

str. 6 in 7

**OBČINI JESENICE IN KRANJ PRAZNUJETA
PRIDRUŽUJEMO SE ČESTITKAM OB PRAZNIKU**

Temeljna banka Gorenjske

Ljubljanska banka

GORENJSKI BANKA
FORMULA PRIHRANKA**Žlička grenkega sladkorja**

Zgodbi s sladkorjem, ki se zdaj odvijata v naših trgovinah, bi lahko rekli tragikomedija z naslovom: Revez vselej ta kratko potegne.

Nič mu ne pomaga dobra volja zvezne vlade, če nima cvenka, da bi si privoščil petdesetkilogramsko vrečo cenejšega sladkorja ali stokilogramski sod cenejše svinjske masti, cenejšega olja pa v trenutku, ko to pišemo, še ni v prodajalnah. Akcija je namreč tako nerodno zastavljena, da blago prihaja v prodajalne v velikih vrečah in sodih, stroški prepakiranja in prevoza niso vsi, trgovci pa pravijo, čemu naj bi mi podstavili hrbet.

Nerodna in komična, saj so količine tako majhne, da so posamezne prodajalne dobile le po pet, šest vreč sladkorja. Kakor ni potrebno ugibati, kdo si lahko privoščiti vrečo sladkorja ali sod masti, prav tako ni potrebno kdove kako ugibati, kdo bo prvi na vrsti, kdo se bo uspel pridrejnati do njih. Trgovci pravijo, da bi bila

akcija resnično uspešna šele, ko bi s cenejšim sladkorjem uspeli vsaj mesec, dva polniti prodajne police, ne pa, da na vsakega kupca, ki stopi v prodajalno, pride le žlička sladkorja.

Tej grenki sladkorni zgodbi pa so piko na i pristavili tisti trgovci, ki so sladkor prepakirali v manjše vrečke in to mastno zaračunali kupcem. Težko je namreč doumeti, da kilogram sladkorja v petdesetkilogramski vreči stane stari milijoneček, v dvokilogramski vrečki pa je polovico dražji. Pa recite, če revez ne potegne vselej ta kratke.

O revščini, celo o lakoti pri nas v zadnjem času govore funkcionarji z najvišjih ravni, trkajo se na prsi, ko pravijo, da v Jugoslaviji nihče ne bo lačen. Le kdo jim še verjame, saj celo dobronamerne akcije uspe uradniki spremeniti v tragikomično zgodbo in cenejši sladkor dobi grenak okus.

M. Volčjak

Kranj, 31. julija - Ob kranjskem občinskem prazniku so danes popoldne odprli v Kranju nov poštni center, ki je pridobitev za vso Gorenjsko, saj se bodo tam zbirale vse poštne pošiljke, ki prihajajo ali odhajajo z Gorenjske. Dnevno je to približno 75 tisoč pisem, paketov in časopisov, ki so težki 40 ton. Hkrati pa bo to glavna pošta mesta Kranj, tam bodo na voljo vse PTT storitve, ki jih je doslej opravljala osrednja kranjska pošta v starem delu mesta (tudi poštne predali), le-ta pa bo postala podružnica. V lepem posloplju, ki so ga uredili iz nekdanje kranjske pekarnice, je uporabljenih 2.500 površinskih metrov prostora, približno 1.000 površinskih metrov pa je namenjenih kasnejši razširitvi dejavnosti. Preračunano v sedanjo vrednost je gradnja veljala 20 milijard dinarjev. M. V. Foto: F. Perdan

Nadzor nad začasno prijavljenimi

Jesenice, 27. julija - V jeseniški občini so poostriili nadzor nad prijavami in odjavami začasnega prebivališča.

Na zadnji seji jeseniškega izvršnega sveta so obravnavali tudi problematiko začasno prijavljenih oseb v jeseniški občini. V tem industrijskem središču so bile vedno težave s tem, ker je bilo kar precej prebivalcev neprijavljenih - samo v prvih mesecih letošnjega leta so občinski organi v sodelovanju z delavci Postaje milice Jesenice in oddelkom milice v Kranjski gori ter delavci UNZ Kranj organizirali več akcij s področja izvajanja predpisov glede prijave in oddaje začasnega prebivališča. Organizirali so dve ekipi, ki sta opravili pregled na območju Kranjske gore. Aprila so opravile nadzor na terenu štiri ekipe in sicer tri na območju Jesenic in ena na območju Kranjske gore, maja pa tri ekipe za nadzor Jesenic in Kranjske gore. Ob tem so pregledali 24 hotelov oziroma

zmogljivosti pri zasebnikih, 17 počitniških stanovanj, 13 samskih domov, 64 zasebnih in družbenih stanovanj ter 6 ilegalnih prenočišč.

Zdaj ugotavljajo, da se številno začasno prijavljenih oseb na območju občine povečuje (predvsem v mesecih gradbene

sezona, saj jih največ zaposlita Gradbincec in Gradis), vzrok pa je v bistveno ostrijših pogojih za stalno prijavo prebivališča. Začasno prijavljenih oseb je 2648, stalno prijavljenih pa 32.000. Med prebivalci jeseniške občine je 75 odstotkov občanov slovenske narodnosti, ostali pa so neopredeljeni ali prebivalci drugih narodnosti.

D. S.

Prireditve ob radovljiškem in tržiškem prazniku

V radovljiški občini, kjer slavijo občinski praznik 5. avgusta, se bodo praznične prireditve začele jutri, v sredo, ko bo v avli občinske skupščine razstavo akademskega slikarja Poldeta Oblaka. V četrtek ob 20. uri bo v avli Graščine v Radovljici koncert harmonikarskega orkestra radovljiške glasbene šole. V petek ob pol devetih zvečer se bo začel Festival Radovljica, v soboto ob desetih dopoldne bo pred osnovno šolo Antona Tomaža Linhartarja v Radovljici koncert godbe na pihala iz Gorij, uro kasneje pa v šoli še slavnostna seja občinske skupščine. Ob pol šestih se bo na kopališču v Radovljici začel 8. mednarodni plavalni miting, v nedeljo ob desetih bo peta tradicionalna kolesarska dirka po ulicah Radovljice, ob

pol devetih zvečer pa v kampu Šobec 16. mednarodni šahovski turnir. Prireditve se bodo nadaljevale vse do petka, 25. avgusta.

V tržiški občini, kjer prav tako praznujejo 5. avgusta, so se prireditve začele v soboto s tekmovanjem gorenjskih invalidskih društev v balinanju in kegljanju. Jutri ob petih popoldne bo v gasilskem domu v Trziču hitropotezni šahovski turnir, v petek ob treh popoldne bo v Križah teniško tekmovanje za pokal Trziča, v soboto ob štirih popoldne bodo otroci risali po asfaltu pri blagovnici Mercatorja, ob 17.15 bo pred osnovno šolo v Bistrici koncert tržiškega pihalnega orkestra, ob 18. uri pa v bistriški šoli slavnostna seja zborov občinske skupščine. V nedeljo ob enajstih dopoldne bo spominška slovesnost pri spomeniku pod Storžičem, prireditve pa se bodo nadaljevale še do 20. avgusta, ko bodo v Sebenjah odprli nov skakalni center. V času praznovanja bo v Kurnikovi hiši odprta razstava Poskus etnografske topografije naselij pod Dobro, v paviljonu NOB pa bo razstavljal priznani kipar Drago Tršar.

C. Z.

Vladimir zmagovalac članske dirke — Nad 160 kolesarjev iz sedmih evropskih držav je dva dni kolesarilo po ulicah Kranja na dvainvajseti mednarodni dirki za Veliko nagrado Kranja. Oba dneva si je ta kolesarski praznik, ki je potekal v počastitev občinskega praznika in pod pokroviteljstvom INE Trgovine Zagreb, ogledalo nad 20.000 ljubiteljev kolesarskega športa. V nedeljski osrednji dirki članov na 129,5 km je slavil Beograjčan Vladimir Brkić. (DH) — Foto: G. Šinik

Zelenice na Čufarjevem trgu - Po številnih prireditvah ob letošnjem občinskem prazniku so na Jesenicah včeraj zvečer po predprazničnem koncertu pihalnega orkestra jeseniških železarjev slovesno odprli preurejen trg Toneta Čufarja pred gledališčem. Danes, 1. avgusta bo ob 19. uri še slovesnost ob prazniku in 60 - letnici mesta v gledališču Toneta Čufarja, v soboto, 5. avgusta pa bo kot zadnja prireditev prvo lokostrelsko tekmovanje v športnem parku Podmežakla. - Foto: F. Perdan

Višja prispevna stopnja za pridelavo hrane in preskrbo

Za prirejo in zaloge

Ljubljana, 26. julija - Delegati republiške skupščine so na seji v sredo sprejeli zakon (po hitrem postopku), s katerim se z današnjim dnem povečuje prispevna stopnja iz dohodka, namenjena za pospeševanje pridelave hrane in za zagotavljanje oskrbe, od 1,45 na 2 odstotka. Dodatna sredstva (234 milijard dinarjev), zbrana na račun višje prispevne stopnje, bodo porabljena predvsem za prirejo mleka in za financiranje zalog mleka in mlečnih izdelkov v mlekarnah.

Čeprav pomeni višja prispevna stopnja dodatno obremenitev že tako dovolj obremenjenega gospodarstva, pa delegati niso dosti oklevali in so sprejeli zakon po hitrem postopku - tudi zato, da bi preprečili ali vsaj omilili motnje v prireji mleka ter v preskrbi z mlekom in mlečnimi

izdelki. Ko je Milan Knežević, predsednik republiškega komiteja za kmetijstvo in gozdarstvo, pojasnjeval delegatom razloge za takšno povišanje, je dejal, da povsod po svetu razvoj kmetijstva skrbno usmerjajo z različnimi oblikami materialnih spodbud in da bi opuščanje prireje mleka

pomenilo tudi krčenje določenih industrijskih programov, saj je živinoreja tudi velik porabnik industrijskih in drugih izdelkov.

Naj bo tako ali drugače: očitno je, da je (kmetijska) vlada začela vladati in da tudi delegatom ni vseeno, kaj bo s kmetijstvom in hrano jutri in pojutrišnjem. Če je k osveščanju ljudi in k reševanju problemov prispeval kaj tudi opozorilni bojkot oddaje mleka, potem je bil njegov namen dosežen.

C. Zaplotnik

GORENJSKI GLAS
GRAFIČNE STORITVE

MIHA NAGLIČ
ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Mahanje z rokami

Sedanje dogajanje v SZ, ki poteka v znamenju »mahanja z rokami«, nezadovoljstva in politične jeze, je pravzaprav posledica »izvirnega greha«, storjenega v letih po revoluciji, ko so delavcem, kmetom in celim narodom odvzeli pravico, da odločajo o svoji usodi. To revolucionarno pravico si je prilastil sovjetski birokratski aparat — taisti, ki danes spodkopuje perestrojko in jo počasni peha v katastrofko, v brezizhodnost, ki kliče po močni roki aparata in »redu«.

Delavcem v mestih, kmetom na deželi in celim neruskim narodom iz carske »ječe narodov« je revolucija obljubila svobodo. Kmeta je nato uničila, delavca pahnila v predkapitalistično suženjstvo, iz katerega se v velikih stankah zdaj prav prebujajo, neruske narode je na silo vključila v sovjetsko skupnost, iz katere se v obdobju glasnosti sicer (še) ne želijo odcepiti, zahtevajo pa več avtonomije.

Na Kavkazu vre. V Gruziji (kjer je tudi Abhazija) je bilo vroče že leta 1922, v nemirih in čistkah, ki so sledile pripojitvi k SZ. Prevrtni obljubi samoodločbe je sledila aneksija, vse skupaj pa so cinično poimenovali z »avtonomizacijo«. Lenin, tedaj že na smrtni postelji, je v znamenitih Zapiskih vse skupaj komentiral takole: »Zdi se mi, da sem hudo kriv pred delavci Rusije zaradi tega, ker nisem posegel dovolj energično in dovolj ostro v zloglasno vprašanje o avtonomizaciji... Utegnil sem le govoriti s tov. Dzeržinskim, ki je prispel s Kavkaza in mi povedal, kako je s tem vprašanjem v Gruziji... Če je prišlo tako daleč, da se je Ordžonikidze mogel spozabiti in uporabiti fizično nasilje, kakor me je obvestil tov. Dzeržinski, si pač lahko mislimo, v kakšno umazanijo smo zabredli. Kaže, da je vsa ta zamisel o »avtonomizaciji« bila v temelju zgrešena in nesodobna...

Nedvomno bi bilo treba s tem ukrepom počakati dotlej, dokler ne bi mogli reči, da jamčimo za svoj aparat. Zdaj pa moramo pravici na ljubo reči nasprotno, da smo imeli za svojega tisti aparat, ki nam je v resnici še vseskozi tuj in predstavlja buržoazno in caristično mešanico, s katero v preteklih letih nismo mogli obravnati, ker nam je manjkalo pomoči od drugih dežel, ker smo bili preobremenjeni z vojaškimi »posli« in z bojem zoper lakoto.

V takšnih pogojih je kar naravno, da bo »svoboda izstopa iz Zveze«, s katero se opravičujemo, samo kos papirja, ki drugodcev v Rusiji ne bo mogel zaščititi pred navalom tistega razvpitega ruskega človeka, to je Velikorusa, šovinista, v bistvu podleza in nasilnika, kakršen je tipični ruski birokrat. Nedvomno bo malenkosten odstotek sovjetskih in sovetiziranih delavcev kakor muha v mleku utonil v tem morju šovinistične velikoruske sodrge...

Mislím, da sta bili tu usodni Stalínova naglica in administratorska vna, pa tudi njegova jeza na razvpiti »socialni nacionalizem«. Jeza je sploh v politiki navadno najslabša stvar.

Bojim se tudi, da se je tov. Dzeržinski, ki je odpotoval na Kavkaz, da razišče »zločine« teh »socialnih nacionalistov«, odlikoval pri tem samo s svojim pravim ruskim razpoloženjem (znano je, da poruseni drugodci vselej pretiravajo v stremljenju pokazati pravo rusko razpoloženje) in da je za nepristranost njegove komisije dovolj značilno Ordžonikidzejevo »mahanje z rokami«. Mislím, da tega ruskega mahanja z rokami ni mogoče opravičiti z nobeno provokacijo in tudi ne z nobeno žalitvijo; tov. Dzeržinski je nepopravljivo kriv, ker je lahkomišelno gledal na tako mahanje z rokami. (Iz Leninove dediščine, Lj. 1963, str. 45 — 47)

Se Gorbačov zaveda, da pravi nasprotnik njegove perestrojke niso niti stavkajoči delavci niti vznemirjeni narodi, temveč tista velikoruska sovjetska birokracija, ki v svoji jezi maha z rokami??

Pa mi? Se še spominjamo, kako je Raif Dizdarevič na marčevskem mitingu v Beogradu dvigal roke in glas, da bi ustregel beograjski unitaristični čaršiji in ljudstvu, ki se je »zgodilo« v njeni režiji?

»Mahanje z rokami« je učinkovito le, dokler ustrahuje; v obeh tistega, ki je premagal strah, se kaže kot neokusna burka.

GORENJSKI GLAS

Ob 35 — letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trzin

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Stefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kultura), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Zavr — Žlebir (socialna politika, Trzin), Dušan Humer (šport), Vine Bešter (mladina, kultura), Franc Perdan in Gorazd Sinik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Mirjana Drakšler in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje). Današnje številko Gorenjskega glasa uredil Andrej Žalar.

Naročnina za III. trimesečje 97.000 din.

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500—603—31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28—463, novinarji in odgovorna urednica 21—860 in 21—835, ekonomska propaganda 23—987, računovodstvo, naročnine 28—463, mali oglasi 27—960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421—1/72.

uredništvo tel. 21860

Kako posodobiti kranjskogorske žičnice

Za žičnice potrebujejo milijon nemških mark

Kranjska gora, 30. junija - Predstavniki republiškega komiteja za turizem, predstavniki gostinstva in turizma v Kranjski gori so se minuli četrtek pogovarjali o posodobitvi žičnic in sovlaganju. Vsi so za sovlaganje, a pod določenimi pogoji. Najprej prva faza izgradnje žičnic in umetnega zasneževanja smučišč ob hotelih.

Žičnice Kranjska gora imajo skupaj 21 žičnic, a njihova povprečna starost presega trinajst let, v sami Kranjski gori pa so žičničarske naprave stare celo več kot sedemnajst let.

Za posodobitev osrednjega žičniškega sistema na smučišču v Kranjski gori so zato žičničarji predlagali, da med sedanjo vlečnico Podles in Preseko zgradijo novo trisedežnico Dolenčev rut, ki bo dolga 1020 metrov. Tehnična zmogljivost nove trisedežnice naj bi bila 1800 oseb na uro, nova zmogljivost pa naj bi predstavljala četrtno zmogljivosti vseh žičniških naprav na ožjem središču v Kranjski gori. Obenem pa naj bi vložili izdatna sredstva v umetno zasneževanje smučišč ob hotelih in tako podaljšali smučarsko sezono.

Investitorji so predvideli okoli 10 odstotkov lastnih sred-

stev, približno 14 odstotkov združenih sredstev, za 55 odstotkov tujih kreditov ter sredstva razvojnega dinarja. Pridobili naj bi italijanski kredit po ugodni obrestni meri in po odplačilni dobi dvajsetih let. Sodelovali pa naj bi tudi sovlagatelji, turistične in gostinske delovne organizacije Kranjske gore, vsi tisti torej, ki so odvisni od kvalitetne turistične ponudbe v Kranjski gori.

Zato so se minuli četrtek sestali v Kranjski gori predstavniki žičnic, skupščine občine Jesenice, predstavniki ABC Pomurke, Kompas, Globtoura, republiškega komiteja za turizem in drugi. Vsi so se strinjali, da je posodobitev kranjskogorskih žičnic nujna in potrebna, in da je treba združiti sredstva, vendar pod določenimi pogoji.

Medtem ko so predstavniki Kompas želeli skupno podje-

Žičnice v Kranjski gori so zares stare in dotrajane. Samo žičnica na Vitranc je stara sedemnajst let. Foto: F. Perdan

je, so ostali predlagali pogodbo o združevanju sredstev po zakonu o podjetjih. Pogodbe o združevanju sredstev naj bi točno določale, kakšne ugodnosti lahko pričakujejo soinvestitorji, še posebej tisti, ki bodo pripravljeno vložiti več kot 50 od-

D. Sedej

Prizadevni mladinci z Gorjuš

Nastaja nov prostor

Marjana Zupan je predsednica osnovne mladinske organizacije Koprivnik - Gorjuše, ki je ena najprizadevnejših tovrstnih organizacij v krajevnih skupnostih radovljiške občine.

Splošno znano je, da se uspeva mladina tudi v današnjih časih, kljub temu da sicer upada zanimanje za delo v družbenopolitičnih organizacijah, marsikje v vaških krajevnih skupnostih še vedno dobro organizirani. Da je temu res tako priča tudi primer osnovne organizacije ZSMS Koprivnik - Gorjuše.

"Dobra tretjina mladih v našem koncu aktivno sodeluje v

delu mladinske organizacije. Kot glavni cilj smo si zaenkrat prvenstveno zastavili nalogo, da pridemo do svojega prostora. Od krajevne skupnosti smo dobili prostor, ki je bil prej v najemu kulturnega društva, leti so se preselili v gasilski dom. Tako smo mi dobili celo dvorano, ki jo počasi, a zanesljivo povrnjamo. Denar dobivamo preko naloga od pogozdovanja smrek. To je v bistvu že sta-

ra akcija, ki jo pripravljamo po nalogah Gozdnega gospodar-

stva Bled, dobimo pa denar tudi od krajevne skupnosti, za katero opravljamo različne delovne akcije," pravi Marjana Zupan in nadaljuje: "Nasploh bi želela poudariti, da z vodstvom krajevne skupnosti zelo dobro sodelujemo in da nam praktično vedno, če le potrebujemo pomoč, radi pomagajo. Stalno nas tudi vabijo na vse sestanke, tako da smo seznanjeni z vso krajevno problematiko. Mogoče bi veljalo kot zanimivost povedati tudi, da pri nas starostna meja ne igra nobene vloge in torej v tem smislu ne delamo prav nobenih problemov. Pokazalo se je namreč, da lahko šolar normalno dela skupaj z nekom, ki je že dolgo v službi."

V. B.

Pet občinskih priznanj

Letošnja najvišja občinska priznanja bodo na Jesenicah prejeli: DPD Svoboda France Prešeren iz Žirovnice, Železarna Jesenice, dr. Marin Gabrovšek, Stanislav Križnar in Joža Varl.

Ob letošnjem občinskem prazniku mesta Jesenic bodo na slavnostni seji skupščine občine Jesenice podelili pet občinskih priznanj: dve kolektivni in tri individualna priznanja. Prejeli jih bodo: DPD Svoboda France Prešeren Žirovnica - Breznica za večletno uspešno delo na področju kulturne dejavnosti; Železarna Jesenice za poseben prispevek pri razvoju mesta Jesenic; dr. Marin Gabrovšek za ustvarjalno raziskovalno delo pri razvoju črne metalurgije; Stanislav Križnar za dolgoletno aktivno družbenopolitično delo in Joža Varl za dolgoletno delo na kulturnem področju.

DPD Svoboda France Prešeren z Breznice je v tridesetih letih razvijalo godbeno, filmsko, izobraževalno, pevsko in prireditveno dejavnost, ljudsko knjižnico in nekaj časa tudi folkloro. Najrazličnejše prireditve so kulturno bogatilo kraj, žirovniški kulturniki pa so zaslužni tudi za pot kulturne dediščine, za odkup Čopove hiše in ureditev Jalnove sobe, za številne pisateljske in pesniške večere...

Železarna Jesenice daje najpomembnejši prispevek k razvoju mesta, občine in širšega območja. Stalno skrbi za tehnološki razvoj, za vzgojo kadrov, izredno velik pa je med drugim prispevek Železarne pri razreševanju hude stanovanjske stiske na Jesenicah. Železarji so veliko pomagali pri gradnji in adaptaciji šolskih prostorov, športnih objektov, kulturnih domov, komunalnih objektov.

Dr. Marin Gabrovšek je dolga leta vodil skupino inženirjev, ki jim je uspela rekonstrukcija Železarne, pomembno pa je njegovo znanstveno raziskovalno delo, ki je bilo uspešno in obsežno, tako, da dr. Gabrovšek sodi med najvidnejše jugoslovanske strokovnjake v proizvodnji jekla.

Stanislav Križnar je znan družbenopolitični delavec in bil je vedno zelo kritičen ter stalno opozarjal na napake in politične deformacije. Med drugim je bil kot predsednik občinske organizacije ZZB NOV tudi predsednik medobčinskega sveta ZZB NOV za Gorenjsko.

Jože Varl, nekdanji glavni in odgovorni urednik Železarja, je vedno aktivno sodeloval pri oblikovanju nekaterih razvojnih projektov na področju vzgoje, izobraževanja in kulture. Tudi po upokojitvi je še vedno izredno aktiven na kulturnem in družbenopolitičnem področju.

Nagrade in priznanja

Danes dopoldne so na slavnostni seji skupščine občine Kranj podelili letošnje občinske nagrade in priznanja.

Nagrade so prejeli:

JAKOB PISKERNIK, glavni direktor Merkurja Kranj, ki je s strokovnim znanjem in kvalitetami ter vodenjem pripomogel k temu, da je Merkur ena najuspešnejših trgovskih organizacij v Sloveniji in Jugoslaviji. V zadnjih letih so zgradili skladišča v Naklem, novo poslovno stavbo, uvedli računalniški informacijski sistem, razvili maloprodajo, povečali družbeni standard in možnost izobraževanja delavcev. Vsestransko pa je aktiven tudi izven delovne organizacije.

DARJAN PETRIČ, plavalec, ki se je letos poslovil od aktivnega plavanja, v desetletni karieri vrhunskega plavanja pa je ponesel sloves jugoslovanskega plavanja in ime Kranja širom po svetu. Dosegel je vrsto odličnih rezultatov, trikrat pa se je udeležil tudi olimpijskih iger, poleg tekmovalnih pa je s svojo osebnostjo pokazal tudi ostala človeške kvalitete.

GLASBENA ŠOLA KRANJ obstaja v Kranju že 90 let, danes v njej 33 glasbenih pedagogov poučuje instrumente, solo petje in splošno glasbeno vzgojo, s svojimi gojenci pa so imeli vrsto uspešnih nastopov, tudi v tujini, prirreajo pa tudi druge koncerte. Uspehi so tesno povezani z veliko prizadevnostjo

in strokovnostjo njenega kadra.

Priznanja so prejeli:

ANDREJ ŽALER, novinar Gorenjskega glasa in urednik strani Gorenjski kraji in ljudje, vestno in objektivno spremlja življenje in delo v krajevnih skupnostih, je pobudnik in organizator novinarskih večerov, na katerih Gorenjski glas podeljuje priznanja najbolj uspešnim krajevnim skupnostim.

CIRIL HUDOBIVNIK, predsednik sveta krajevne skupnosti Grad, je v sedmih letih uspel dobro organizirati krajevno samoupravo, ki temelji na vaških odborih, s svojih delom in zgledom je vplival na ljudi pri urejanju komunalnih potreb.

AERODROM LJUBLJANA je v 25 letih obstoja prerasel srednje veliko mednarodno letališče, ki kljub težkim razmeram posluje brez izgube, letno pa ima 900 tisoč potnikov.

STROKOVNA SLUŽBA OBČINSKIH SKUPNOSTI ZA ZAPOSLOVANJE GORENJSKE, ki ima sedež v Kranju, je že pred leti opozarjala na racionalnost zaposlovanja, v zadnjih letih pa tudi z učinkovitim zbiranjem informacij prispevala k usklajenemu zaposlovanju.

Z razvojnimi dinarjem podprtih 70 odstotkov slovenskih projektov

Razvojni dinar je zasukal miselnost

Ljubljana, 26. julija - Zadnji pogovor ob kavi (pred skupščinski počitnicami) je bil namenjen razvojnemu dinarju, sam mineva leto dni, odkar v Sloveniji z obrestmi sredstev družbenopolitičnih skupnosti ne pokriva izgub, kar še vedno delajo drugod v Jugoslaviji, temveč brezobrestne kredite dajemo dobrim projektom. V petih delitvah je bilo razdeljenih 771,1 milijarde dinarjev, kar je 13,1 odstotni delež vrednosti naložb, podrobno pa je o dosedanjih delitvah spregovoril Jože Setnikar, direktor sredstev in naložb v Ljubljani banki-združeni banki Ljubljana.

Kreditni so ugodni in merila ostra. Le prevrednotijo jih, obrestni pa ni potrebno plačati. Kdor kandidira, mora imeti soglasje svoje banke, stopnja donosnosti naložbe mora biti 12 ali več odstotna, stopnja rentabilnosti ne sme biti manjša od 8 odstotne, program bo moral biti likviden vso ekonomsko dobo, denarna sestava naložbe mora biti sklenjena, investitor pa mora zagotoviti vsaj 10 odstotkov lastnih sredstev. Upoštevajo tudi učinek na plačilno bilanco (izvoz), rentabilnost na zunanjem trgu, učinek na zaposlene in druge učinke, ki dokazujejo razvojno usmerjenost investicijskih vlaganj, prednost imajo naložbe, ki temelje na tujih vlaganjih.

Lani je investitorje še privabljal pravilo, da so razvojna sredstva priznavali pri SKD kot lastna sredstva, letos tega ni več. Tudi potrebno ni več, saj je želja že več, kot je na voljo denarja. Po mnenju Jožeta Setnikarja je razvojni dinar zasukal miselnost, saj je vse več dobrih projektov, investitorji pa jih pripravljajo zase, ne za banko, občino, politiko, kakor včasih, kar seveda pomeni, da projekte spremlja večja odgovornost. Pri projektih je zdaj celo 30 do 50 odstotkov lastnih sredstev, merila spoštujejo in kreditov denimo ne dodeljujejo za konverzijo kreditov ali kaj drugega, temveč resnično za dobre projekte, pri čemer po Setnikarjevih besedah sproti razdelijo ves denar, ki se nateče.

V petih delitvah podprli 204 programe

Slovenski izvršni svet je v letu petkrat razdelil razvojni dinar, z njim so podprli 204 programe. Predračunska vrednost teh naložb, preračunana po tekočih cenah, znaša 5.905,8 milijarde dinarjev. Dodeljenih jim je bilo 771,1 milijarde dinarjev razvojnih sredstev, kar predstavlja 13,1 odstotka predračunske vrednosti naložb. Dobile so tudi 758,5 milijarde dinarjev

bančnih kreditov, ki imajo 12,88 odstotni delež.

V teh naložbah pa predvidena vrednost uvožene opreme znaša 246,9 milijona dolarjev, kar bo z dodatnih izvozom v bistvu poplačano v letu in pol za vso življenjsko dobo te opreme, saj programi napovedujejo 206,4 milijona dolarjev večji izvoz.

Pri zadnji delitvi je bilo za vse predložene in dobro ocenjene programe premalo denarja. Predloženih je bilo 108 projektov v vrednosti 850 milijard dinarjev, razdeljenih je bilo 237 milijard dinarjev, pričakati pa je moralo 55 projektov, ki bodo podpre verjetno deležni v naslednji, oktobrski delitvi. Jože Setnikar pa je bo tem dejal, da bo potrebno v Sloveniji najkasneje do konca leta poiskati nove možnosti za financiranje dobrih programov.

Največ projektov je izvozno naravnanih

Od 204 z razvojnimi dinarjem doslej podprtih programov je 95 izvoznih, njim pa je bilo dodeljenih 57,5 odstotka doslej razdeljenih kreditov. Sledi 56 programov drobnega gospodarstva, od tega 29 v družbenem in 27 v zasebnem sektorju, dobili so 13,8 odstotka vse vrednosti kreditov. Drobnega gospodarstva ima posebno ugodnost, saj razvojna sredstva lahko pri obstoječi dejavnosti predstavljajo 30 odstotkov naložbe, pri novi pa celo 50 odstotkov. Novih je bilo v drobnem gospodarstvu doslej 16 programov, dodeljenih jim je bilo 24,8 milijarde dinarjev razvojnih sredstev. Tretji pomembni sklop pa predstavljajo programi, katerih podlaga so tuja vlaganja, ki so imeli doslej pri razvojnih sredstvih 16,6 odstotni delež in po obsegu torej sledijo izvoznim programom.

Malo razvojnih sredstev je bilo doslej dodeljenih kmetijskim programom, najmanj programom varstva okolja, med slednje se je uvrstil le Salonit Anhovo. Za

Pri zadnji (peti) delitvi razvojnega dinarja so gorenjske organizacije dobile 44,7 milijarde dinarjev, kar je 26 odstotkov predračunske vrednosti projektov. Agromehanika Kranj je dobila 6,4 milijarde dinarjev, HTP Bled za ureditev smučišča na Straži 6,4 milijarde dinarjev, pri obeh to predstavlja 20 odstotkov preračunske vrednosti projektov. Inštalacije iz Skofje Loke so prejela 0,5 milijarde dinarjev, kar je 26,6 odstotka predračunske vrednosti investicije. Vodna elektrarna Mlinca na Dovjem, ki jo gradi šest zasebnikov, je prejela 2,4 milijarde dinarjev, RTC Krvavec 6,3 milijarde dinarjev in Alpinum Bohinj, kjer je projekt podprt s tujim vlaganjem 22,7 milijarde dinarjev, pri slednjih predstavljajo razvojna sredstva 30 odstotkov preračunske vrednosti projektov.

pridobitev razvojnih sredstev ne zadošča, da je projekt naravovarstveni, izpolnjevati mora že omenjena stroga merila.

16,6 odstotka razvojnih sredstev je bilo dodeljenih Iskri Telekom

Nekaj pripomb je bilo že moč slišati tudi na račun velikih projektov, ki so raztreseni po vsej Sloveniji: IMV Novo Mesto, Djuro Salaj Krško, Salonit Anhovo, Telekom Kranj, TAM Maribor, Moravske tople. Največjega deleža sredstev pa je bila deležna Iskra Telekom, odobrili so ji 128 milijard dinarjev, od tega je 50 milijard dobila julija, 78 milijard pa bo oktobra, kar v doslej razdeljenih razvojnih kreditih predstavlja kar 16,6 odstotni delež. Gorenjska se je vsled Telekomu znašla na vrhu regionalne lestvice, saj je dosedanji gorenjski delež 23,9 odstoten. Če smo se torej sprva bali, da na Gorenjskem ni dobrih razvojnih projektov (pri prvih delitvah je kazalo tako), pa nas je zdaj "rešil" Telekom, ki pa razvojnih sredstev seveda ne bi dobil, če osnova projekta ne bi bilo Siemensov vlaganje.

M. Volčjak

Dokument Iskra 1992

Iskrina bela knjiga

Ljubljana, 28. julija - V številnih Iskrinih podjetjih potekajo priprave na Iskrino "belo knjigo 1992", kakor so poimenovali oblikovanje poslovne strategije, ki naj bi jih še bolj odprla vplivom evropske gospodarske integracije.

Navkljub počitniškemu mesecu so gradivo, ki nosi naslov Dokument Iskra 1992 pred dnevi predstavili na ravni sozda. V bistvu je metodološki napotek, kako naj vsi člani sozda pripravijo lastno poslovno strategijo, saj bo vpliv Evrope 92 zjel celotno poslovanje Iskre, vse njene izdelke in storitve, tržne poti in komunikacije, poslovne funkcije in informacijski sistem, največji izziv pa bo za temeljito prenovno vodenja poslovnega sistema.

V gradivu so navedeni cilji poslovnega sistema Iskra ter definirane poslovne strategije za doseg tega cilja. Ocenjujejo, da bo za Iskrno najprimernejša sodobno upravljana kor-

poracija, ki bo temeljila na lastniškem upravljanju in polni decentralizaciji vodenja podjetij. Programsko in regionalno nameravajo zaokrožiti le preveč razpršena delovna področja, saj zdaj izdelke 2 tisoč blagovnih skupin usmerjajo v več kot 60 deželnih tržišč, koncentrirati pa le tisto, kar ne bo v škodo tržni naravnosti in samostojnosti posameznih podjetij. V gradivu je moč zaslediti tudi oceno, da bo nasprotja, ki so tako značilna za toge in stroge velike sisteme, moč odpraviti s popolno razmejitvijo vodenja in upravljanja na eni strani ter razmejitve korporacijske in podjetniške strategije na drugi strani, z uve-

ljavitvijo družnega delovanja poslovođa ter z uveljavitvijo tržne namesto tehnološke naravnosti. V Iskri danes pravijo, da razlika med uspešnimi in neuspešnimi ni toliko v tehnolo-

logiji kot v marketingu, kar se prepočasno uveljavlja tudi v elektronski industriji, ki je preveč prežeta s tehnično vznemirljivostjo sodobnih tehnologij.

Trg naj velja tudi v trgovini

Kranj, 27. julija - Kranjsko trgovsko podjetje Merkur je obiskal Alojz Klemenčič, predsednik republiškega komiteja za trg in splošne gospodarske zadeve. Predstavniki Merkurja so ga opozorili na visoke davčate, ki bremenijo poslovanje trgovine s tehničnim blagom. Dodali so, da je nevdržno, ker so marže za izdelke črne metalurgije še vedno zamrznjene, vseh povodov pa uvajamo tržne zakonitosti. Alojz Klemenčič je z opozorili soglašal in gostiteljem povedal, da je komite na to že opozoril, vendar doslej pri tem še ni uspel, zato bo nadaljeval s prizadevanji za odpravo ovir, ki v črni metalurgiji preprečujejo uveljavljanje trga in tržnih zakonitosti.

Predstavniki Merkurja so Alojzu Klemenčiču povedali, da sproti opravljajo revalorizacijo vrednosti blaga, ki ga imajo na zalogi in da to ugodno vpliva na poslovanje, kar je predsednik republiškega komiteja za trg in splošne gospodarske zadeve označil kot dobro poslovno politiko.

začeli. V vsakem podjetju pa bo potrebno uveljaviti čiste račune, dele podjetja, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena opredeliti kot profitne centre, zagotoviti javnost njihovega dela in ustrezno kontrolo. Odpira pa se vprašanja, naj bi imela družba nad temi podjetji le "patronat" ali pa naj bi uvlejavili partnerstvo po vzoru družbe z omejenim jamstvom oziroma delniške družbe, saj so občutna družbena vlaganja nesporna.

Prevladalo je stališče, da se podjetja posebnega družbenega pomena ne morejo reorgani-

zirati brez opredelitve ustanoviteljev, saj zakon o podjetjih izrecno zahteva akt o ustanovitvi. Razmisлити pa bo potrebno, bo republika ustanovitelj velikih sistemov v celoti ali le delov. Zagotoviti pa bo potrebno racionalnost interesov na vrsti področij, na primer pri vodah.

V začetku septembra bodo v slovenski skupščini pripravili posvet, kjer bodo resorni upravni organi predstavili svoje predloge, ki bi pomagali pri razreševanju spornih vprašanj o organiziranosti in financiranju javnih podjetij.

Polovico dražji

Liberalizacija cen in uvoza se bo morala dotakniti tudi jeklarske industrije, kdaj, je seveda težko napovedati.

Ko prebiramo vesti o antidampinskih postopkih proti našim jeklamam na tujem in preračunavamo cene, je hitro jasno, kako morajo tam spoštovati trg, doma pa jim to ni potrebno. Jeklarski monopol je seveda zaščiteno, kartelno dogovarjanje izdelovalcev je omogočeno in ni kdove kako bodlo v oči, dokler je bilo v pogojih dogovorne ekonomije to običajno za vse. Z liberalizacijo cen in uvoza ter s poslavljanjem od dogovorne ekonomije in učenjem abecede tržne ekonomije pa je jeklarna industrija ostala zelo redka zaščitena vrsta naše industrije.

Liberalizacija cen in uvoza se bo morala dotakniti tudi jeklarske industrije, Alojz Klemenčič, slovenski minister za trg in gospodarstvo, je ob nedavnem obisku v kranjskem Merkurju, kjer nenehno sprašujejo, kdaj bodo odmrznjene marže za izdelke črne metalurgije, dejal, da bodo še naprej poskušali odpraviti ovire, ki preprečujejo uveljavljanje trga in tržnih zakonitosti tudi v črni metalurgiji. Izjava je kar se da nazorna, saj govori o tem, da bo potrebno odpraviti ovire, kar z drugimi besedami pomeni, da popolne liberalizacije cen in uvoza na področju črne metalurgije le ni moč pričakovati, nikakor pa ne čez noč. Res je, da vse države ščitijo svojo jeklarsko industrijo, toda res je tudi, da jo ščitijo kar se da pametno, tako da ne zaostaja v razvoju, zastarele in oavčne jeklarne pa tako ali tako zapro, čeprav to pretrese cele pokrajine.

Strah jeklarjev je razumljiv, vendar pa popolne zmage kovinsko predelovalne industrije, ki bje dolgoletni boj z jeklarji in vztrajno dokazuje, da je naša črna metalurgija polovico dražja, da so cene njenih izdelkov od 40 do 60 odstotkov višje kot na svetovnem trgu, le ni moč pričakovati. Država, naj bo vlada še tako pametna, bo težko nadoknadila doseženo bržskrbnost, ki jo je prekrivala s preveliko zaščito, kar je razvojno uspavalo jeklarje. Kar spomnite se, kako sporna je bila prenova jeseniške železarne, kresala so se ekstremna stališča, ki so v bistvu povedala, da prave državne strategije in s tem pametne zaščite jeklarske industrije sploh nimamo.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Sejem za obrtnike in poslovneže

22. mednarodni sejem obrti in drobnega gospodarstva v Celju bo potekal od 8. do 22. septembra, predstavilo se bo več kot 1.500 razstavljalcev iz številnih krajev Jugoslavije ter iz Italije, Avstrije, Madžarske in Zvezne republike Nemčije. Prireditelji imajo 7 tisoč površinskih metrov pokritih prostorov in okoli 13 tisoč dvoran, ker je kljub preteku roka za prijave zanimanja še vedno nekaj, bodo prireditelji poskušali najti še nekatere rešitve. Tako kot doslej bodo o razvoju obrti in drobnega gospodarstva spregovorili tudi strokovnjaki, poudarek bo na kakovosti izdelkov in storitev, saj je to edina možnost za vstop v Evropo 92. Ta usmeritev sejma je bila dorečena tudi s tem, ko je bil celjski obrtni sejem nominiran za osrednji sejem obrti in drobnega gospodarstva v delovni skupnosti Alpe-Jadran. Na letošnjih strokovnih srečanjih pa bodo spregovorili tudi o ustanavljanju mešanih podjetij, zasebnem podjetništvu, obrti v luči nove zakonodaje ter vloži bank v drobnem gospodarstvu. Skratka celjski obrtni sejem skuša postati vabljen tudi za poslovneže, ne le obrtnike.

Tekstilni industriji gre vse slabše

Le 5 odstotkov slovenske tekstilne industrije je še zadovoljnih s svojo likvidnostjo, vse bolj pa prevladuje negotovost in črnogledost, kakšna bo domača prodaja in izvoz do konca leta. Tekstilni izdelki pri padajočem življenjskem standardu postajajo vse dražji, cene napihujejo tudi dolgi plačilni roki. O vse slabšem položaju tekstilne industrije govori tudi podatek, da je med 300 največjimi organizacijami v Sloveniji le še 20 tekstilcev. S seznama jih je izpadlo šest, med njimi tudi tržiški BPT in kranjski Tekstilindus, vsi ostali pa so mesto na lestvici poslabšali, celo Mura, ki je zdrsnila s 9. na 16. mesto. Stagnacija je značilna tudi za jugoslovansko tekstilno industrijo, njena akumulacija je prepolovljena, plače manjše za četrtino, celotni izvoz za 13 odstotkov, v razvite dežele za 18 odstotkov.

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Iskrin izvoz 16 odstotkov večji

Tudi letošnji izvojni rezultati sozda Iskra so spodbudni, v šestih meseci so izvozili že več kot za 155 milijonov dolarjev, kar je 16 odstotkov več kot lani v tem času, ko je bil Iskrin izvoz v vsej njeni zgodovini največji. Iskra v zadnjih letih izvoz povečuje zlasti v dežele evropske dvanajsterice, saj je imel leta 1985 26,8 odstotni delež, lani 45,3 odstotnega, glede na rezultate v letošnjem prvem polletju pa je moč napovedati, da bo letos znašal že več kot polovico celotnega Iskrinega izvoza, ki naj bi znašal 350 milijonov dolarjev.

Smučarsko opremo je vse težje prodati

Na trgu smučarske opreme je konkurenčni boj vse bolj oster, posebej po dveh sušnih in toplih zimah. Po nemško-norveški statistiki je število prodanih smučarjev v sezoni 87/88. Povečuje pa število konkurentov, govore celo o hiperprodukciji smučarske opreme. Salomon in Tyrolia razvijata svoje tipe smučar, Atomic bo razširil ponudbo z vermi, Rossignol pa s smučarskimi čevlji. Prilagajati se poskušata tudi Elan in Alpina, s podjetjem Ryon AB, ki ju zastopa na skandinavskem trgu, načrtujejo prodor na dansko, islandsko in groenlandsko tržišče, z danskim podjetjem Select A/S je že sklenilo pogodbo o ekskluzivnem zastopanju.

ureja MARIJA VOL ČJAK

Pogovor o javnih podjetjih

Sise naj bi zamenjala javna podjetja

Ljubljana, 25. julija - Podpredsednik slovenske skupščine Jože Knez je pripravil pogovor o javnih podjetjih, saj njihovo organiziranje odpira vrsto odprtih vprašanj, zeleno luč pa bodo zanje prižgale ustavne spremembe, ki predvidevajo ukinitve sisov materialne proizvodnje.

Popravljen zakon o podjetjih zahteva, da se javno podjetje ustanovi z odlokom družbenopolitičnih skupnosti, v praksi pa so razlage, katere dejavnosti naj bodo javna podjetja, zelo različne. V razpravi je prevladalo mnenje, da je potrebno pojem javnih podjetij ožje obravnavati in javnega pomena je potemtakem lahko tudi samo del nekoga podjetja. Nesporo pa mednje v pretežnem

delu sodijo del železniške dejavnosti, energetike, letališke in pristaniške dejavnosti, PTT, cestne in komunalna dejavnost. Niso pa se mogli opredeliti do gozdov, čeprav so se strinjali, da jih ne kaže obravnavati le kot vir lesa, temveč celovito, tudi njihovo varovalno, zaščitno in ekološko vlogo.

Vsekakor bo potrebno napraviti ustrezne analize, vsi prizadeti naj bi s pripravami kar

Samo tako živi narod

Senčur, 27. julija - Čeprav knjižica Samo tako živi narod ni bila v javno objavljenem programu prireditev ob občinskem prazniku Kranja, je bila njena predstavitev in podelitev minuli četrtek pozno popoldne v Domu Kokrške čete v Senčurju nedvomno prav toliko pomemben dogodek kot katerakoli druga prireditev ali kakršnakoli otvoritev tega ali onega objekta. To je na predstavitvi, ki se je udeležil tudi predsednik občinske skupščine Ivan Torkar, poudaril tudi predsednik uredniškega odbora Franc Stefe-Miško.

Knjižica, ki ji je Mira Turk izbrala naslov Samo tako živi narod, je posvečena padlim borcem, aktivistom in žrtvam fašističnega nasilja-domačinom z območja krajevnih skupnosti Senčur, Visoko, Olševke, Voglje in Voklo, padlim borcem Kokrške čete in ustreljenim talcem v Senčurju. Do izida te knjižice, ki je nedvomno redkost, če ne celo edini primer med krajevnimi skupnostmi v Sloveniji, je prišlo na podlagi prvotnih prizadevanj, da bi izšel Senčurjski zbornik. Po eni strani denar, po drugi pa naj bi bila obilica zbranega gradiva vzrok, da celovitega zbornika (zaradi denarja) ni bilo moč izdati, za Kranjski zbornik pa naj bi bilo gradivo preobsežno.

Morda bi o prvem in drugem razlogu veljalo kar reči, a raje na tem mestu recimo le to, da so se uredniški odbor (Anton Cankar, Franci Erzini, Pavel Gorenek, Martin Kadivec, Franc Stefe-Miško, Janko Zupanc in Pavel Zerovnik) in KO ZZB NOV Senčur, Visoko in Voglje odločili zelo prav, ko so sklenili, da v samostojni knjižici izdajo vsaj tisti del gradiva, ki osvetljuje življenje in delo padlih borcev in drugih žrtev NOB, opise spomenikov in poimenovanja po padlih in dogodkih iz narodnoosvobodilnega boja. Knjižica ima tri poglavja in sicer življenjepise in dela (padlih borcev, aktivistov in žrtev fašističnega nasilja), spomenike in poimenovanja. Zaradi preglednosti pa so ta poglavja razvrščena po krajevnih skupnostih, ki so nastale na območju nekdanje občine Senčur.

Tako je knjižica posvečena 98 padlim borcem, aktivistom in žrtvam nasilja iz 11 vasi nekdanje občine Senčur, 48 padlim borcem Kokrške čete, 40 talcem in 121 borcem iz drugih krajev, ki so padli in imajo spomenike na tem območju. Razen tega knjižica vsebuje še opise in fotografije 26 spomenikov padlim žrtvam in predvojnemu naprednemu gibanju in 29 poimenovanih krajevnih praznikov, šol, domov, ulic, društev itd.; skupaj 197 žrtev. Da je bilo gradivo v štirih mesecih pripravljeno za tisk, velja pohvala domačinu prof. Martinu Kadivcu, ki je gradivo lektorsko obdelal, za tehnično in oblikovno pripravo Janezu Remicu iz Kranja in seveda odgovornemu uredniku Francu Štefetu-Mišku; skice pa sta izdelala dip. arh. Darko Weingerl in absolventka arh. Irma Jerala. Denarno in drugače so izdajo podprle delovne in druge družbenopolitične organizacije v občini in izven nje, doma pa predvsem vse krajevske skupnosti (razen KS Olševke-Hotemaže). Še posebno pa se je organizacijsko za finančno pokritje izida zavzemal Pavel Zerovnik.

Po četrtekovi predstavitvi in podelitvi knjižice svojcem v Senčurju bodo ta mesec knjižico predstavili in podelili tudi v Vogljah za območje Vogelj in Voklega, prihodnji mesec (septembra) ob krajevnem prazniku pa v KS Visoko za območje te in sosednje krajevske skupnosti Olševke-Hotemaže. Sicer pa vsi, ki bi jo radi, knjižico lahko dobijo na krajevnem uradu v Senčurju.

A. Žalar

Mesto je slika meščanov

Da bi "Vrtnice" prerastle "Koprive"

Kranj, 28. julija - Tudi slovesna podelitev listine Vrtnice in Koprive je bila ob koncu minulega tedna ena od prireditev, ki zaradi tiskarskega škrata ni bila objavljena med prireditvami ob krajskem občinskem prazniku. Najbrž res marsikdo ni vedel, da bo Odbor za lepši videz Kranja pri predsedstvu občinske konference SZDL podelil listine v petek ob 19. uri (pred začetkom Kranjske noči) na dvorišču gradu Kieselstein. Vendar prireditev vseeno ni izzvenela, kot da bi bila namenjena sama sebi. Ob spremljanju kakovostnega koncerta Pihalnega orkestra Kranj in povezovalnem kramljanju Alenke Bole-Vrabec se na dvorišču sicer ni trlo gledalcev. Prišli pa so vsi povabljeni in tudi drugi in prav gotovo ni bilo nikomur žal udeležbe.

Odbor za lepši videz mesta Kranj je že lani ob ustanovitvi napovedal, da bo graje in pohvale za leto 1988 podelil na posebni prireditvi. Spomnimo se, da je Odbor lani avgusta prvi izrekel kritiko o podelitvi Koprive delovni organizaciji

Gorenjski muzej Kranj za neutrezen odnos do zgodovinske arheološkega objekta Kostnice v starem delu mesta. Septembra je potem prišla na vrsto Vrtnice. To javno pohvalo pa si je prislužila delovna organizacija Elita Kranj, v kateri že ves čas dajejo posebno pozornost kulturnemu in urejenemu zunanemu in notranjemu delovnemu okolju. Pred koncem leta pa je Odbor podelil še eno Vrtnico in sicer kolektivu Gimnazije Kranj z obrazložitvijo, da si kolektiv že več let prizadeva in vodi aktivnosti za obnovo šolskega poslopja ter ohranjanja prvotnega izgleda in za njihov velik prispevek k ohranjanju in obogatitvi kulturne dediščine mesta. Piko na i pa je v obliki graje ob koncu leta Odbor naredil z ugotovitvijo, da zadnje Koprivo v minulemu letu zasluži prodajalna Planike Kranj v Prešernovi ulici 3 v Kranju zaradi prav nič noveletne izlozbe. Pohvalo, vendar brez Vrtnice, pa je Odbor lani izrekel tudi gostinskemu lokalju Evropa delovne organizacije Živila Kranj.

Čeprav je šlo torej tokrat poleg pohval tudi za graje, je bila prireditev slovesna in le do neke mere seveda tudi simbolično kritična. Predsednik Odbora Miha Rauter je namreč ob

lektiv že več let prizadeva in vodi aktivnosti za obnovo šolskega poslopja ter ohranjanja prvotnega izgleda in za njihov velik prispevek k ohranjanju in obogatitvi kulturne dediščine mesta. Piko na i pa je v obliki graje ob koncu leta Odbor naredil z ugotovitvijo, da zadnje Koprivo v minulemu letu zasluži prodajalna Planike Kranj v Prešernovi ulici 3 v Kranju zaradi prav nič noveletne izlozbe. Pohvalo, vendar brez Vrtnice, pa je Odbor lani izrekel tudi gostinskemu lokalju Evropa delovne organizacije Živila Kranj.

podelitvi listin Vrtnice in Koprive, ki jih je izdelal akademski slikar Vinko Tušek, nagovoril pohvaljene in grajane ter udeležence na dvorišču gradu Kieselstein, da je mesto slika meščanov in da se vse skupaj, vključno z odnosom do dedi-

šine, začena v nas samih, v vseh, ki v mestu delamo, ga obiskujemo ali v njem živimo. Ta osnovna ugotovitev se je na prireditvi dotaknila tudi župana oziroma predsednika občinske skupščine Ivana Torkarja, ko je poslušal kritično, dobrohotno razmišljanje in kramljanje Alenke Bole-Vrabec, da je v Kranju še kar nekaj kopriv (najstarejša hiša v mestu, Prešernov gaj, Trg revolucije...), za katere bi radi videli, da jih ne bi podeljevali, ampak da bi jih prerastle Vrtnice.

In morda res lahko pričakujemo potrditev takšnega upanja. Ivan Torkar je namreč, ko ga je Alenka Bole-Vrabec povabila k mikrofonu (čeprav ni bil prav nič pripravljen na to, kot je kasneje omenil) najprej malce v zagovor povedal, da je staro mestno jedro, ki je zapuščeno pol stoletja, čez noč pač težko obnoviti. Pa vendar se je v zadnjem času naredilo veliko v primerjavi z desetletji nazaj. Zdaj se obnavlja zunanost, začena pa se s pripravami "pod zemljo". To pa bo veliko težje.

Marsikaj naj bi na tej poti pripomogla nova zakonodaja, veliko delo pa čaka odbor za revitalizacijo mesta in nenazadnje je to skupni program vseh; tako ljudje kot delovnih organizacij.

Do takrat, da bodo vrtnice prerastle koprive, pa bo najbrž moralo biti še kar nekaj graj. In zato je tudi prav, da Odbor nadaljuje z delom...

A. Žalar

Praznik v KS Naklo

Sprehajalna pot po Dobravi

Naklo, 31. julija - V spomin na obletnico ustanovitve prve kranjske čete na Cegelnici pri Naklem vsako leto v krajevni skupnosti Naklo 26. julija praznujejo. Letošnje praznovanje so obeležili predvsem s športnimi prireditvami, osrednja pa je bila v soboto popoldne, ko sta Turistično društvo in krajevna skupnost pripravila svečano otvoritev sprehajalne poti po Dobravi.

Ureditev sprehajalne poti z oznakami "bele noge" in orientacijsko tablo pred Turistom Naklo je bila letos glavna programska naloga Turističnega društva. Pot so svečano s tekmovanjem v treh starostnih skupinah odprli v soboto ob 16. uri. Sprehajalna pot po Dobravi je dolga devet kilometrov in vodi od turističnega objekta po okrogelski cesti do DO Živila, kjer zavije v breg do znanega spomenika trinajsterici padlih partizanov, mimo Okrogelske jame in naprej po robu Dobrave do lovske kočice nad Bistrico ter nazaj v Naklo. Druga varianta se od prve razlikuje, da namesto ob robu Dobrave od Okrogelske jame do lovske kočice poteka po gozdni poti ob obrežju Save. Slednje bodo še uredili. Oznake in smerokazi pa opozarjajo na značilnosti in posebnosti ob poti. Z Dobrave je tudi lep razgled na reko Savo, železnico in na nasprotni

strani na Besnico. Na orientacijski tabli pred Turistom Naklo pa si turisti lahko ogledajo, kje so v Naklem in v okolici kulturno-zgodovinski spomeniki in druge posebnosti. To idejo je podprla tudi krajevna skupnost.

Sicer pa so letošnji krajevni praznik proslavili predvsem s športnimi prireditvami. Preteklo nedeljo so pripravili tudi simultanko z Dušanom Jokovičem. Kar pa zadeva komunalno dejavnost v krajevni skupnosti, so ob rednih vzdrževalnih delih začeli pripravljati tudi ureditev oziroma asfaltiranje nekaterih vaških odsekov na Polici in Podrebru ter v Naklem. Pridobitev je tudi ozvočenje v mrljskih vežicah, pripravljajo pa tudi ureditev razsvetljave na pokopališču. V Domu Kokrške bataljona v Naklem pa nameravajo obnoviti garderobo šahovskega kluba.

A. Ž.

Kranj, 1. avgusta - Ob krajskem občinskem prazniku je na današnji slavnosti seji občinske skupščine priznanje prejel tudi naš novinar Andrej Žalar. Njegovega dela vam seveda ni potrebno posebej predstavljati, saj vestno in zavzeto spremlja življenje in delo gorenjskih krajevnih skupnosti in ureja stran Gorenjski kraji in ljudje. V zadnjem letu pa na njegovo pobudo Gorenjski glas prireja odmevne novinarske večere, ki vselej napolnijo dvorane. Čestitamo!

Sodelavci

Zastave

Prispevek, Kje so zastave, nam je poslal iz radovljiške občine naš dopisnik Jošt Rolc. Vendar pa v teh prazničnih dneh, ko praznujejo kar štiri gorenjske občine, še kako velja nasploh in ne samo za Radovljičane, saj se že nekaj časa ob republiških in državnih praznikih opaža, da so redkokje izobešene. Ne gre samo za spoštovanje zakonskih določil, veliko bolj gre za narodni ponos. Naj bo zastava ob poudarjanju suverenosti, narodnosti in republiki časten simbol pripadnosti narodu... Smo ob tem, ko včasih tako radi pred hiše postavljamo sončnike in senčnike, na zastave (pa ja ne iz sramu) pozabili...

Gnezdo v cvetličnem lončku - Začelo se je že precej prej, da smo lahko naredili tale posnetek, ki je star že okrog deset dni. Balkon Vinka Sijanca v ulici Moše Pijadeja v Kranju sta obletavala ptička; takole nestrokovno bi rekli, da sta bili taščici. In ko je bilo treba nekega dne spet zaliti rože v lončkih, je bilo v tistem z asparagusom gnezdo z jajčki. Tako je moral asparagus na vodo počakati; zvalili pa so se trije mladički. Vinko pravi, da sta starša zares in neverjetno skrbna. Nenehno in ves dan mladičkom prinašata hrano. Ni jima sicer najbolj prav, da se domači sprehajajo po balkonu, in zelo sta se razburila tudi zaradi fotografiranja, vendar vsi skupaj so odločeni, da morajo trije mladički preživeti in zrasti... A. Ž.

V okviru praznovanja občinskega praznika je na predstavitvi v Senčurju knjižico Samo tako živi narod podelil predsednik kranjske občinske skupščine Ivan Torkar.

V Zasipu praznujejo

Zasip - V krajevni skupnosti Zasip v radovljiški občini bodo letos že trinajstič praznovali krajevni praznik. Vsako leto pa se 5. avgusta, ko je praznik celotne občine, spomnijo na leto 1941, ko so trije vaščani, vsi prvoborci, minirali tlačni cevovod hidrocentrale v Zasipu. Praznovanje v krajevni skupnosti se bo začelo v petek in nadaljevalo v soboto v tekmovanju v balinanju. V soboto, 5. avgusta, ob 19. uri pa bo v Kulturnem domu v Zasipu slavnostna seja skupščine krajevske skupnosti s kulturnim programom, podelili pa bodo tudi priznanja za najlepše urejene hiše. V nedeljo dopoldne se bodo najprej srečali z gosti iz pobratene KS Podzemelj v Metliki, ob 14. uri pa bodo izpred Kulturnega doma krenili na prvi pohod vaščani v sotesko Vintgar, kjer jih bodo med potjo čakala različna presenečenja. Popoldne pa bo na Homu piknik s srečelovom, in kegljanjem za ovco, igral pa bo ansambel Planšarji s pevcem (domačinom) Bracom Korenom. Nastop Planšarjev bo Bracovo darilo domačinom za praznik.

A. Ž.

Zanimiva izleta

Kranj - Društvo upokojencev Kranj organizira ta mesec dva zanimiva izleta. V sredo, 9. avgusta, bo ob 6.30 izpred kina Center krenil avtobus na izlet v Reziyo, Ukve, Svete Višarje, Belopeška jezera in Trbiž. Za ta izlet sprejemajo prijave v sredo (jutri) 2. in v petek, 4. avgusta. V četrtek, 17. avgusta, pa bo izlet v Prekmurje (Moravske toplice), udeleženci pa bodo obiskali tudi znanega humanista Krambergerja v Negovi. Odhod avtobusa izpred kina Center bo ob 6. uri, prihod v Kranj pa bo 21. uri. Prijave za ta izlet sprejemajo v prostorih društva v Tomšičevi 4 v Kranju od 8. do 12. ure vsak ponedeljek, sredo in petek do 10. avgusta.

A. Ž.

INŽ. JAKOB MEDJA

Predsednik
Skupščine občine Jesenice

Gorenjska je barvita in raznolika pokrajina, kot njeno prebivalstvo ter gospodarstvo. Povsod je navzoča razgibanost. Le posamezna merila veljajo za vse, sicer pa je za primerjavo potrebno znanje in presoja. Ko sporočamo bralcem Gorenjskega glasa določeno problematiko, ni nujno, da bo sprejeta povsod enako, da odziv enak.

Jeseniška občina je na prepihu, dobesedno zaradi stalnega vetra po dolini, kar je ekološko koristno; zaradi pretakanja številnih potnikov v smeri vzhod — zahod, kar nas obremenjuje; zaradi drugih vzrokov, ki nas pogosto postavljajo pod drobnogled širše družbenopolitične skupnosti.

Če je bilo vzrok za to nekoč delavsko gibanje, kasneje osvobodilni boj, po vojni zagnanost v industrializacijo, je bila prav v zadnjem času to nova Jeklarna in sedaj predor z avtocesto, pa še različne manifestacije, politične, kulturne, športne. Bili so časi, ko smo bili izredno uspešni, po narodnem dohodku in družbenem proizvodu med prvimi v Sloveniji, sedaj smo na repu prve tretjine občin, z željo in morda izgledih po ponovnem dviganju.

Bili smo prezaposleni, sedaj to nismo več, zato pa smo prenaseljeni.

Imeli smo razmeroma visok življenjski standard. Letos smo po daljšem presledku ponovno za las ujeli republiško povprečje osebnega dohodka.

Vzroki za takšno stanje so tudi v preveč enostranski razvisti gospodarstva, ki je enkrat v boljšem, drugič v slabšem položaju, vpliva teh nihanj pa ne pokrivajo druge dejavnosti v zadostni meri. Naše enostransko razvito gospodarstvo ima veliko vztrajnost in so spremembe le počasne, a stalne, daje pa zanesljivo socialno varnost na nekaj nižji ravni.

Gorenjci imamo veliko skupnega: Gorenjski glas, ki je aktualen in pogosto slikovit; zdravstvo, ki peša in ga poskušamo reševati skupno; v določenem obsegu šolstvo, ki je po občinah v zelo različnem položaju; košček lepega alpskega sveta, ki bi ga lahko bolj varovali in še bolj uspešno skupno ponudili gostom, če bi se lahko tako dogovorili in organizirali; Savo s poročjem, ki teče po fizikalnih zakonih navzdol in Gorenjsko posebnost, da nekateri prebivalci gorenjske metropole hodijo na Gorenjsko, medtem ko se še marsikateri Šiškar šteje za Gorenjca, pa Kamničani in Domžalčani.

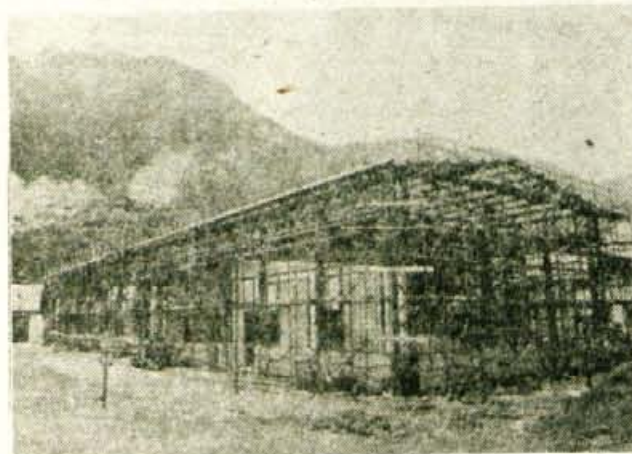
Naše občinsko središče, mesto Jesenice praznuje letos 60. letnico obstajanja. Je zelo mlado in s časom dobiva svoj obraz. Predolgo smo gledali na potrebe vse bolj številnih občanov le gradili, brez celovitih načrtov in malo vzdrževali, obnavljali ter urejali. Premalo poudarka smo dali in premalo izkoristili dediščino iz preteklosti.

Mladost mesta ne pomeni hkrati odsotnosti drugih tvorcev zgodovine. Železarstvo v okolici Jesenic je dokumentirano staro nad 600 let, po najdbah pa sega v rimsko dobo in čas pred njo.

Jeseniško železarstvo je imelo še desetletja po vojni vpliv na razvoj zgornjega dela Gorenjske in tudi preko njenih meja. Zaradi njega se je hitreje razvijala vrsta dejavnosti, nekatere pa so prav zaradi njega razvite slabše.

Naš občinski praznik 1. avgust je priložnost za razmišljanje o vsem povedanem. Tega dne leta 1941 so Nemci napadli partizane v taborišču na Obranci. Partizani so se uprli odločno. Ko so bili že v obračun, se je z akcije vrnila glavna Cankarjeva četa in jurišala na presenečene Nemce, ki so se umaknili. Prvi spopad z orožjem v tej vojni v naši občini je terjal tudi prvi žrtvi.

To je naša preteklost in sedanost. In prihodnost? Negovati znanje, pridnost, racionalnost, inovativnost, združevanje kapitala in uresničevanje dobrih idej. Premagovati nezaupanje, ter spoštovati odgovornost in človeka.

DONIT iz Medvod gradi na Jesenicah pri Kovinoservisu veliko halo za proizvodnjo filtrov...Foto: F. Perdan

Ob prazniku skupščine občine Jesenice

Gospodarstvo išče nove programe

V jeseniški občini so v minulih letih precej investirali - največ seveda v novo jeklarno jeseniške Železarnice, a tudi na nekaterih drugih področjih so po svojih možnostih gradili in si prizadevali za razvoj. O današnjem gospodarskem in družbenem položaju jeseniške občine ter o problematiki, ki ji posvečajo največ pozornosti, smo se pogovarjali s predsednikom jeseniškega izvršnega sveta Tomažem Keršmancem.

V jeseniški občini je še vedno prevladujoča železarska industrija, ki daje kruh večini zaposlenih Jeseničanov. Nova jeklarna dela že nekaj časa, proizvaja se kvalitetno jeklo. Kako v občinski skupščini ocenjujete gospodarjenje največje delovne organizacije v občini?

»Železarna je preživela dve hudi leti, saj je po izgradnji jeklarne začela izplačevati visoke anuitete, razen tega pa je bila tudi sama panoga črne metalurgije v neugodnem položaju. V zadnjem letu in pol so postajale razmere boljše, razen tega pa so se tudi sami železarji lotili nekaterih notranjih problemov in jih zadovoljivo rešili, tako na organizacijskem kot na nekaterih drugih področjih. Prizadevajo si tudi, da bi obdržali strokovni kader in po načrtih ustrezno prestrukturirali proizvodnjo. V sodelovanju s firmo McKensy se obeta Jesenicam perspektiven program, prav tako pa tudi s sodelovanjem, ki ga snujejo s firmo Helmod in ljubljansko Metalco.«

Skupščina občine Jesenice in družbenopolitične organizacije čestitajo občanom za občinski praznik 1. avgust.

Kaj pa ostale, manjše delovne organizacije kovinske predelave na Jesenicah, ki so imele v minulem obdobju nenehne težave? Iskra, recimo ali Kovinoservis?

»V ostalih manjših delovnih organizacijah so spoznali, da ne morejo več delati po starem in da morajo nenehno iskati take programe, ki jih bo sprejelo tržišče. Tak primer je Iskra Unitel Blejska Dobrava, ki se po razdelitvi Telematike ni združila v novo organizacijo Telekom. Tako so zdaj samostojna delovna organizacija in že so podpisali predpogodbo z bavarsko firmo Vogt. Naročili so tudi že 20 strojev, na katerih bodo lahko zaposlili 50 delavcev. Upamo, da bodo našli svojo pot in postopoma uspeli, seveda pa le v primeru, če ne bodo obveznosti do Telematike prevelike. Pri Kovinoservisu pa se gradi delovna hala DONITA in dobili smo vsa zagotovila, da Donitova proizvodnja ne bo onesnaževala okolja. Ta obrat nudi nadaljnje razvojne možnosti, možnost prezaposlovanja in nove zaposlitve.«

V planih skupščine občine je kot prednostna dejavnost opredeljen tudi turizem v zgornjesavski dolini, predvsem v Kranjski gori. Kakšen je turistični obisk in kateri so najbolj pereči problemi v Kranjski gori?

»V Kranjski gori je bil vedno problem, da ni nastopala enotno na tujem tržišču. Letos pa se je že pokazalo, da kranjskogorski turistični in gostinski delavci s svojo ponudbo nastopajo skupno: tako na raznih turističnih sejnih in prireditvah, kjer je pomembno, da se predstavlja vsa Kranjska gora. A kljub temu bi bili lahko turistični rezultati boljši, saj so zaradi slabšega obiska vsi zaskrbljeni. Zdej se v zgornjesavski dolini in seveda v Kranjski gori precej gradi - bodisi infrastruktura, cesta ali objekti v zasebni lasti. Precej pa je še problemov: eden izmed najpomembnejših je onesnaževanje Save, ki je že prav akuten problem. Komunalna skupnost bo morala v naslednjem srednjeročnem ob-

dobju v sodelovanjem s kranjskogorskim gospodarstvom financirati čistilno napravo in urediti kanalizacijski sistem.

Ena najpomembnejših naložb pa bo investicija v izgradnjo trisedežne žičnice Dolenčev Rut in umetna zasnežitev smučišča ob hotelih, kar velja približno 4,5 milijona nemških mark. Minula zima je pokazala, da si je treba ustvariti zanesljivejšo možnost za smučanje, sicer se zna zgoditi, da bodo agencije morale voziti kranjskogorske goste na bližnja italijanska in avstrijska smučišča. Za tako naložbo Žičnic Kranjska gora naj bi deloma dobili italijanski kredit, razvojni dinar, upravičeno pa pričakujejo tudi sodelovanje turističnega gospodarstva.«

V zadnjem času je precej hude krvi zaradi predvidene gradnje Aparhotela v Gozd Martuljku. Kakšna je pravzaprav turistična prihodnost Gozd Martuljka v občinskih načrtih?

»Po planih naj bi se kraj razvijal v samostojno manjše središče in imel svojo podobo, kar mu omogoča lepa okolica. Zato so upoštevanja vredna razmišljanja tistih, ki pravijo, naj bi v Gozd Martuljku ustanovili turistično društvo. Martuljek ima vse možnosti turističnega razvoja, a zadeve ob dyeh Petrolovih tozidih se morajo urediti. Nismo za apartmaje, ki bi bili stanovanja, ampak za odprt hotel na mestu mladinskega doma, hotela, ki bi imel značaj delniškega vlaganja in upravljanja.

Program, ki ga je izdelal inženir Kobe, naj bi se dopolnjevali, strpno in z argumenti in opustili grožnje, ki smo jih slišali na nedavnem sestanku v Kranjski gori. Za nas je najmanj pomembno, kdo je nosilec investicije, pomemben je tisti, ki ima dobre načrte.«

Tako kot povsod drugod je tudi v jeseniški občini precej problemov v družbenih dejavnostih.

Ena pomembnih pridobitev za jeseniško občino je tudi boljša cestna povezava z zgornjesavsko dolino. Cesto bodo obnovili do Belce...

»Dali smo soglasje, da se prispevne stopnje povišajo; dali zato, ker so v družbenih dejavnostih res veliki finančni problemi. Zavzeli smo se pa tudi za to, da morajo sklepe o višjih stopnjah sprejeti skupščine družbenih dejavnosti in ne njihovi organi. A problemi niso rešljivi le s povišanjem stopenj v zdravstvu in šolstvu, treba bo uskladiti razkorak med sposobnostjo financiranja in stroški. Posebni šoli naj bi zagotovili normalne pogoje z dodatnim financiranjem, za njo pa pride na vrsto stavba gimnazije. Sanacija gimnazije pa ne obsega le nove fasade, ampak temeljito obnovo, katere stroški se približujejo stroškom novogradnje.«

Predsednik izvršnega sveta skupščine občine Jesenice Tomaž Keršmanec

Nedvomno pa Jeseničane najbolj zanima gradnja avtoceste mimo Jesenic. Ali jo bodo ali ne bodo začeli graditi?

»Sestanek s predsednikom slovenskega izvršnega sveta Dušanom Sinigojem je dal nov optimistični impulz aktivnostim, saj je izvršni svet imenoval posebno delovno skupino, ki se neposredno vključuje v aktivnosti izgradnje avtoceste. Dogovor je, da se letos rešijo vse zadeve na trasi do kilometra 8 (do Pančurja) in da se ustvari pogoji za nadaljnjo traso, Dominvest pa urejuje premoženjske pravne zadeve na trasi do Lipe. Premoženjsko pravne zadeve se rešujejo v občini, za kar mora skupnost za ceste zagotoviti izdatna sredstva. Septembra naj bi bila licitacija za izgradnjo mostu čez Savo v Mostah, tako da bi začeli s pripravljalnimi deli na mostu. Če bo to urejeno, bomo spoznali, da avtocesta mimo Jesenic resnično bo.«

Jesenice so iz leta v leto lepše urejene; zdaj se urejuje tudi park pred gledališčem.

»Letošnje praznovanje občinskega praznika sovpada tudi s praznovanje 60-letnice mesta. Ta ureditev pred kulturnim središčem, nekako simbolizira tudi pripravljenost mesta, da postaja bolj urejeno in zeleno. Ob ukinitvi plavžev postajajo Jesenice čistejše, zelenih površin je vedno več, obnavljajo se fasade. Pripravljamo plan revitalizacije mestnega jedra, uredil se bo tehniški muzej... Skratka: ob pripravljenosti vseh občanov bodo Jesenice v prihodnje lepše in prijetnejše.«

D.Sedej

1. avgust, praznik kranjske občine, 1. avgust, praznik kranjske občine...

V Kranju v zadnjem letu veliko novega

Kranj, 28. julija - Ob 1. avgustu, prazniku kranjske občine, smo se pogovarjali s HENRIKOM PETERNELJEM, predsednikom občinskega izvršnega sveta, ki je spregovoril o uspehih in problemih, predvsem pa o pridobitvah kranjske občine v zadnjem letu.

"Ob letošnjem občinskem prazniku je otvoritev manj kot navadno, le nov poštni center odpirate v Kranju?"

"Dva do tri objekte smo odprli navadno, vendar pa je poštni center velika pridobitev za Kranj in za Gorenjsko, to je sprejemni in oddajni center za vsa pisma in pakete na Gorenjskem. Zato so sredstva za investicijo združile vse gorenjske PTT organizacije, največ seveda kranjska, ki bo tam odprla novo pošto filialko. Odkup stare pekarnice, ki je zdaj preurejena v sodobni poštni center, je bila idealna priložnost, opustili smo prejšnje zamisli, saj je lokacija zelo primerna, ljudje so si že dolgo želeli, da bi imeli pošto tudi v tem koncu mesta. Tja se bo zdaj preselil del služb kranjskega PTT, tam bo tudi dispečerski center za pismonoše, ki je doslej deloval v zelo slabih razmerah na sejmšču. Pri tem pa je prišlo do zanimive rešitve, izvršni svet je bil posrednik med PTT in Gorenjem, ki zapiše Globus, sporazumeli so se, najprej za najem, kasneje pa verjetno za odkup prostorov na sejmšču, ki so zelo primerni za Gorenjev servis."

"Sicer pa gradnja v Kranju ni tako malo, res pa so predvsem negospodarske?"

"V industriji novogradnja praktično ni, vendar, Merkur je ogromno vložil v trgovsko veleprodajni center v Naklem, veliko je napravil v pogledu obnove starega mesta, zdaj obnavlja bivšo staro pošto, pravijo, da bo v ponos mestu."

"V industriji so aktualni razvojno tehnološki projekti?"

"Telekom in Sava sta zdaj dobila razvojni dinar, Telekom bo s tem denarjem lahko izpeljal investicijo s Siemensom, namenjen pa ni le javnemu telefonskemu sistemu, temveč tudi drugim izdelkom. Bivša Telematika se bo tako postopoma lahko izvlekla iz krize, sam sem optimist, ob nedavnem obisku stuttgartskega župana v Kranju smo bili tudi v Telekomu, prijetno sem bil presenečen, saj je utrip v proizvodnji povsem drugačen, kot je bil pred letom dni."

"Sava pa je trdna firma?"

"Tiho in lepo se razvija, razvojni dinar je zdaj dobila za Optimo H. Sava je med industrijskimi firmami na najbolj trdnih nogah, če bi tudi drugod zasledovali takšno poslovno politiko, v Kranju ne bi imeli skrbi."

"Zdaj jih imate s Tekstilindusom?"

"Tekstilna industrija je zapadla v krizo..."

"Ibi je izjema?"

"Ibi, pa Zvezda, to so vrhunske tekstilne tovarne v Jugoslaviji, tudi oba konfeksionarja, Triglav konfekcija in Gorenjska oblačila sta v svoji branži na vrhu. Med tekstilci je v Kranju v težavah le Tekstilindus, prvič, ker je velik, drugič, ker je zaradi pomanjkanja denarja malo zamudil drugo fazo tehnološke obnove in tretjič, ker je metražna tekstilna industrija v Jugoslaviji nasploh zašla v težave, zmogljivosti za domači trg so štiri do petkrat prevelike."

"Tekstilindus se je v preteklosti preveč širil. Ibi in Zvezda sta denimo gradila na ozki specializaciji in kakovosti?"

"Preveč je njegov razvoj slonel na uvozu delovne sile, v zadnjih dveh letih zmanjšujejo zaposlenost, vendar bodo uspehi opazni šele čez nekaj časa, če ne bi metražna proizvodnja zapadla v krizo, bi bili uspešnejši. Tekstilindus bo 5. septembra dobil novega direktorja, imenovan je bil Darko Vidmar, ki je bil pred leti tam komercialni direktor, zdaj pa se vrača iz Ljubljane."

"Pri izbiri direktorjev imate v Kranju zadnja leta kar srečno roko?"

"Če nadaljujem pri tekstilu, Triglav konfekcija bo prihodnji mesec odprla obnovljene prostore, prepričan sem, da bo čez leto, dve tesno ob boku Gorenjskim oblačilom, obe tovarni sta dobro vodeni. Da seveda o Zvezdi ne govorim, veliko je vlagala, z lastnimi sredstvi zdaj posodablja tudi tehnologijo. Za Ibi so se ob menjavi direktorja nekoliko bali, pokojnemu Francu Omanu so radi očitali, da premalo skrbi za kadre, vendar se je izkazalo nasprotno, da Ibi zelo skrbi za kadre in da je poskrbel tudi za dobro nasledstvo. Po celotnem prihodu je v Kranju največja Sava, sledi Kibernetika, na tretjem mestu pa je Merkur, ki je zelo prodorna trgovska firma, mislim, da smo jo doslej preveč puščali ob strani, bolje rečeno, pozabili smo, da je trgovska lahko enakovredna industrijski. Direktor Jakob Piskernik zdaj dobiva občinsko nagrado, Merkur pa smo predlagali za državno odlikovanje. Žal nam iz Koke septembra odhaja direktor Franc Rutar, zataknilo se je pri združevanju tozdrov in deljenem delovnem času, pa se je odločil, da gre. Koka je v zadnjih treh letih naredila izreden razvojni korak, zgradila je novo skladišče, obnovila vrsto prodajal, odprla nove, popravila promet, Rutar je bil zelo pogumen, povsod je bil poleg, kjer je bilo potrebno, v Kranjski gori, v Škofji Loki, v Zireh itd. Koka se je približevala sestrski Eliti, ki ima novega, mladega direktorja, Srečo Nečimer je že prispeval k boljšemu sodelovanju."

"Zataknilo se je tudi v Kibernetiki?"

"Po januarskem štrajku v Stevcih so notranje težave ostale, novega modela organiziranosti delavci niso sprejeli. Sam mislim, da ni slab, upam, da se Stevci ne bodo odločili za izločitev iz Kibernetike, saj bodo v dveh letih s klasičnega prešli na elektronski števec in tedaj bo potrebnih manj delavcev, probleme bodo lažje razrešili v okviru Kibernetike. Brez težav seveda ne gre nikjer, toda mislim, da jih v Kranju kar uspešno razrešujemo, če ne bi bilo težav v Telekomu, ki pa se bodo zdaj, kot vse kaže, le razrešile, pa težav v Tekstilindusu, bi Kranj gospodarsko briljiral, saj imamo kar nekaj firm, ki so na vrhu slovenske in jugoslovanske lestvice. Majhen, toda izjemno uspešen je tudi Exoterm, standardno uspešen Ikos, ki ima sicer zdaj nekaj težav s prodajo na jugoslovanskem trgu, vendar je to zdrava firma, prepričan sem, da bo vodstvo našlo nove poti. V Gorenjskem tisku zdaj zagotavljajo, da imajo gradnjo novega terminala, Puškarna se je povezala z Gorenjem, po dveh, treh letih bo tam sodobna tovarna. Planika je podpisala novo pogodbo z Adidasom, polno je zasedena. Nekaj jih životari, denimo Creina v Alpetouru, Inženiring ima probleme, veliko dela za druge predele države, ki slabo plačujejo. Tudi s komunalnimi firmami večjih problemov nimamo, Gradbincec ima zdaj več dela, kot je kazalo na začetku leta."

"Je dobil vse gradnje v Kranju?"

"Ne, staro pošto obnavlja Gradis, stavbo UNZ Slovenijaceste, Gradbincec pa je glavni izvajalec, kopališče gradi Gradbincec, začela so se gradbena dela za novo bencinsko črpalko na Zlatem polju, kjer bodo tudi poslovni prostori Petrola."

"Kako daleč je gradnja stavbe UNZ?"

"Končana naj bi bila maja prihodnjega leta, za Kranj bo pomembna pridobitev,

saj so zdaj prostori uprave za notranje zadeve zelo slabi, prispevala bo k podobni mesta, saj bodo stara poslopja nasproti avtobusne postaje porušena, tam bo prostor za trgovino, če se bo širil zdravstveni dom in bolnišnica, se bo prodajalna preselila čez cesto."

"Porušena so že stara poslopja kareja A, med gimnazijo in Beškovo vilo?"

"Začasno bodo tam parkirni prostori, z gradnjo pa naj bi začeli spomladi. Ne bomo se zapirali v občinske meje, Domplan bo jeseni objavil javni razpis za pridobivanje investitorjev, od njihovega interesa bo odvisno, kolikšen del bo poslovni, kolikšen stanovanjski. Tri etaže za parkirne prostore bodo pod zemljo, od tega eaa za Ljubljansko banko, malenkostno bo torej rešeno pomanjkanje parkirnih prostorov, za 300 avtomobilov. Dokončno pa bo šele z izgradnjo mostu čez Kokro, ko bo povezava s Planino dobra in bodo staro mesto šele resnično zaprli za promet. Most bomo skušali spraviti v naslednji srednjeročni plan republiške skupnosti za ceste, da bi ga vsaj polovično financirala."

"V starem Kranju je bilo naposled je nekaj storjenega?"

"Obnavljajo stare stavbe, preurejajo podstrešja v stanovanja, lepo je obnovljen Kiselstein, Pungert, dve stavbi ob savskem mostu itd. Vendar, pravo revitalizacijo bi napravili, če bi najprej potegnili po ulicah vse komunalne napeljave, s plinsko vred, uredili ceste ter ulice in nato poslopja. Mislim, da bi bilo bolje in verjetno tudi ceneje napraviti verne kopije, dotrajana poslopja porušiti in jih na novo zgraditi."

"Velika pridobitev za Kranj bo pokriti bazen, kako daleč je gradnja?"

"Tik pred koncem je izgradnja školjke, kar je največji in najdražji gradbeni poseg. Ker inflacija ne pozna milosti, prispevna stopnja ne zadošča za negospodarske investicije in izgradnja bazena se bo zavlekla v leto 1991, s tem se bodo odmaknile tudi druge. Najbolj nujna je izgradnja telodavnice pri Iskrini šoli, računamo, da naj bi jo začeli graditi leta 1991 do 1992, odlagamo in odlagamo pa tudi gradnjo visoke šole za organizacijo dela."

"Ker je tudi vsebinsko sporna?"

"Je in ni, drugo stopnjo sem pred leti naredil tam, z več kot polovico predavateljev sem bil zadovoljen, nekateri pa so po mojem mnenju kvarili raven šole, dekan zdaj pravi, da več pozornosti posvečajo ugledu šole. Vsekakor bomo morali več narediti za to šolo, kakor smo doslej. Rad bi omenil še to, da smo za zdravstvo s pomočjo gospodarstva letos kupili nov rentgen, ki je marca veljal 4 milijarde dinarjev. Na čistilno napravo pa smo v zadnjem letu priključili Zlato polje."

"V Kranj je bil dodatno pripeljan zemeljski plin?"

"Plinski pristan je za Kranj velika pridobitev, strokovnjaki trdijo, da je naše mesto najbolj opremljeno s primernim delom, industrija se že priklaplja, kasneje se bo tudi široka potrošnja, kar bo za Kranj tudi velika ekološka pridobitev."

"Še ceste, potem pa bo že zmanjkalo prostora?"

"Cest ne krpamo več, temveč jih temeljito obnavljamo. Lani je bila obnovljena proti Čirčam, zdaj jo obnavljajo od Oreha proti Drulovki, kjer bo na ožini pri cerkvi potrebno porušiti nekaj zgradb, zato bo potrebno porušiti cestno povezavo od čistilne naprave do Drulovke. Končno je finančno pokrita obnova ceste od Benice do nadvoza pri Tekstilindusu, ki bo končana letos. Zgrajen je bil kilometer ceste od Golnika proti Mlaki, kjer bomo nadaljevali, še letos pa naj bi začeli postopoma asfaltirati cesto proti Čepuljam. Pravili pa bomo preboj ceste od Britofa do Visokega proti Jezerskemu, kjer trije kilometri še manjkajo, občina bo poskrbela za odkup zemljišč in porušitev dveh hiš, cesto pa bo zgradila republiška skupnost za ceste, ko bo v Kranju čez leto, dve gradila avtocesto.

M. Volčjak

IVAN TORKAR

Predsednik
Skupščine občine Kranj

48 let mineva od dogodkov, ko so pred Storžičem naznanili, da se je tudi v kranjski občini začelo najtežje obdobje v zgodovini našega naroda. V spomin na ta čas praznujemo praznik naše občine 1. avgust.

Čas hitrih gospodarskih in političnih sprememb ni šel mimo nas. Upanje, da bo prišlo do drugačnih gospodarskih gibanj, predvsem pa zaustavitve rasti inflacije, se ni uresničilo. Naša občina je po družbenem proizvodu med slovenskimi občinami pri vrhu, vendar pa so velike razlike znotraj nje. Imamo zelo dobre delovne organizacije, pa tudi zelo slabe. Fizični obseg proizvodnje je še vedno pod lansko ravnjo, čeprav je proizvodnja že lani padla. Težave s prodajo v Jugoslaviji poskušajo naše delovne organizacije nadomestiti z izvozom oziroma delati tako, da se skladišča ne polnijo. Finančne težave so v nekaterih delovnih organizacijah stalno navzoče že dalj časa, letos pa so se pojavile velike težave tudi v družbenih dejavnostih, najbolj izrazito v zdravstvu, deloma tudi v šolstvu.

Kljub vsemu moramo tudi v negospodarstvu poskušati zagotoviti rast sredstev za osebne dohodke z gospodarstvom, velike pa so tudi zahteve in potrebe po pokrivanju materialnih stroškov v negospodarstvu, saj samo oboje omogoča normalno delo.

Razkorak med potrebami, željami, zahtevami in možnostmi je velik, zato terja mnogo natančnejše in stalno spremljanje stanja ter tudi pogostejše ukrepanje v občini tam, kjer je ta dejavnost vezana na pristožnost občine.

S spremembo ustave in zakonodaje se bomo srečali z mnogimi novostmi. Marsikatera zelo glasna želja se ne bo uresničila. Vse bo terjalo drugačen način dela v občini, delovnih organizacijah in drugod. Težko pričakovane, dostikrat pa zelo naivno prikazane pozitivne plati tržnega gospodarstva bo tudi v naši občini povzročilo diferenciacijo. Naša skupna naloga in odgovornost je skrb za ljudi, če bodo zaradi tega ostali brez dela, zahteva in polna odgovornost za ravnanje in iskanje rešitev v taki proizvodnji, ki bo zagotavljala dohodek za normalno življenje in razvoj. Zato je tako pomembno, da so na pravem mestu ljudje, ki to razumejo in so sposobni hitrih, odločnih in strokovnih ukrepov.

Visoki stroški in pomanjkanje denarja ovira tudi hitrejšo realizacijo mnogih drugih sprejetih programov — gradnjo in obnovo cest, parkirišč, revitalizacijo mestnega jedra, gradnjo telefonije, športnorekreacijskih objektov, stanovanjsko gradnjo, razvoj gostinstva in turizma itd., vendar programi niso zastali, samo realizirani bodo v daljšem obdobju.

Ze lansko leto smo ugotovili, da odpiramo za razvoj Kranja več pomembnih objektov, letos je to nov poštni center, s katerim se uresničuje več kot 20 let stara želja PTT delavcev, pomeni pa tudi velik prispevek k izvajanju PTT prometa in nudenju uslug občanom in delovnim organizacijam v naši občini.

Letošnje leto je sicer takšno, da se zaradi sprememb zakonodaje na vseh področjih v občini veliko razmišljanja o prihodnjem razvoju v delovnih organizacijah, negospodarstvu in občini kot celoti. V to razmišljanje se vključuje tudi začetek priprave plana razvoja občine v naslednjem srednjeročnem obdobju.

Tako kot vsa leta doslej moram ob tej priložnosti posebej poudariti tudi veliko pripravljenost in prispevek občanov za razvoj svojih krajevnih skupnosti, s tem pa tudi občine v celoti. Kombinacija njihovega dela, njihovega in družbenega denarja je dala velike rezultate.

Ze dalj časa se v občini prizadevamo za reševanje ekoloških vprašanj, varovanje okolja in naravnih dobrin, ki so vse večje bogastvo. Še bolj strokovno in intenzivno se moramo lotiti reševanja te problematike in to vsi, od za to pooblaščenih strokovnih institucij, do delovnih organizacij, krajevnih skupnosti in posameznikov. Nujno moramo ustvarjati vzdušje, da to ni kaprica ali muha enodnevnica posameznikov, ampak in predvsem eksistenčno vprašanje.

Še bi lahko naštevali in razmišljali o dobrem in slabem. Čas, v katerem živimo, terja veliko potrpežljivosti, sodelovanja, znanja pa tudi optimizma. Ob ljudeh, kakršne imamo, in materialnih sredstvih, s katerimi razpolagamo, ni razlogov za pretirani pesimizem. Marsikaj se je v zadnjih letih spremenilo hitreje, kot smo pričakovali. Rabimo dobre gospodarske rezultate, demokratično družbo, kjer bo vsak človek lahko uveljavil svoje znanje, sposobnosti in interese. Mislim, da imamo tudi realne možnosti za vse to, zakaj potem ne bi bili tudi prepričani, da bomo to dosegli.

Spoštovani občani Kranja, čestitam vam ob 1. avgustu — prazniku naše občine in vam želim prijetno praznovanje.

PREJELI SMO

POLITIČNI PLURALIZEM NE BO REŠIL NIČESAR

Pluralizem političnih interesov je mogoče uveljaviti samo s političnimi gibanji in političnimi strankami. Drugih načinov za njegovo vzpostavitev znanosti in praksa ne poznata. Torej je trditelj, da nam gre samo za politični pluralizem interesov in da smo proti strankam, nevdružna. Ta trditelj pa bi bila nevdružna tudi tedaj, če bi znanost in praksa govorili drugače.

Naš narod in tudi vsi osali jugoslovanski narodi, so se že pred desetletji odločili za en sam politični interes in ga posadili v svojo lastno kri in trpljenje. Za kakšen politični interes gre, je odveč ponavljati, je pa jasno razviden iz avnjskih sklepov. Že takrat, ko so bile razmere resnično kritične, pa je ne tako majhen del ljudi želel svojo hlapčevsko vlogo zamaskirati s krinko boja, za politično svobodo, oziroma za ohranitev politične konkurence.

Ker je ves svet po vojni z gnusom obsodil hlapčevstvo, so pač nadaljevali s svojim opravičevanjem, kar jim je delno, zlasti v kriznih obdobjih, uspevalo. Sadika socializma je bila sicer posajena, vendar pa je bila občutljiva in ranljiva. Napadali so jo bivši hlapci in pa cela vrsta drugih parazitov, ki so se zaradi nebudnosti in tudi preproščine zaredili na tej naši s krvjo in znojem prepojeni zemlji. Odtegovali so ji za njeno zdravje in razvoj potrebno znanje, učinkovito organiziranje dela, poštenje, kulturo, tovarštvo, svobodo razmišljanja in iniciative, oziroma ogromno tistega, kar tvori ali potrebuje socializem. Ni čudno, da se naš socializem ni razvil v mogočno drevo in da ima lastnosti viharika. Je pa dejstvo, da ga lahko uničijo samo take razmere, v katerih je bil posajen.

Torej politični pluralizem ni mogoč in še zdaleč ne pomeni tistega, kar razumemo pod pojmom svobode razmišljanja in iniciative. Vsako strankarsko razmišljanje je absolutno omejeno na eno samo filozofijo in en sam interes. Svoboda razmišljanja in iniciative pa sta v bistvu neomejeni in prav zaradi tega za socializem zelo pomembni prvini. Omejeni sta le s stopnjo dosežkov znanosti. To se pravi, da sta dejansko uglaseni z doktrino socializma, ki v poenostavljeni obliki proučuje in odkriva vse tisto, kar je za sedanj in bodoči

človeški rod najbolj humano, napredno, koristno, kulturno itd.

V svetu je vse bolj očitno spoznanje, da stranke predstavljajo enega najuspešnejših instrumentov za obvladovanje množice po načelu »deli in vladaj«. Dokler v svojih programih in filozofijah zasledujejo en sam interes ustvariti pogoje za doseganje čim večje stopnje profita v korist lastnikov kapitala, so legalno dopustne in družbeno zaželeno. Kakor hitro pa bi se postavilo vprašanje drugačne delitve in upravljanja z večinskim delom profita, pa se zadeve zaostrijo oziroma onemogočijo.

Sicer pa posebno drastičnih odklonov vsaj v bogatih večstrankarskih državah ni, saj je njihova profita pogosta dovolj bogata, da se da tudi z drobtinami dobro nasiti množice, ki ustvarjajo. Ne glede na stanje, pa so v skrbi za ta svoj interes in zaradi morebitnih odklonov prav v teh državah razvili najsilnejše policije in armade. Ustvarili so perfektno tehniko in principe za nadzor ter utiranje ljudi. Uresničili so Orwellovo fantazijo in postali vzor za ves ostali svet. Zastali del sveta se pač te umetnosti šele učil in zato ni presenetljivo, da je pri tem včasih sila nespreten in grob. Prav nerodnost pri obvladovanju množice pa omogoča, da lahko vzorniki kažejo s prstom na zaostale in njihovo nedemokracijo ter neuspešno naravo ureditve. To pa je zopet eden od načinov, kako obvladati domače in tuje množice.

Najbogatejša in najmočnejša država na svetu že dalj časa prakticira brezpravni inštitut osamitve državnih stroškov in tako dalje, pa jo vendar do sedaj ni obiskala nobena komisija, ki brani človeške pravice. Tudi ni znano, da bi zoper to vsega obsojanja vredno ravnanje protestirali njeni lastni državljani. Veseli so, da se niso rodili v manj prijaznem, zaostalem, nesposobnem in z zgodovinskimi nesrečami obremenjenem svetu. S tem v zvezi je bila indikativna teorija nacistične Nemčije o sposobnih in nesposobnih, oziroma večvrednih in manjvrednih narodih in rasah. Na žalost ta teorija v svetu še vedno živo eksistira, sicer nekoliko modificirana in prirejena za sodobne potrebe.

Paradoksalno se sliši trditelj, da se prav ta del nesrečnega sveta pokriva v precejšnji meri s socializmom. Ta trditelj je v grobem resničen, vendar pa paradoksalno povsem zgreben v svoji teži ob vprašanju, ali bi bil ta del sveta kaj bolj srečen, če bi bil zgrajen na sistemu strank. Zgo-

dovinski odgovor je znan in jasn, saj so vse te države nekoč že prakticirale večstrankarski sistem in so bile tudi tedaj v glavnem v enakem ali še slabšem razmerju do ostalega razvitega sveta. Tudi sodoben odgovor ne more biti bistveno drugačen. Kljub temu da bi prevzela vse elemente večstrankarskih demokracij, bi bil odnos enak. Iz fizike je popolnoma jasno, da se dva povsem enaka telesa, ki potujeta z enako hitrostjo ne moreta nikdar približati, če startata z različnih mest ali ob različnem času.

Torej temu delu sveta ostane na voljo le socializem v pravem pomenu njegove doktrine, ker le ta zgodovinsko dokazano lahko sprosti potrebne človeške potencialne, da se ujamejo in v nekem potrebnem času prehitijo bogate večstrankarske države, seveda, če medtem te ne bodo same postale socialistične družbe. Vse kaže, da so že v precejšnji meri okužene s socializmom. Tak razplet pa bi bistveno zmanjšal razdalje in razlike.

Vse povedano velja tudi za naše domače jugoslovanske razmere. Nobena stranka nas ne bo uspela približati zahodni Evropi, lahko pa predrami različne strasti, primitivnosti in slabosti, kar bi vse skupaj še poslabšalo. Potrebno se je zavzeti za realizacijo resničnega socializma v bratski in složni skupnosti jugoslovanskih narodov.

Stanislav Križnar
Jesenice, Titova 115

V T.I. JUGOSLAVIJI NOČEM ŽIVETI

Vedno pogosteje se mi zastavlja vprašanje, kaj se dogaja z nami, Slovenci. Kje je naša narodna samozavest, kje je naš narodni ponos? Zelo težko je še kje najti tako naiven in samopodcenjujoč narod, kot je naš slovenski. Nikakor ne morem razumeti tistih svojih rojakov, ki želijo še naprej živeti v tej umetni državni tvorbi, t. i. Jugoslaviji. Pravijo, da je odcepitev za nas Slovence samomor. S takšnim mišljenjem in takšnimi izjavami, se ne morem strinjati. Nasprotno, trdim, da je za Slovence samomor še nadalje vztrajati v takšni državi, kot je t. i. Jugoslavija. Odcepitev je po mojem mnenju edina rešitev in prava pot za slovenski narod.

V zadnjem času v Sloveniji kot gobe po dežju rastejo in vznikajo nove in nove politične zveze. Njihova dejavnost je že v začetku onemogočena, saj so se prisiljene vključiti v SZDL Slovenije, poleg tega pa ne morejo in ne smejo delovati izven t. i. jugoslovanskega miselnega okvirja.

Na način, kot to poskušajo danes slovenske politične zveze, ne morejo doseči političnega ideala slovenskega naroda, oziroma samostojne države. Ob vsem tem je vprašanje, ali si te zveze sploh želijo doseči ta ideal, ali pa je njihova glavna preokupacija boj za oblast. Predlagam jim, da malo razmislijo o tem, kajti v nasprotnem primeru se bodo kaj hitro znašle v slepi ulici.

Na slovenskem političnem prizorišču vsi vespovprek vedno bolj uporabljajo izraza suverenost in slovenska država. Vtis imam, da ju le malokdo v resnici razume. Slovensko politično vodstvo nam dopoveduje, da smo Slovenci sicer del suverenosti prenesli na nekakšno federacijo oziroma na t. i. Jugoslavijo, da pa smo še vedno suveren narod, in da je SRS prva slovenska država. To so neresnične izjave, ki zavajajo slovensko javnost in grobo manipulirajo z njo.

Glede suverenosti mislim, da je nemogoče in nesmiselno prenašati suverenost na nekoga drugega, obenem pa še vedno trditi, da smo suvereni. Moje mnenje je, da Slovenci nismo suvereni na nobenem področju. Ne moremo samostojno in svobodno odločati o tem, kakšen politični sistem hočemo, ne moremo odločati o tem, kakšen gospodarski sistem hočemo, ne moremo samostojno odločati o svoji kulturi, socialni, šolstvu, rekreaciji, zdravstvu, kajti v Beogradu nam namreč z intervencijskimi zakoni predpisujejo, koliko denarja in sredstev lahko namenimo za katerokoli od teh družbenih dejavnosti, ki pa so življenjskega pomena za obstoj in razvoj vsakega naroda, torej tudi slovenskega. Seveda pa ne moremo samostojno odločati niti o narodni obrambi in o zunanji politiki, ki bi ju naj prenesli na nekakšno zvezno raven. Problem je v tem, da Slovenci tega niti ne vidimo, ali pa se nam zdi, kar je še huje, to tudi popolnoma normalen pojav. Narod, ki razmišlja na takšen način, je obsojen na narodno katastrofo oziroma na izginotje.

Prav nesramna izjava pa se mi zdi, da je SRS prva slovenska država. Mar ljudje, ki to govorijo, še nikdar niso slišali za Karantanijo in za Spodnjo Panonijo, ki sta bili obe neodvisni slovenski državi. Povrh vsega SRS sploh nima statusa države, temveč prej status regije ali pokrajine. To dokazuje namreč vključevanje celotne SRS v skupnost Alpe-Jadran. Vemo, da se v to skupnost ne vključujejo države, pač pa njihove pokrajine. Če bi bila SRS v resnici država, bi se v to skupnost morale vključevati njene pokrajine — Gorenjska, Primorska, Štajerska, itd., kot je to primer pri drugih članicah.

V takšni državi, kot je t. i. Jugoslavija, ne želimo živeti, pa naj bo to federacija, ali konfederacija, republika ali monarhija, pa ne vem, kaj še vse. Izseliti se tudi ne nameravam niti v Philadelphijo niti v Gradec. Moja domovina je namreč samo ena — Slovenija in najti je ne morem

nikjer drugod. Zelim pa živeti v resnični slovenski državi, ki lahko edina zagotavlja slovenskemu narodu in državljanom kot posameznikom človeka dostojno življenje.

Jernej Potočnik
Maribor

ODMEVI

RAZLIČNA PRAVILA

Odgovor Tekstilindusa — Informativno prodajni center Kranj na članek Anite Matjačić iz Kranja, objavljenega v Gorenjskem glasu v torek, dne 25. 7. 1989.

Prizadeti naši cenjeni stranki se vljudno opravičujemo za neprijetnosti, ki so nastale ob nakupu blaga v našem Informativno — prodajnem centru v Kranju in prosimo za razumevanje.

Omenjena stranka je želela kupiti blago (40 cm) za kratke hlače. Ob opozorilu prodajalke, da zelena metraža ne bo zadoščala za želeni model, je stranka le kupila 60 cm blaga. Kmalu je ugotovila, da ji ta metraža ne odgovarja in hotela blago še dokupiti. Takrat pa tega istega artikla ni bilo več na zalogi. Kos reklamnega blaga je bil le še v izloženem prostoru, vendar že rezerviran za neko drugo stranko. Privesni listek na blagu, s katerim želimo v trgovini rezervirati izloženi artikel za stranko, ki prva izrazi željo, do tedaj ko se celotno razstavljeno blago v izložbi ne menja, je bil zaradi obojestranske vidnosti izloženih artiklov žal nekoliko prikrit in ga prodajalka ni takoj opazila. Šele ob menjavi izmene je bila opozorjena, da je ta artikel že predhodno rezerviran in tudi prodan. Ko se je prizadeta stranka ponovno oglasila v IPC-ju, je bil ta artikel že prodan prejšnjemu kupcu, za katerega je bilo

blago rezervirano. Prodajalka se je stranki opravičila in obrazložila neprijetno situacijo. Druga prodajalka, Mojca Zidar, je stranki ponudila svoje privatno blago, ki ga je v istem vzorcu imela kupljenega doma, v upanju, da bo stranki zadovoljila željo in s tem opravičila neljubo napako sodelavke ob rezervaciji izloženega blaga. Vendar žal sporazuma ni bilo mogoče več doseči. Verjetno stranka tega blaga ni več nujno potrebovala. Kljub temu so cenjeni stranki vljudno opravičujemo in prosimo, da ob podobnih primerih, ko bi želela reklamirati oz. kaj pomniti glede ponudbe in poslovanja v IPC, naj svoje pripombe vpiše v knjigo pritožb. V tem primeru bomo lahko hitro in učinkovito reševali vse nastale nesporazume, upamo v obojestransko korist.

Obenem izkoriščamo to priložnost in prosimo vse naše potrošnike, naj uporabljajo knjigo pritožb in reklamacij. Prizadevamo si namreč, da bi nobeden naših kupcev ne bil prizadet oz. oškodovan, nasprotno, ustrezno postrežen in naj bi zadovoljen zapuščal trgovino in se z veseljem tudi vračal.

Zato prosimo, da vse vaše želje, pripombe, eventualne reklamacije vpišete v pritožno knjigo. Potrudili se bomo, da bodo žele takoj upoštewane, problemi pa sporazumno rešeni.

TEKSTILINDUS KRAJN
Prodajna služba

VZGOJNOVARSTVENA ORGANIZACIJA RADOVLJICA

Komisija za delovna razmerja in kadrovska vprašanja Vzgojnovarstvene organizacije Radovljica objavlja prosta dela in naloge:

1. SNAŽILKA v vrtcu Lesce
4 ure dnevno za nedoločen čas
2. SNAŽILKA v vrtcu Kropa
4 ure dnevno za nedoločen čas
3. SNAŽILKA v vrtcu Begunje
4 ure dnevno za nedoločen čas

Pogoji:
končana osnovna šola, opravljen tečaj za snažilke.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave v 8 dneh po objavi na naslov: Vzgojnovarstvena organizacija Radovljica, Kopalška 10. Kandidate bomo o izbiri pisno obvestili.

Pavle Hafner

OD KAIRA DO ASUANA

potovanje skozi zgodovino faraonov

Vrnili smo se v hotel, povečerjali in se odpravili takoj k počitku. Zjutraj, ob šesti uri je prva skupina odletela proti mestu Luxor, kjer so ohranjeni najlepši spomeniki egiptovske zgodovine.

Dan je bil jasn, sončen. Letalo je bilo popolnoma zasedeno z 270 potniki. Z višine 6.000 m sem opazoval Sueški prekop. Ob osmi uri smo bili v luksuznem hotelu Isis, ki stoji na desnem bregu Nila. Od srca sem si želel, da bi dobil sobo z balkonom s pogledom na reko Nil. Želja se mi je izpolnila. Ko mi je nosač kovčka odgnil okensko zaveso, sem obstal od lepote pogleda. Tako sem bil srečen, da sem mu v roko stisnil en egiptovski funt napitnine (1 egiptovski funt je 2,30 DM). Del naše skupine, ki ni bila vajena zgodaj vstajati, je šele čez štiri ure prispela v hotel. Iz kovčka sem zložil garderobe. Na malo mizico na balkonu sem postavil steklenico francoskega konjaka, ki sem ga kupil na beograjskem letališču. Od navdušenja nad lepoto sem sem si privoščil krepak požirek opojne pijače. Pogled je bil enkraten. Na koncu hotelskega vrta je leno valovil Nil. S svojega balkona sem videl, kako je voda v strugi čista. Po reki so jadrale tipične egiptovske jadrnice s trikotnimi jadrji. Ob hotelu je pristanišče.

Vsako uro pripelje po reki potniška ladja. Ribiči, večinoma Nubijski, so metali ribiške mreže in lovili ribe. Izgledalo je, da je reka bogata ribjih jat. V daljavi onkraj Nila so se jutranje megle pričele počasi dvigovati. Prikazalo se je kamnitopogorje, v katerem so skriti Dolina kraljev, tempelj kraljice Hačepsut in velika kipa, Memnosa kolosa. V spomin mi je prišel življenjepis faraonke Kleopatere. Z veliko ladjo sta potovala Cezar in Kleopatra po Nilu. Ladja je bila visoka, da jo je gledalo 18 m nad vodno gladino. Na ladji je bil postavljen tempelj, posvečen bogu sonca Ehnatonu. V ljubezenskem razmerju med Cezarjem in Kleopatro je bil splošno Cezarec. Ladjo je spremljalo 80 jadrnic.

Tako sem bil zaverovan v te krasote, da je štiri ure čakanja mojega sobnega tovariša v trenutku minilo. Po prihodu druge skupine nas je večja skupina mahnila k obali reke, k nubijskim ribičem, ki so prijazni ljudje. Ponudili so nam opojno pijačo, precej sladko. Rekli so, da je to dateljnovino vino, ki ga ponudijo samo tujim gostom. Imeli so poln čoln nalovljenih rib. V naši družbi je bil tudi pesnik Tone Pavček. Ko je prišel do Nila, je pomočil roke v vodo in zapel: Pozdravljen bodi veliki Nil, čista reka, ki vsemu Egiptu daje življenje.

Popoldne smo bili prosti. Pavčku je prišlo na misel, da bi se mi trije, on, njegova žena in moja malenkost odpeljali s kočijo na ogled mesta. Dan ni bil prevroč. Takoj sem bil za njegovo idejo. Pred hotelom, v senci mirt, je stala cela kolona kočij. Ena starejša od druge. Vprežena so bila stara, suha kljuseta, tako da so rebra skoraj gledala iz njihove kože. Kočije so bile v takem stanju, da sem se bal, da se bo kolo snelo z osi. Pavček se je usedel na kozla zraven kočijaža. Zahotelo se mu je kočirati. Lastnik mu je takoj izročil vajeti. Konj je sam dobro vedel, kje je njegova pot. Pričakoval sem, da bo središče mesta urejeno in čisto, pa sem se motil. Na cesti je bilo povsod mnogo blata in odpadkov. Le glavna ulica, ki pelje k vhodu v tempelj, je asfaltirana. Pelje skozi alejo starih palm in cvetočih kakadej, dreves, iz katerih cvetov pripravljajo okusen čaj. Sprehod s kočijo je trajal dve uri. Sonce je že zahajalo za obalo Nila. Nasproti hotela je trgovina polna stvari, ki privlačijo tujega turista. Pri nakupu se moraš s trgovcem pogajati. Ponujajo ti vaze sklesane iz alabastra, papiruse, poslikane z motivi iz grobnic. Nudijo ti ustrojene kože kač in mladih krokodilov, kar pa ni poceni. Mični so bili izdelki iz kačevine. Zapeljala me je kačja torbica. Dame iz naše skupine so me nagovarjale in mi pomagale pri pogajanju. Trgovci dobro govorijo angleško in nemško. Na koncu smo se zmenili za polovično ceno. Ko smo končali z zapravljanjem v trgovini, je bil čas večerje. Servirali so nam mrzlo ribjo predjed. Nato goveje zrezke v pikantni omaki z žličniki. Jed je bila okusna. Na koncu so nam nudili še sadje. Hotel Isis je prve kategorije, zato si lahko naročiš pivo ali vino, ki pa je zelo drago.

Po večerji nas je vodička zbrala v dvorani za predavanja. Razložila nam je egiptovsko zgodovino, dinastije faraonov in program naslednjega dne. V starih egiptovskih časih se je Egipt delil na Spodnji in Zgornji Nil. Prestolnica Spodnjega Nila je bil Memphis in Zgornjega Tebe, današnji Luksor. Božanstvo Oziris je združilo oboje Egipta.

Zgodovina Egipta se pričena 3.200 let pred n. št. Prične se s faraonom Nrmr, ki je dejansko združil pokrajine Spodnjega in Zgornjega Nila. Z njegovim naslednikom, kraljem Menesom, se prične III. dinastija kraljev. Skupno je bilo od leta 2650 do leta 232 trideset faraonskih dinastij. V četrti dinastiji so faraoni Keops, Kefren in Mikerinos, ki so zgradili svoje grobnice v obliki piramid. Za časa faraona Kefrena je bila zgrajena velika sfiga, čuvar piramid. To je bilo v času od leta 2650 do 2189. Prva prestolnica je bilo mesto Memphis, od katerega danes ni nobenih ostankov. Kolikor razvalin je ostalo, jih je zasul saharški pesek. Ta doba se imenuje imperij Memphis. V času srednje egiptovske dobe je bil čas velikega razcveta trgovine in obrti. Egiptovska oblast je segala v osrčje Nubije. Ustanovitelj te države je faraon Amon-Ehmat. Njegov naslednik je bil faraon Sestrotris II, katerega lep portret smo videli v kairskem muzeju.

Z letom 1522 je začetek XVIII. dinastije, v kateri so bili imenitni in najbolj čaščeni faraoni. Med njimi Amenofis, Tutmosis in kraljica Hačepsut, Tutmosis III, Amenofis IV, ki je bil poročen z lepoticco Nefretete in mladi faraon Tutankamon. Doba novega Egipta se pričena leta 1589 pr. n. št., to je doba zavojevanja in dobrega gospodarstva. Prestolnica je bilo mesto Tebe, kjer danes stoji mesto Luksor.

NOV KOTIČEK V STANOVANJU

Pozdravljeni! Z možem sva si zgradila hišo, ki je montažna Marlesova hiša z mansardo in podkletena. Električni in voda še nista napeljana. Napeljali ju bomo, ko se bomo odločili za razpored elementov v kuhinji in kopalnici ter tudi v ostalih prostorih.

Prosim, če mi narišete razpored elementov vsaj v kuhinji. Pri tem upoštevajte, da bo v kuhinji poleg ostalega štedilnik (2 plin in 2 električni), kiperbuš in pomivalni stroj.

Poleg tega vas prosim še za nasvet, kam naj postavimo pralni stroj (v klet, ali pa bi se ga dalo postaviti kam v pritličje?) Ali imamo lahko v kuhinji tla iz plute?

Za uslugo se vam najlepše zahvaljujem. Vesna Jereb, Radovljica

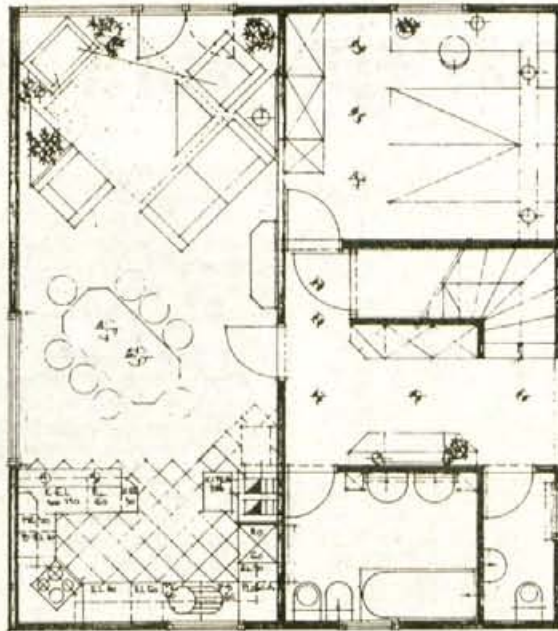
P.S. Sanitarni komplet imava v svetlo modri barvi. Sedanje kuhinjske elemente imava v svetli zeleni barvi, ki pa jih bova verjetno zamenjala.

Odgovor:

Narisala sem vam dve varianti razporeditve opreme. Varianta A je bolj običajna, varianta B pa nekoliko nenavadna. Varianta A:

Kuhinjski elementi so razporejeni v niz oblike U. Jedilni pult optično pregradi kuhinjo in bivalni prostor. Služi kot zajtrkovalni pult. Zaradi odprtosti prostora je priporočljivo, da si kupite čimboljše napo za vsrkavanje hlapov in maščob nad kulinjsko ploščo. Hladilnik se nahaja na koncu jedilnega pulta, zato morate hrbet omare dodatno obdelati. Boljši je majhen, podpultni hladilnik, ki pušča prostor v višini nepregrajen, verjetno pa je premajhen za vašo družino. Zato morate imeti prostor za shrambo ali hladilno omaro v kleti.

Pomivalni stroj sega nekoliko čez okenski rob zaradi smiselne razporeditve elementov. Delovno ploščo položimo do stene in jo nanjo pritrdimo.

VARIANTA B

Pod njo je prostor za radiator. Zaradi boljše cirkulacije zraka v delovno ploščo nad radiatorjem vgradite kovinsko rešetko. Kiperbuš se nahaja ob dimniku na kuhinjski strani. Viseči elementi segajo od jedilnega pulta do okna v obliki L. Iz kuhinje se prostor odpira proti zastekleni steni, v vrt. Med kuhinjo in družabnim delom je prostor za jedilno mizo in ob vratih za predalnik ali vitrino, kamor spravite predmete, ki jih potrebujete v jedilnici.

Sedežna skupina se s hrbtom obrača proti jedilnemu delu, zato pri nakupu pazite, da bodo hrbti izbrane garniture obdelani, in se odpira proti terasi, zelenju. Če se da, uredite ogrevanje tako, da bo zadostoval radiator pod oknom v jedilnem delu za ogrevanje celotnega prostora. Potem lahko iz preostalega okna uredite cvetlično okno. Dobili boste prehod iz notranjega v zunanje zelenje. Na odlagalno mizo ob sedežni garnituri postavite svetilke. Ob prosti steni se nahaja regal za televizor in knjige.

Varianta B:

Kuhinjski niz je podoben nizu v varianti A. Razlikuje se v postavitvi pečice in kulinjske plošče v kot. Pod oknom je pomivalno korito s pomivalnim strojem, ob dimniku pa omara s hladilnikom. Med omaro in dimnik položite toplotno zaščito in azbestno ploščo. Seveda je takšna razporeditev elementov možna le, če vam odgovarja postavitve kiperbuš pečice pred dimnik ali v bivalni prostor. Postavitve ostale opreme v funkcionalnem smislu ostane ista. Z diagonalno razporeditvijo dosežemo večjo razgiba-

nost v prostoru in razbijemo vtis dolžine. Trikotne klubske mizice dopolnjujejo sedežno garnituro. Tudi ostali kosi opreme so lahko nenavadno oblikovani, pomembni so detajli.

Pluta je zelo primeren material za oblogo tal v kuhinji, ker je topla, mehka in odporna. Pomembno je, da pred polaganjem dobro očistite in pripravite podlago. Uporabite plastificirane plošče plute. Pred peč na tla položite rjavo obarvano ploščevino, ker bodo sicer ogorki ožgali pluto. Tlak iz plute se, če ga ne boste položili povsod, konča v liniji s pultom oziroma z dimnikom.

V kopalnici sta možni dve razvrstitvi opreme. Pri varianti A je prostor za pritrditev umivalnikov ravno zadosten in ni prostora za oblikovanje kopalniške stene s pohištvenimi elementi. V primeru B pa utesnimo prostor za bide in wc, kopalna kad se nahaja pod oknom, kjer vedno obstaja možnost rahlega prepaha. Grelno telo moramo v tem primeru postaviti ob eno od prostih sten.

V tlorisih sem vam narisala tudi opremo ostalih prostorov. Vhodni del je oblikovno usklajen z dnevnim prostorom.

Spalnica bo najbolje opremljena z opremo iz kombinabilnih programov ali opremo po naročilu. Seveda pa boste funkcionalnost in obliko

opreme v prostoru prilagodili svojim potrebam.

Pralni stroj namestite v klet, če imate prostor in si tam uredite pralnico. Tako bo kopalnica vedno urejena in pospravljena.

Delovni pult osvetlite s svetilkami pritrjenimi pod visečimi omaricami, nad jedilni pult obesite dve svetilki in nad jedilno mizo eno oziroma dve. Svetilke morajo biti med seboj in z opremo barvno in oblikovno usklajene. Del s sedežno skupino osvetlite samo z nizkimi svetilkami, ki bodo nudile namensko in splošno osvetlitev.

V vhodnem delu poskrbite za dobro namensko osvetlitev, da ne bo deloval temno. Dodatne svetilke namestite tudi ob ogledalu. Enako storite tudi v kopalnici.

Spalnica potrebuje dobro osvetljen prostor ob omarah, dve svetilki ob postelji in osvetljen delovni ali lepotilni kotiček.

Darja Fabjan, d.i.a.
Lesnina Kranj

lesnina

Delati in ljubiti. Vse drugo nima smisla.

Mića Danojlić

Kadar se malo dela, se zelo veliko teoretizira.

Honore de Balzac

Izrabi dan!

Horacij

ureja DANICA DOLENC

MORDA NISTE VEDELI

... da je največji škodljivec med ptiči rdečekljuni tkalec (Quelea Quelea), dolg okoli 13 centimetrov. Podoben je vrabcu. Velikanske jate teh ptičev se po gnezdenju odpravijo na potovanje. Kjer se take jate ustavijo, uničijo vse, kar je podobno žitom. Ni čudno, da jih domačini sovražijo in preganjajo na vse mogoče načine, saj tudi njim primanjkuje hrane. Ti tkalci so izredno številni v gozdu, ki meri 2000 hektarjev, s svojimi gnezdi prekrijejo vsa drevesa. Tako so na večjem drevesu našli kar 5000 gnezdov, vseh pa je bilo nekaj čez 10 milijonov.

Ljubezen

Ljubezen je lepa stvar, ki združuje ljudi v par. Prva nam sploh veliko obeta. A največkrat pride do strasnega zapleta. V glavi se ti vrti in misliš samo na tistega, ki v tretji klopi sedi. Zvečer ne zaspiš in kar tja nekam v zid strmiš.

Vendar tudi to enkrat mine in ti pusti samo lepe spomine. A na koncu se najdejo pari mladi, ki se imajo tako radi, da se poročijo in skupaj bolj ali manj srečno živijo.

Janja Solomun, 6. d r. OŠ Franceta Prešerna Kranj

Zlata ribica

Doma smo imeli zlato ribico. Menjala sem ji vodo ter jo hranila. Ime ji je bilo Diksi. Bila je oranžno zlata. Imela je dolg pisan rep. Večkrat sem jo opazovala, kako je v vodo spuščala mehurčke.

Poginila je, ko sem bila na Stenjaku. Poginila je zato, ker sva jo z mamicco preveč nahranili. Ribica ni vedela, da ne sme vsega pojedti. Verjetno ji je počil želodček. Takrat sem ugotovila, da tudi preveč hrane škoduje. Bilo mi je zelo žal, ker je Diksi poginila. Jana Bogataj, 4. č r. OŠ Matije Čopa Kranj

IZ ŠOLSKIH KLOPI

Jezerško - moja vas

Smo učenci osnovne šole v majhni gorski vasi med Kamniškimi planinami in Karavankami. Naša vas je lepa. Radi jo imenujemo "biser pod Kočno". Lepa je ta naša vas in radi jo imamo. Kar pa je najvažnejše: do letos je bila tudi zdrava in čista.

Toda sedaj se kopicijo nad njo temni oblaki, ki povzročajo skrb predvsem našim staršem, ki se bojijo za nas. Mi še ne razumemo vsega. Vemo pa, da je nekaj narobe z vodo, ki priteka iz našega novega vodovoda. Tega res ne razumemo, saj je vodovod star le eno leto, gradili smo ga vsi, tudi mi. Sedaj pa toliko skrbi!

Da je voda pomešana z umetnimi gnojili, da gnojijo s kemi-

čnimi gnojili nad zajetjem, čeprav vedo, da pijemo Jezerjani to vodo, to smo slišali. Vemo, da je taka voda zdravju silno škodljiva.

Ali nam lahko kdo pomaga, se sprašujejo zaskrbljeni starši, mi pa jih le tiho gledamo. Ali ti, ki to delajo, ne vedo, da je voda vir življenja? Tako smo se vendar letos učili v drugem razredu. Ta voda pa mora biti zdrava, da bomo zdravi vsi, ki jo uživamo.

Tako mladi smo še, toliko lepega bi radi v življenju še doživeli. Toda, ali bomo to lepo sploh dočakali? Povejte nam in nam pomagajte!

Učenci literarno-pravilničnega krožka OŠ Jezerško

Premetanke

MILKA KRISTAN... preiskuje zločin. Kaj je po poklicu? ONADVA... že vesta, po kateri reki sprašujemo, veste vi? E, VČERAJ... sem slastno pojedla obrok hrane. Katerega?

Tadeja Robnik, OŠ Staneta Žagarja Kranj

Zajčja veselica

Zbrali zajčki k veselici so se, sami lepi strici, tudi tete, tete Mete. Zajček Miha je harmoniko igral, Meta in Peter, poskočna in vesela, sta pesmico zapela. Lepo pela sta, plesala, drugi strici in pa tete pleskale so kot zadete.

Polona Megušar, 2. b r. COŠ Selca

REZERVIRANO ZA ZVEZDE

Zdravo!

Fanta na sliki, ki se zapeljivo smeji, gotovo poznate. Michael Andrew Fox, ki ga bolj poznamo pod imenom Michael J. Fox, se je rodil 9. junija 1961. leta v Edmontonu v Kanadi. V višino meri skromnih 162 cm, ki so zagotovo podedovani po njegovih starših, kajti oče William je velik 169 cm, mati Phyllis pa le 155 cm. Michael ima še tri sestre in enega brata.

V filmski svet je prikorakal že s petnajstimi leti, ko je zaigral v neki kanadski nadaljevalki. Z

osemnanjstimi leti je, kot večina igralcev, odšel v Hollywood iskat srečo. Nastopal je v nekaj serijah in dobival manjše vloge v raznih filmih. Ko je že skoraj obupal, je končno dobil vlogo v ameriški humoristični nadaljevalki GAMILY TIES (Družinske vezi), kjer je zaigral Alexa P. Keatona. Zaigral je tudi v filmih MIDNIGHT MADNESS, CLASS 1984, PALMERSTOWN U.S.A. in POISON IVY. Ko se je Michael ubadal s težavami v nadaljevalki Družinske vezi, je dobil ponudbo Stevena Spielberga za glavno vlogo v filmu BACK TO THE FUTURE (Nazaj v Prihodnost). Film je kmalu postal super uspešnica in Michael je tako rekoč čez noč postal zvezda. Ponudbe so prihajale od vsepovsod in Michael je začel snemati nov film TEEN WOLF (Mladi volklodlak), ki je zaradi Michaelove slave takoj postal uspešnica. Toda Michael ni odnehal. Snemal je naprej in nastal je nov film, ki pa ni požel toliko slave kot prva dva. Imenoval se je LIGHT OF DAY. Michael je zaigral rock glasbenika, ob njem je igrala tudi Joan Jett. Za ta film je Michael posnel tudi pesem z naslovom YOU GOT NO PLACE TO GO. Lani je Michael posnel tretjo super komedijo THE SECRET OF MY SUCCESS (Skrivnost mojega uspeha), kjer igra mladega poslovneža Brantleya Fosterja, ki mu uspe, da se prebije v svet poslovnežev. Ob njem je zaigrala tudi Helen Slater (Super deklica), ki je nekaj časa veljala za Michaelovo deklo. Najnovejši Michaelov film je CASUALTIES OF WAR, ki se dogaja v Vietnamu. Soigralec je Sean Penn. Med športi ima Michael najraje hokej na ledu in baseball. Michaelova najboljša prijateljca pa sta psa Burnaby in Bosco.

Cao,

Marjeta

ureja HELENA JELOVČAN

Kranjske zgodbe iz tega stoletja

Z avtorjem pripovedi Kranjske zgodbe iz tega stoletja Francem Puharjem-Acijem se bomo v Gorenjskem glasu kmalu srečevali. Danes, ob prazniku kranjske občine, objavljamo iz tega, že precej obsežnega zbranega gradiva Uvod in tri utrinke iz leta 1900 kot napoved. Z objavo bomo začeli takoj po izteku sedanjega podlistka. Avtor že v uvodu ugotavlja, da je zgodovinopisje za povprečnega bralca prej suhoparno kot pa zanimivo branje. Franc Puhar-Aci pa se ga je lotil skozi zanimive utrinke, ki vsak zase prikazujejo čas in trenutek, vsi skupaj pa so prav gotovo ne samo zanimivo branje oziroma pripoved, marveč na svojstven in zanimiv način obdelano dokumentarno gradivo iz tega stoletja.

Uredništvo

Zgodovinopisje je za povprečnega bralca navadno suhoparno. Med te sodijo tudi izobraženi sodobnih poklicev. Navadno jim preteklosti ni mar, čeprav bi iz poznavanja preteklosti lahko v prihodnost gledali drugače.

Prepričan sem, da bo pripoved pritegnila stare Kranjčane iz tega stoletja. Pa tudi del tistih, ki so se priselili v Kranj po II. svetovni vojni, zlasti iz zadnjega obdobja »velike priselitve« po l. 1970.

Prispevki za časopis »Gorenjski glas« so le majhen delček iz zgodovine Kranja v stoletju, ki gre h koncu. Dosedanje zgodovinopisje o Kranju je dragoceno. To zlasti velja za Zgodovino mesta Kranj, ki jo je napisal Josip Žontar kot za vse povojne zgodovinske zbornike Kranja. Prereza za celo stoletje pa ni. Vendar v celem stoletju ni bilo podviga ali zablode, ki bi se prekinila. Vse se je nadaljevalo, in se bo tudi v prihodnje. Tudi zamenjava »države« ničesar ne prekine. Že začetno zamisel lahko le pospeši ali potisne ob stran. Kranjsko letno kopališče se je gradilo v treh državnih ureditvah. Podobno je z železnico, cestami, vodovodom, da ne govorim o urbanizmu. Gradivo, ki ga zbiram, bo verjetno razdeljeno na več obdobji, vsaj na tri različne državne vladavine. In prav zadnje obdobje 1945 do danes je najtežje, niti ni še končano. Med tistimi, ki so odločali ali vsaj sooblikovali razvoj Kranja, je dosti razočaranih, pa tudi takih, ki so še danes prepričani, da so imeli prav. Biti kritičen za ta čas pa ni lahko.

Če uporabim misel iz leta 1900, ki je bila izrečena takole: »Iz 19. v 20. stoletje. Kranjčani vstopajo nepripravljeno, razdvojeni, brez jasne prihodnosti. Ne vedo, ali bi posnemali DIONIZA ali KRISTA«, po kranjsko rečeno, ali bi pili ali molili. Morda je misel uporabna tudi danes, ko vstopamo v novo stoletje.

Da ne bi bil zgodovinsko suhoparen, menim, da je naslov te študije, če bo kdaj končana, lahko le takle: »Pametne in neumne v Kranju v stoletju, ki se izteka.« Tudi drobci iz tega gradiva imajo lahko v Gorenjskem glasu tak naslov.

— leta 1900 —

Od Gorenjca do Glasa

Zamisel, da bi na Gorenjskem izhajal časopis, se je porodila l. 1899. Pobudniki časopisa »Gorenjec« so za mnenje vprašali celo dr. Ivana Tavčarja, ki pa je dejal: »Napovedan časopis ne bo uspel. Gorenjska je skoz in skoz preveč klerikalna. Za napreden in demokratičen časopis ne bo naročnikov.

Vendar se člani Konzorcija niso odrekli svoji ideji. Dne 13. januarja 1900 je bila ob 4. uri zjutraj natisnjena prva številka. V 2. št. dne 20. prosinca 1911 je bilo zapisano: »Naš list bo narodno napreden. Ne bomo prilivali olja na ogenj. Časopis bo le širil narodno zavest med ljudstvom na Gorenjskem. Spodbujal bo k narodnogospodarskemu napredku in objavljaval krajevne novice.« »Gorenjec« je resnično gojil idejo demokratizma, oživljal napredno slovensko misel proti nasilju Nemcev in nemškutarjev ter klerikalstva.

Časopis Gorenjec je izhajal redno do l. 1941. s prekinitvami med prvo in drugo svetovno vojno. Po osvoboditvi je l. 1949 začel izhajati Glas Gorenjske, ki je še danes naše lokalno glasilo.

Torej gre za svojevrstno kontinuiteto ter je pred vrati 90-letnica časopisa.

Velika elektrarna na Savi

Kranjčan Tomo Pavšlar je občini predložil projekt za gradnjo električne centrale na Savi pod vasjo Trboje. Občina je poklicala strokovnjake iz Ljubljane. Ti pa so ugotovili, da bi voda poplavlila vse do Majdičevega mlina. Občina bi zgubila Gašteljski pašnik, Majdičev mlin pa bi bil ogrožen. Zato je občina ta projekt na seji dne 27. aprila 1900 zavrnila. Spor je trajal tudi med Pavšlarjem in občino. Zmagali so občinski možje, ki jim je bilo več za pašnik in mlin, kot pa za elektrarno. Tako je projekt zavrnila tudi Deželna vlada s trditvijo, da bi nakopičeni gramoz dvignil strugo Save in ogrozil celo Majdičev otok. Tako je objavil Gorenjec v št. 12. dne 23. marca 1901.

Če bi se Pavšlarjev projekt uresničil, ob Savi ne bi bilo industrije (Planika, Iskra, Zvezda, Tekstilindus) niti Gorenjskega sejma. Imeli bi veliko jezero, namesto tovarna pa veslaške regate. Ali pa bi za nove tovarne iskali prostor na Sorškem polju.

Železnica z Gorenjske na Štajersko

Gorenjec je v št. 7 dne 24. svečana l. 1900 priobčil sledeče: Štefanu pl. Daubachyju se podaljša dovoljenje za pripravo načrta normalnotirne železnice od Kamnika čez Motnik — Vransko — Gorenjsko do Braslovč, kjer se pripoji na železnico Celje — Velenje.

Ta velika zamisel se je kasneje razširila z železnico Kamnik — Cerklje — Kranj. Promet med Gorenjsko in Štajersko bi postal živahnejši, saj bi bila to najkrajša povezava med mestoma Kranj in Celje. Celu v Cerkljah bi se razvoj kraja spremenil, če bi imeli železniško postajo.

Kultura si pomaga sama

Narodna čitalnica v Kranju je 31. sušca priredila velik koncert, ki je umetniško zelo uspel. Uspel pa je tudi gmotno, saj je bilo dohodka kar 350 kron. Ves denar so darovali Dijaški kuhinji v Kranju. Kuhinja je pretekli mesec izdala kar 1389 kosil in 1904 večerje. Te ugodnosti so deležni predvsem revnejši dijaki kranjske gimnazije. Tako piše v Gorenjcu. Še danes bi bile take dobrodelne prireditve dobrodošle.

Po 647 letih obnovljena cerkev na Šmarjetni gori

Šmarjetna gora ima ponovno cerkev

Šmarjetna gora, 31. julija — Metropolit, nadškof dr. Alojzij Šuštar je v nedeljo popoldne blagoslovil obnovljeno, novo cerkvico Sv. Marjete na Šmarjetni gori (643 m) nad Stražiščem pri Kranju. Pred cerkvijo, ki jo dokumenti prvič omenjajo leta 1272, se je zbralo blizu dvatisoč Stražiščanov in okoličanov. Profesor Franc Šifer je podal zgodovinske podatke Šmarjetne, razgledne gore, na kateri so tleli tudi stoletni spori med Frazjiško gosposko na eni in Ortenburžani, kasneje pa kranjskim mestnim svetom na drugi strani. Niso se mogli pogovoriti, do kod smejo Kranjčani sekati les, grabiti seno, koptati rudo in pasti živino. Spori zaradi meja so bili tako ostri, da so morali posredovati posebne cesarske komisije. Razprijje so se pomirile šele v 17. stoletju, še v 19. stoletju pa je po Kranju krožila pravljica, kako so kranjski mestni svetovalci Ločanom za južino prodali Šmarjetno goro...

Nikdar se ne bo vedelo, kdaj je bila zgrajena prva kapelica Sv. Marjete na gori. Viri so omenjajo leta 1272, obstaja pa dokument, da je bila leta 1342 obnovljena. Znano je, da so bili leta 1630 v cerkvi trije oltarji. Jožefinske reforme pred 200 leti so zaprle to podružnično cerkev. Njen edini zvon so za 202 goldinarja leta 1796 prodali na Okroglo, kjer se je dve leti kasneje stopil v požaru, ki ga je zaletela strela.

Pred petimi leti je takratni kaplan Janez Šket z mladimi

ponovno »odkril« Šmarjetno. Zamisel o obnovi se je vse bolj širila, odločilno je bilo tudi mnenje, kot je v govoru rekel nadškof dr. Alojzij Šuštar, zgodovinarja, akademika profesorja dr. Emilijama Cevca, o vrednosti tega kulturnozgodovinskega spomenika. Arheologi, pod vodstvom profesorja Andreja Valiča so odkrili prvotne temelje cerkvice. Arhitekt Matija Suhadolc je pripravil načrte. Z veliko volje so se lotili obnove. Župnik Ciril Brglez in kaplan Pavle Juhant sta znala pridobivati ljudi za skupno delo in na skoraj nerazpoznavnih ruševinah je mojster Franc Pelko z Bleda z delavci pozidal novo cerkev. Veliko je bilo darovalcev. Kranjčan, akademski kipar Marko Pogačnik, ki je sklesal oltar, je povedal, da je idejo zanj dobil lani, ko je predaival o duhovnem jedru Stra-

žišča. Odkril je energijski trikotnik, ki napaja ta kranjski prostor. Energijske točke so cerkve na Joštu, Šmarjetni in cerkev Sv. Petra. Menil je, da bi obnovljena cerkev na Šmarjetni lahko ponovno postala vezni energijski člen med Joštom in dolino. Pogačnik trdi, da zmajeva črta poteka iz Jošta skozi oltar,

ki ga je izklesal za novo cerkev. Energijske mreže, ki obstajajo toliko časa, kolikor je star planet zemlja, so bile v krščanski kulturi označene s božjepotnimi cerkvami povezanih v trikotnike.

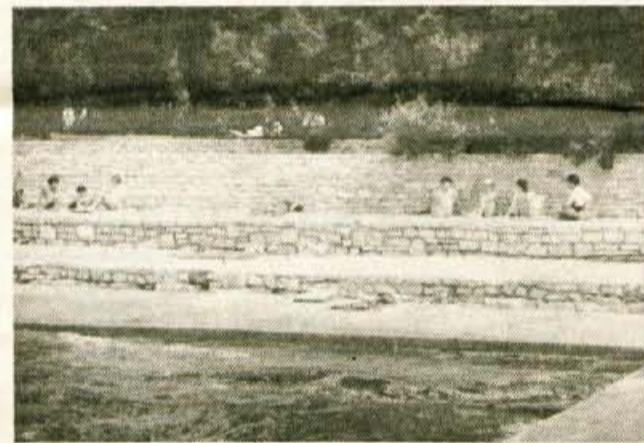
V nedeljo, 23. julija, so v zvoniku nove cerkve posvetili tudi nove zvonove. Največjega je darovala Angela Jekovec iz Lichtensteina, ki je bila tudi med pobudniki za turistično oživitve Šmarjetne gore. Njeni sorodniki so namreč z odkupom propadajočega hotela razbremenili občino, ki ima do novih lastnikov in njihove podjetnosti velik posluh. Srednji zvon je daroval šmartinski župnik Ciril Brglez, najmanjšega pa lastnik hotela na Šmarjetni Franci Jekovec. Zvonovi so to nedeljo že od pete ure zjutraj vabili ljudi na goro. Slovesnost so popestrili pevci mešanega zbora iz Stražišča, narodne noše, predvsem pa veliko ljudi.

Besedilo: Mirko Kunšič
Foto: Franc Perdan

Znanci na morju

Prijetno s koristnim

Novigrad, julija - Pineto pri Novemgradu številni Kranjčani in tudi Gorenjci prav gotovo dobro poznamo. Niso redki, ki so kar redni dopustniki v tem delu Jadrana. Med največjimi počitniškimi domovi v Pineti pa je Počitniški dom kranjskega Tekstilindusa. Tako kot vsako leto, so tudi to sezono dom odprli konec junija, sezona pa bo trajala nekako do začetka oziroma sredine septembra.

Letos sta se za delovno dopustovanje oziroma počitništvovanje na morju v Tekstilindusovem Počitniškem domu v Pineti odločila tudi Jani Bohinc iz Naklega in Boštjan Mali z Mlake pri Kokrici.

Jani Bohinc

Boštjan Mali

Jani je po končani triletni kovinarski šoli v Škofji Loki in odsluženju vojaškega roka letos pred odločitvijo za zaposlitev. »Z Boštjanom sva skupaj služila vojaški rok in sva sklenila, zakaj ne bi šla še malo na morje delat. Dobila sva počitniško zaposlitev v strežbi. Zakaj pa ne, sva si rekla.« »Sicer pa nama je kar všeč. Začneva zjutraj ob 6. uri in sva potem od druge do pete ure popoldne prosta. Za ohladitev v morju in sončenje vsak dan dovolj časa. Zvečer, okrog devete ure, pa sva

Tako kot sta zadovoljna Jani in Boštjan, pa so bili na začetku letošnje sezone v Tekstilindusovem domu v Pineti zadovoljni tudi prvi gostje. Hrane je dovolj, ekipa v kuhinji oziroma glavna kuharica isti, Pineta pa takšna, kot jo mnogi poznajo že od prej: prijetna. Pridobitev pa je letos telefon. Ko pa smo povprašali v Tekstilindusu v Kranju, kako bodo letos v sezoni zasedeni, so nam povedali, da se ob koncu sezone še lahko dobi prostor v njihovem domu.

A. Žalar

Poletna akcija: pregled stranišč ali kje bolj zaudarja

Prijeten in neprijeten smrad

Radovljica, 27. julija - Ko smo pred leti pregledovali stranišča v Kranju in smo zapisali "packi so tudi na občini" in "kakršno stranišče - takšen gospodar", so nekateri zagnali tak vik in krik, da smo si v uredništvu rekli: čeprav je to nevhvaležno delo, je akcija treba ponoviti. In smo jo! V četrtek popoldne, v gostilnah, bifejih, restavracijah v Radovljici, Lescah, na Bledu... No, moramo priznati: čistoča je bila tokrat boljša, pozna se, da je turistična sezona in da v turističnih krajih kar dobro skrbijo za "prostore, kamor gre še cesar pes"! Pravilo, da izjeme potrjujejo pravilo, pa je tudi tokrat obveljalo.

Prvič smo šli "lulat in kakat" v hotel Grajski dvor v Radovljici. Začetek je bil spodbuden. Čeprav je bila pozna popoldanska ura, so bila moška stranišča dokaj dobro urejena. Luči so svetile, zapirala delovala. Školjke so bile čiste, toaletnega papirja ni manjkalo, metlice so bile na svojem mestu, prav tako milo in koši za odpadke. Edini "minus", ki smo ga dali - kosi papirja na tleh.

Druga postaja: bife na Kranjski cesti 15. Kakšna razlika: namesto prijetnega straniščenega vonja, kakršnega smo ovohavali v Grajskem dvoru, nas je presenetil vonj po odpadnih vodah. Na tleh je ležalo nekaj cigaretnih ogorkov, iz kotlička za vodo je rahlo curljalo, vodo potegujejo z že nekoliko zvito žico. Vse ostalo - v redu!

Tretjič na stranišču, tokrat v restavraciji Legat v Lescah! Najprej pokukamo v žensko stranišče in zapišemo na list oceno "dobro", nato zavijemo še v moško. Izgled ni najboljši, ob školjki manjka nekaj ploščic, strop bi bil potreben pleskanja. Ob lijaku ni bilo ne mila ne papirja za roke.

Naslednja postaja: moško stranišče gostilne Majdnek v Lescah. Del ploščic v prostoru pred straniščem odpada, stene in strop "kličejo" po beljenju. Lijak je bil zamazan, vonj neprijeten... Skratka - za skrbne roke kar precej dela.

Moško stranišče v restavraciji Teksas ob magistralni cesti je bilo v četrtek popoldne dokaj čisto in urejeno; edino, kar ga je malo kazilo, so bili cigaretni ogorki in papirčki, ki so ležali na tleh.

Ko se peljemo proti restavraciji ob golf igrišču na Bledu, si mislimo: če pa tu stranišče ne bo v redu, bomo zapisali z velikimi črkami. No, ostali bomo kar pri malih! Stranišče je bilo tako čisto in urejeno, da bi bilo dobro, če bi si ga ogledal tudi kdo od gorenjskih gostincev. Mi smo si ga in nimamo pripomb, omenimo le to, da je pri izhodu več ogledal, v katerih vsak lahko vidi, da ni morda pozabil potegniti zadrge. Sicer pa - vse ni odvisno le od gospodarja, nekaj je bržčas tudi od kulturnosti gostov.

C. Zaplotnik

GORENJSKI GLAS
več kot časopis

TEMA TEDNA

GASILCI

Če je jugoslovanski politiki treba kaj odkrito priznati, je njena neverjetna vztrajnost in trpežnost. V visoki poletni sopari in vročini, ko si državljani v senci in po kopališčih hladijo prepoteno telo in razdražljive misli in ko se vse normalne evropske vlade in stranke že tradicionalno umaknejo na avgustovske počitnice, se naša edina stranka z vso paro posveča mednacionalnim odnosom. Mine kar nekaj razpravljaljskih ur in se zvrsti kar nekaj izmučenih razpravljalcev, da se ugotovi, da je treba nemudoma in pri priliki gasiti, ker so naši mednacionalni odnosi slabi!

Ja - kakšni pa! Tako obupni so kot v vseh večnacionalnih vzhodnoevropskih državah, kjer se tako kot pri nas, vsa nasprotja tudi prikazujejo kot nacionalizmi. Z nacionalizmom pa je mogoče prikriti vse minule in sedanje grehe, tudi izvirnega: da se kakšna partija še vedno trudi, da bi bila nosilka enotne nacionalnosti, po stari dobri navadi nekje nad oblaki. Narodom vsa ta ideološka naprezanja upirajo, saj so v resnici videti unitaristična. Pa je ogenj v realsocialistični stehi. »Vsi delovni ljudje in občani« so naenkrat siti tega, da so v 21. stoletju še vedno »proletarci vseh dežel, združite se« monolit, ki misli in dela, kar kakšna politična birokracija reče.

Se zdaleč ni vse, kar po Jugoslaviji leze in gre, bruhe in še isti hip ponikne, nacionalizem. Seveda smo pričeli pravim nacionalističnim izbruhom, a kje jih ni? Sele tedaj, ko bomo sposobni zares in ne le deklarativno priznati nacionalnost, avtonomnost, razlike, skratka, ko bomo v državi demokratičnih manir, se strankam ne bo treba več toliko mučiti z nacionalističnimi grdobijami. S posameznimi ekscesi že, ne pa z nacionalizmom vesperek in vsepovsod. Do tedaj pa, ko nas bo še naprej nastopa znana teza o prevladni razrednega nad nacional-

nim, pa so vrli razpravljaljski gasilci na brezplodnih gasiljskih vajah. Bilo bi popolnoma vseeno, če bi namesto velikih besed, s katerimi se malo naredi, le patetično zavzdihnil: »Pomozi bože, da se brača slože...«

Najlepša cvetka, ki bi jo utegnili vtakniti v razpravljaljsko gumbnico o nacionalizmu, prihaja te dni - kakšno časovno naključje! - od V. Dedijera, ki je Slovence obtožil šovinizma, nacionalizma in kaj vem še česa! Da pa bi se bolje slišalo, je šla disciplinska prijava direktno na Russellovo razsodišče. Tam nas bodo pa zdaj razkrinkali, kajti gospod Lado ni kdorkoli! Padalo bo, da bo joj, mi pa v jok in v Graz ali v Philadelphijo! Na lastni koži bomo začutili, kar je vedel že imenitni Radović: da se namreč Jugoslavlani delimo med tiste, ki smo krivi in tiste, ki nam krivda še ni dokazana.

V.D., ki mu je toliko do tega, da bi pogasil vseslovenski šovinizem, pa bo lahko spisal - in seveda objavil - debelo biografijo o slovenskem narodu, ki je bil enkrat tu, pa se je izpisal in spokal pri tisti priliki, ko so mu bili pismeno prezentirani vsi nacionalistični in šovinistični odkloni. Tema za bogove in bogovske zaslužke!

In tako v tej nesrečni državi nikoli ne zmanjka namišljenih požarov in namišljenih gasilcev, ki jih ni tam, kjer gori, so pa tam, kjer nič ni. Dobro bi bilo te avgustovske govorce poslati našim praviim gasilcem v roke: da bi jim bilo takoj jasno, da so za prave požare potrebne čisto drugačne kvalifikacije, akcije, predvsem pa gasilske cevi, hidranti, voda pa »ornk« komanda. Ne pa kvačke, prijave ter fotelj in kavica - v obubožanem ljudstvu pa tak požar tli, da ga jeseni komaj še kdo pogasi...

D. Sedej

Vzela se bosta Petra in Niko

Na letošnji blejski kmečki ohceti, ki bo 9. avgusta, se bosta poročila domačina: simpatična Petra Oblak in Niko Rakovec, prijeten mlad par, oba z Bleda doma. Petra je zaposlena v Iskri na Laborah, Niko pa je natakar v hotelu Jelovica na Bledu.

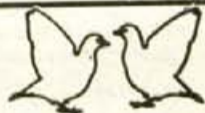
»Poznava se že dobrih pet let, letos pa sva se odločila, da se vzameva. Ko sva zvedela za razpis Turističnega društva Bled, sva si mislila: pa poskusiva in sva se prijavila. Nadvse pa sva bila presenečena, ko sva izvede-

la, da so izbrali prav naju.

Blejsko ohcet seveda poznava, a nikdar si nisva mislila, da bova nekoč prav midva v narodnih nošah,« se smeje Petra in Niko. »Nervozna nisva prav nič, saj ni časa. Je toliko priprav, da sploh ne misliva na samo privedev. Narodno nošo nama bodo pri ribenski folklori posodili. Ah, bo že šlo.« Seveda bo šlo: Petro in Nika bo prav veselje pogledati, ko bosta v narodnih nošah na letošnji blejski kmečki ohceti...

D. S.

Dahnili so da:

Dahnili so da: V Kranju: Ana Bernik in Janez Zupanec iz Kranja; Helena Blaž in Avgustin Verbič iz Cerkelj; Brigita Jerkovič in Bruno Blatnik iz Kranja; Marjetka Štucin in Tomaž Bartol iz Naklega; Jelka Fende in Igor Bokali s Kokrice; Janja Kalan in Marko Likar iz Zgornjih Bitenj; Dušanka Ažman in Karol Ahčin iz Naklega; Branka Zelko in Tošo Kostov iz Kranja; Janja Kunčič in Borut Sajovic z Brda; Darja Markelj in Dušan Vevar z Golinika; Alojzija Tacar in Drago Tacar iz Spodnjih Gameljn; Mira Eržen in Marjan Pegam iz Zgornje Besnice; Silva Benedičič in Jože Štern iz Kranja. Čestitamo!

Male gorenjske vasi

ZATRNIK

Piše: D. Sedej

Adamovčeva mama z Zatrniku: »Čez prekle pa smučarji ja ne bodo skakali«

Ko slišimo za Zatrnik, brž pomislimo: aha, smučišča, žičnice, vlečnice, vikendi in cesta na Pokljuko. O Zatrniku pišemo, če je sneg ali če ga ni, redkokdaj pa nam pride na misel, da tu žive ljudje, ki se vsi dni ukvarjajo s kmetijstvom in ki imajo svoje težave in skrbi.

Na Zatrniku so same stare kmetije, kar precej oddaljene ena od druge. Ni jih veliko: pri Florjanu, kot pravijo domačini, kjer se ukvarjajo tudi s kmečkim turizmom, pri Anžku v spodnjem delu, kjer je bila stara gostilna ob cesti in kjer še živi Marica Frčejeva in pri Adamovcu, katero so za hribom skriti očem hribom. Tu je še kmetija, katere lastnik ne živi na Zatrniku, a polja in travnike vseeno obdeluje.

V soparnem poletnem sobotnem dopoldnevu, ko je dela na polju in na travnikih čez

Angela Pretnar, Adamovčeva mama z Zatrniku

stvo, tako kot pri Adamovčevi mami na Zatrniku. Pretnarjeva Angela, danes stara 76 let, skrbi za prostorno hišo in za hlev, medtem ko sinova delata.

S Kupljenika na Zatrnik

»Štirideset let sem že na Zatrniku, kamor sem se prisožila

iz Kupljenika nad Bohinjsko Belo,« pripoveduje zgovorna Angela Pretnar, Adamovčeva mama, »in čeprav sem že toliko časa tu, še vedno rada pomislim na »Kuplenk«, kjer sem se rodila in preživela svojo mladost. Na Kupljeniku je res lepo, ali ne? Saj tudi tu ni slabo, bolj »za krajem« smo, na miru in v samoti, tako, da je včasih že kar malo dolgčas.

O, rada, rada sem med ljudmi,« se razgovori Angela, »zato tudi vsako nedeljo odrinem k maši. Peš ali pa če me kdo pelje. Da vidim malo ljudi, da se malo pogovorimo. Lani sem bila precej bolna, mesec dni v bolnici in tudi zdaj nisem prav zdrava, a bo že še šlo...

Pozimi je zemlja zbita in zmrznjena

Pri Adamovcu so pred leti temeljito obnovili hišo in hlev, v katerem imajo krave, konja in ovce. Točko, da imajo za dom, oddajajo le malo mleka. »Letošnji pridelek ne bo kaj prida, pravi Angela, »še posebej krompir slabo kaže.« »Zatrniška smučarja gre čez naše polje,« pravi Angela, »in kadar je sneg in veliko smučanja, postane zemlja na njivi tako trda in zbita, da moramo spomladi po dvakrat orati. In še pridelka ni toli-

ko kot ga je bilo včasih, ko smo imeli precej ozimnega žita in skratka vse, kar smo potrebovali. Če ne bi bilo vsega polja, jeseni na njivi pustim kar prekle. Tako se smučarji potem ograjenemu polju izgibajo. Čez prekle pa ja ne bodo skakali,« se smeji simpatična Angela.

Z vikendaši se dobro razumemo

Na Zatrniku je v zadnjih letih, tako kot na Pokljuki, zraslo veliko vikendov, katerih večina s ceste sploh ni videti: skriti so v gozdu po vsem Zatrniku. In kako se z njimi razumejo domačini? »Ah, saj nimamo z njimi nobenega govorjenja,« pravi po domače Angela, »ne gremo nič v vas, če pa oni kaj pridejo, so vedno dobrodošli. Domačini tudi nimamo veliko časa, vedno je delo. Za nas ali vsaj zame pač ne velja, da bi lahko šla na Bled, malo na klopco sedet. Kadar grem k zdravniku po zdravlila ali v trgovino, že takoj gledam naokrog, kdaj bo pripeljal avtobus, da bom šla spet nazaj. A jezi me le to, da bežijo leta kot bi jih stran metal in da mi je včasih dolgčas, saj je že pet let od te-

nogometna tekma med dvema najbolj popularnima skupinama: Don Juan in Pop design. Po tekmi pa bomo šli v studio Tivoli, kjer bomo posneli kaseto. Naslovna skladbica bo nežna pesem, ki bo govorila o ljubezni, čisti in lepi, ki se rodi na božični večer. Potem bo turneja, tudi po Gorenjski, zatem pripravljamo velik promocijski koncert, obiskali pa bomo tudi vse kraje, kamor nas bodo povabili. Svoje nove pesmi bomo predstavili tudi po osnovnih šolah.«

Mladi iz Pop designa vam tudi sporočajo, da odgovarjajo na vsa pisma, ki jih lahko pošljete na naslov: Pop design, Beljaška 34. Ljubljana.

Nataša Bešter

PRIJAZEN gorenjski NASMEH

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

NEDELJKA HORVAT

V pizzeriji Garni hotela v Kranjski gori pečejo imenitne pizze, streže pa prijazna in simpatična ter vedno nasmejana Nedeljka Horvat, 22-letna natakarka, doma iz Prekmurja.

»Pred petimi leti sem prišla na Gorenjsko, v Kranjsko goro in se zaposlila kot natakarka. Delo imam rada, najraje pa strežem tujcem, predvsem Angležem. Najbolj dostojni in prijazni so in se jih kar razveselim, ko pridejo...«

Tudi Nedeljko Horvat je veselo pogledati, ko streže med mizami in ne skopari z vljudnimi:

izvolite, hvala, še kaj pridite... In ker lepa beseda lepo mesto najde, Nedeljka pravi, da do zdaj še ni imela kakšnih težav z gosti, saj se da pogovoriti in morebitne nesporazume tudi takoj rešiti.

Foto: F. Perdan

daj, ko je umrl mož. Sinova nista še poročena: jih prav nič ne silim, kajti v teh stvareh ni dobro, da bi komu prigovarjal. Se bosta že poročila!«

Na Zatrniku so kmetije vzorno urejene, prenovljene, polja obdelana, pašniki pokošeni.

Pri Pretnarjevih živijo od kmetijstva: mama in dva sinova so lepo obnovili svojo domačijo...

Visokogorsko podnebje in visokogorski pašniki zahtevajo veliko več dela in naporov kot v dolini. Čeprav imajo povsod vse kmetijske stroje in dovolj zemlje, bi se le težko preživljali

- precejšen promet skozi vas, saj je Pokljuka očitno poleti velika več dela in naporov kot v dolini. Čepur imajo povsod vse kmetijske stroje in dovolj zemlje, bi se le težko preživljali

ureja DARINKA SEDEJ

Vse več plavalnih centrov

Kranj, 29. julija — Državno prvenstvo v plavanju na Reki za člane in mladince je nazorno pokazalo, da je plavalni šport v Sloveniji ponovno v polnem razmahu, ne samo v Mariboru in Celju, Ravnah in Trbovljah, kjer so v preteklosti trenirali in nastopali Borut in Darjan Petrič, Darja Alauf, Tatjana Godina, Nace Majcen ali Matjaž Koželj, temveč tudi v Titovem Velenju, Radovljici, Kranju in Kopru. Zdaleč v ospredju so bili še pred tremi, štirimi sezonami plavalci in plavalke Triglava iz Kranja, vse večje dosežke pa sedaj zanjejo tekmovalci in tekmovalke iz PK Radovljice. Devet slovenskih plavalcev in plavalk sedaj nastopa na mladinskem evropskem prvenstvu v Leedsu, čez štirinajst dni pa jih bo enako število plavalo na evropskem članskem prvenstvu v Bonnu. To je vsekakor potrditev ponovnega vzpona slovenskega plavanja, kar dokazuje tudi to, da je v mladinskem moštvu za balkansko mladinsko prvenstvo v Bolgariji več kot polovica plavalcev in plavalk iz Slovenije in obeh klubov Gorenjske.

Velik uspeh slovenskih plavalcev v mladinski konkurenci pa je — podobno kot v atletiki in v tenisu, če upoštevamo dogodke zadnjih dni — hkrati tudi opozorilo, da v Sloveniji dobro delamo z mlajšimi kategorijami športnikov, medtem ko je denar še vedno največji problem, ko se znajdejo na človeškem razpotju. Vrhunski šport namreč zahteva velika vlaganja, če želimo, da bodo slovenski športniki uspevali v svetovnih in evropskih arenah tudi v članski konkurenci.

D. Humer

Kadetinja plavalnega kluba Radovljice Jana Demšar

Dobra in obetavna plavalka

Radovljica, 30. julija — V članski in mladinski konkurenci so imeli jugoslovanski plavalci in plavalke absolutno državno prvenstvo na Reki. Tu so svoje spet pokazali tekmovalci in tekmovalke iz PK Radovljice. V mladinski konkurenci je bila Saška Robič državna prvakinja na 100 in 200 metrov hrbtno, Nataša Kežar pa je bila v tej konkurenci tretja na 400 metrov mešano. V članski konkurenci je bila Robova trikrat tretja na 400 in 200 metrov mešano in na 200 metrov delfin. Kežarjeva in Demšarjeva bosta konec tedna v Bolgariji zastopali reprezentanco Jugoslavije na mladinskem balkanskem prvenstvu v Sofiji.

Med plavalkami, ki so se letos že izkazale, je tudi Radovljčanka Jana Demšar, ki bo v novem šolskem letu obiskovala sedmi razred OŠ Antona Tomaža Linhartarja v Radovljici. Jana je stara 12 let in je bila na letošnjem državnem prvenstvu za kadetinje in kadete v Kruševcu dvakratna državna prvakinja.

»Z devetimi leti sem prišla v PK Radovljico. Moj prvi trener je bil Tadej Markl, nato me je nekaj mesecev trenirala trenerka iz SZ. Potem sem začela pri trenerju Andreju Artičku, še enkrat me je treniral in usmerjal Tadej Markl, sedaj pa je moj trener poklicni plavalni delavec PK Radovljice Ciril Globočnik. V kategoriji mlajših pionirk in nato pionirk nisem imela velikih uspehov. Začelo se je v letošnji sezoni v konkurenci kadetinj. Na republiškem prvenstvu sem bila prvakinja na 100 in 200 m prsno. V mladinski konkurenci na državnem prvenstvu na Reki pa sem bila prvakinja na 200 m prsno in druga na 100 m prsno. To sta tudi disciplini, ki ju imam najraje.

Se naprej bom ostala zvesta plavalnemu športu in upam, da bom dosegla še dobre uvrstitve.

Trener Ciril Globočnik: »To je obetavna in dobra plavalka. Če bo s tako prizadevnim treningom in z uspehi, ki jih je pokazala v tej sezoni, nadaljevala, bi lahko postala vrhunska plavalka.«

D. Humer

Planinski izlet na Češko kočo

Kranj, 31. julija — Planinsko društvo Kranj prireja v soboto, 5. avgusta, lep, a tudi razmeroma zahteven izlet na Ledine, Rinke in Mlinarsko sedlo na Češko kočo. S posebnim avtobusom ob 6. uri izpred hotela Creina se bomo peljali do Anclove planine nad Jezerskim. Od tam nas bo pot vodila po Slovenski smeri do Kranjske kočice na Ledinah in po krajšem počitku na Jezersko sedlo. Tu bomo vstopili v severno steno Koroske Rinke in se dobro varovani povzpeli na vrh. Obiskali bomo še Kranjsko in Stajersko Rinko ter se povzpeli na Mlinarsko sedlo. Hoje je okoli 9 ur. Za vodstvo bosta poskrbela vodnika Lojze Smolej in Milan Čelik. Potrebna je dobra obutev.

Cena prevoza je 40.000 dinarjev, prijavitve pa se v tajništvu PD Kranj do četrta, 3. avgusta.

D. H.

Prvič nočni skoki na Gorenji Savi

Kranj, 28. julija — Smučarji skakalci kranjskega SSK Iskra-Delta-Triglav bodo skupaj z ostalimi slovenskimi tekmovalci in skakalci iz Avstrije, Italije ter ZRN počastili občinski praznik Kranja kar z dvema kvalitetnima prireditvama. Tekmovanje za Pokal Kranja bo v soboto, 5. avgusta, ob 21. uri, tekmovanje za memorial Francija Thalerja pa bo v nedeljo, 6. avgusta, ob 16. uri. Ker je uspelo organizatorju do kranjskega praznika popolnoma dograditi električno razsvetljavo na celotnem smučarskem stadionu na Gorenji Savi, bodo lahko prvič v zgodovini kranjskega skakalnega športa izvedli nočno tekmovalje, na katerem bo nastopilo v enotni kategoriji okoli 50 skakalcev, ki bodo izvedli po dva skoka v konkurenci. Uradni trening pa bo od 19.-20. ure.

Osrednja prireditve bo v nedeljo popoldne, ko organizator pričakuje tudi nastop popolne naše članske in mladinske reprezentance. Obe tekmovalni bosta na novi 65 — metrski skakalnici, ki ima rekord prav tako 65 metrov, ki ga je na otvoritvenem tekmovalju postavil Italijan Pinzani.

Prireditelj bo tudi tokrat poskrbel za pestro ponudbo pijač in jedač. Vsekakor bosta obe prireditvi zelo zanimivi in zato organizatorji tudi tokrat pričakujejo številno udeležbo gledalcev.

Jože Javornik

Dvainsajseta mednarodna kolesarska dirka za Veliko nagrado Kranja

Iz ozadja do zmage

Kranj, 30. julija — Dvainsajseta mednarodna kolesarska dirka za Veliko nagrado Kranja je dva dneva razburjala nad 20.000 ljubiteljev kolesarskega športa. Za presenečenje osrednje nedeljske dirke po ulicah Kranja, v počastitev praznika občine Kranj, glavni pokrovitelj pa je bila INA trgovina Zagreb, je iz ozadja v članski konkurenci poskrbel Beograjec Vladimir Brkić. Oba dneva je bila vzorna organizacija kolesarskih delavcev Save iz Kranja.

Osrednja dirka v nedeljo v članski konkurenci je bila v znamenju kolesarja iz Beograda Vladimirja Brkića, ki je iz ozadja v zadnjih krogih pospešil in na koncu je slavil zmago.

Dirka članov, ki je potekala v veliki vročini in na 129,5 km dolgi progi, je bila razgibana vse do tridesetega kroga. V ospredju so bili tekmovalci Krke, Roga, Avstrije, Nizozemske in Save. Toda v tridesetem krogu je iz ozadja prišel Beograjec Vladimir Brkić. S svojo ihto je prevzel vodstvo in bil nato končni zmagovalec.

V konkurenci starejših mladincev je slavil član Krke iz Novega mesta Igor Kranjec pred Savčanom Bojanom Sovincem, v konkurenci mlajših mladincev pa je zmagal Dušan Majde iz Krškega pred Savčanom Tomažem Poljanecem. V sobotni dirki etap na kronometer je bila najhitrejša reprezentanca Avstrije v večernem devetem kriteriju pa so bili v ospredju kolesarji iz ZRN.

Rezultati — člani — Velika nagrada Kranja:

1. Vladimir Brkić (OBK Beograd) 3:12.20
2. J. Van Gisbergen (Nizozemska)
3. Andreas Langl (Avstrija)

Rezultati — starejši mladinci:

1. Igor Kranjec (Krka Novo mesto) 3:13.00
2. Bojan Sovinec (Sava Kranj)
3. Jure Vodeb (KK Celje) 3:13.20

Rezultati — člani:

9. mednarodni večerni kriterij v Kranju

1. Klaus Strässer (RV Nordhein — Westfalen) 31 točk
2. J. Van Gisbergen (Nizozemska) 20 točk
3. Arno Kaspret (KGM Villach) 18 točk

Rezultati — mlajši mladinci

Velika nagrada Kranja:

1. Dušan Majde (Krka Novo Mesto) 1:24.35
2. Tomaž Poljanec (Sava Kranj)
3. Vlado Miholjevič (BK Rijeka) 1:25.41

Rezultati — mlajši mladinci

9. mednarodni večerni kriterij v Kranju:

1. Aldo Komar (Sava Kranj) 15 točk
2. Gregor Zajc (KD Rog Ljubljana) 10 točk
3. Boštjan Pavli (KD Rog Ljubljana) 6 točk

Rezultati — starejši mladinci:

1. Bogdan Fink (KD Krka Novo mesto) 24 točk
2. Bojan Sovinec (KK Sava Kranj) 14 točk
3. Rajko Petek (KD Rog Ljubljana) 13 točk

Rezultati — pionirji »A«

1. Branko Filip (KD Krka Novo mesto) 17 točk
2. Uroš Murn (KD Krka Novo mesto) 16 točk
3. Andrej Hauptman (KD Rog Ljubljana) 14 točk

Rezultati — pionirji »B«

1. Milan Kelner (KK Ptuj) 15 točk
2. Gregor Petrič (KD Grosuplje) 10 točk
3. Roman Križanič (KK Ptuj) 7 točk

Rezultati ekipnega tekmovanja »Nagrada Kranja«

1. Avstrija 34.22 (51,724 km na uro)
2. Jugoslavija 35.12 (50,390 km na uro)
3. V. p. 1098 Kranj 37.38 (47,300 km na uro)

Vladimir Brkić (OBK Beograd), zmagovalec članske dirke na 35 kilometrov

Bojan Sovinec (KK Sava), drugi med starejšimi mladinci na večernem kriteriju

Državna reprezentanca v skupinski vožnji

Najhitrejši Franc Jošt

Naklo, 29. julija — V počastitev krajevnega praznika Nakla so predali v rekreacijski namen devet kilometrov dolgo sprehalno pot, zatem pa pripravili v sobotnem popoldnevu tek oziroma hojo po njej.

Rezultati:
moški — 1. Franc Jošt 55 minut (rekord poti), 2. Franc Porenta 1:04, 3. Drago Goričan 1:07, 4. Janez Bartol 1:09, 5. Vinko Orehar 1:11;
otroci — 1. Primož Stefe 1:10, 2. Jože Kuhar 1:10, Jure Orehar 1:11, Maja Breže 1:11, 5. Aljoša Korenčan 1:15, 6. Martin Bizaj 2:45;
ženske — 1. Mira Bartol 1:46, 2. Marija Križnar 1:46, 3. Kati Bizaj 2:45

Drago Papler

Osmi mednarodni plavalni miting Radovljica '89

Kakovostna udeležba

Radovljica, 31. julija — Plavalni delavci iz Radovljice se vneto pripravljajo na osmi mednarodni plavalni miting v počastitev občinskega praznika Radovljice, ki bo 5. avgusta.

Za miting, ki bo v soboto, 5. avgusta, ob 17.30 v letnem kopalnišču v Radovljici, se je prijavilo nad sto plavalcev in plavalk z Madžarske in ČSSR, svoje prijave pa so poslali tudi vsi slovenski plavalni klubi in veliko oslovanskih.

Se poseben mik osrednjemu plavalnemu mitingu pa bodo dali reprezentantje SFR Jugoslavije, ki bodo nastopili na letošnjem evropskem prvenstvu v Bonnu. Za miting so se že prijavili: Bučar, Majcen, Koželj, Rezmanj ter reprezentantke za Bonn: Darja Alauf, Meškova (Skopje), Braličeva, Godinova in tudi Kapor. Če ne bosta odšla na trening v Švico, pa bosta svoje tekmovalne sposobnosti pokazala tudi Ana Marija Petričević in Barica.

Torej nasvidenje v soboto, 5. avgusta, ob 17.35 na kopalnišču v Radovljici.

D. Humer

Škofjeločani na Peco

Škofja Loka, 31. julija — Škofjeloški planinci organizirajo v nedeljo, 6. avgusta, planinski izlet na Peco, za katerega se lahko prijavijo vsi, ki so letos že plačali planinsko članarino. Avtobus bo odpeljal s škofjeloške avtobusne postaje ob petih zjutraj, povratek pa bo v večernih urah. Hoje bo za sedem do osem ur.

C. Z.

Matjaž Justin zmagovalac šahovskega tekmovanja v Kranju — V počastitev občinskega praznika Kranja je šahovsko društvo Kranj organiziralo že tretji mednarodni šahovski turnir. Na turnirju, ki je bil v stavbi kranjske občinske skupščine, je igralo 72 šahistov. Med njimi so bili trije mednarodni mojstri, štirje mojstri FIDE in en nacionalni mojster. Na prvem turnirju je zmagal Matjaž Justin, ki je zbral 7,5 točke. Na hitropoteznem turnirju pa je bil najboljši Višprik, ki je zbral 9 točk.

(D. H.) — Foto: G. Šinik

Na Gorenjskem povprečno devet prometnih nesreč na dan

Nesreč manj, mrtvih enako

Kranj, 28. julija - V Upravi za notranje zadeve Kranj so v letošnjem prvem polletju "registrirali" 1699 prometnih nesreč oz. povprečno več kot devet na dan. Nesreč, v katerih so bili mrtvi in poškodovani, je bilo 207, kar je šestnajst manj kot lani. Število mrtvih je bilo enako lanskemu (28), hudo poškodovanih je bilo štirinajst manj, lažje poškodovanih pa 26 manj. Po številu nezgod s smrtnim izidom sta negativno izstopali kranjska in radovljiska občina, pozitivno pa Jesenice in Škofja Loka. Samo na cestah radovljiske občine je v letošnjem prvem polletju umrlo enajst ljudi (sedem več kot lani), od teh kar sedem v dveh nezgodah.

Podatki, ki so jih v polletno poročilo o prometno-varnostnih razmerah na gorenjskih cestah zapisali v Upravi za notranje zadeve Kranj, sicer "skrivajo" okoliščine

Avtomobilska cesta je najvarnejša, na njej so bile v letošnjem prvem polletju le tri prometne nezgode. Najbolj "krvave" so regionalne in lokalne ceste; prve so zahtevale 18 življenj, druge šest.

Čeprav statistika kaže, da je alkohol "povzročil" v letošnjem prvem polletju le pet hujskih prometnih nesreč, pa je bil dejansko "prisoten" kar pri 62 nesrečah. V UNZ Kranj ugotavljajo, da so pri preprečevanju (in kaznovanju) voznike pod vplivom alkohola zelo neučinkoviti, ker zaradi stališča vrhovnega sodišča nimajo možnosti, da bi voznike, ki so jih že večkrat zalotili vinjene za volanom, poslali na kontrolni zdravstveni pregled.

Miličniki na Gorenjskem so v letošnjem prvem polletju odvzeli 1673 vozniških dovoljenj (91 več kot v enakem lanskem obdobju) in 660 prometnih dovoljenj ali registrskih tablic (še enkrat manj kot lani). Napisali so 4603 predloge sodniku za prekrške (1157 manj), odredili 645 izrednih tehničnih pregledov vozil (204 manj), izločili iz prometa 963 vozil (237 manj)... Število miličniških ukrepov se je zmanjšalo iz dveh razlogov: po eni strani zaradi sprememb kazenske zakonodaje in večjega poudarka preventivi, po drugi strani zato, ker so nekateri ukrepi postali zaradi prevelikega razkoraka med kaznimi in inflacijo že povsem nesmiselni.

Iz UNZ Kranj so letos poslali vzdrževalcem cest, predvsem Cestnemu podjetju Kranj, že osem dopisov, s katerimi so jih opozorili na nepravilnosti na cesti. Vzdrževalci so nekatero hitro odpravili; tiste, katerih rešitev je povezana predvsem z denarjem, pa čakajo na boljše čase. Cestnemu podjetju so napisali tudi problemsko poročilo o slabem dežurstvu, ki ne zagotavlja, da bi ob hujskih prometnih nesrečah hitro odstranili vozilo ali tovor.

špektor za promet pri UNZ Kranj, in dodaja, da na slabo prometno varnost vpliva tudi slabo stanje cest in vozil, da pa so velike rezerve tudi pri prometni vzgoji, razvijanju prometne kulture in krepitevi odgovornosti.

C. Zaplotnik

Najlaže je postaviti znak

Ko so cestarji pred več kot enim mesecem obnovili asfaltne prevleke na nekaterih odsekih med Kokrico in Belo, so utrdili le del bankin, sicer pa so takoj postavili prometne znake, s katerimi opozarjajo voznike na ostale prometne udeležence, da bankine niso urejene. Da, najlaže je postaviti znak! S tem je zadoščeno predpisom, vsa odgovornost je na voznikih, ki morajo biti tako in tako pozorni. Če pa že niso, je to predvsem njihov (osebni) problem in se lahko le obrišejo pod nosom tudi za morebitno škodo.

Je to pošteno?! Po formalno-pravni plati je vse v najlepšem redu, po vsebinski, človeški pa ne - še posebej, če je od obnove asfaltne prevleke minil že mesec dni. Pa ne gre samo za bankine in odseke na cesti med Kokrico in Belo, temveč še za podobne primere. Omenimo le nekateri! Ni vseeno, ali je pred oviro na cesti le majhen prometni znak ali na to oviro opozarjajo utripajoče luči in še drugi znaki. Prav tako ni vseeno, kakšne so oznake na najnevarnejših mestih: po formalni plati je, denimo, pri kritičnem prehodu z neprednostne na prednostno cesto dovolj že (majhen) prometni znak, za prometno varnost, ki jo obravnavamo tudi v človeškem oziru, pa je zelo pomembno, kakšne so oznake, koliko so opazne in vpadljive, kako velike... Na nevarni ovinek lahko opozarja le (ponoči slabo vidni) trikotni prometni znak, lahko pa poleg znaka še vrsta tabel s posebnimi črtami.

Res je, da smo precej revna družba in da si marsičesa ne moremo privoščiti zaradi pomanjkanja denarja, pa vendarle: na prometno varnost ne smemo gledati samo skozi predpise in zakone, ampak tudi skozi očala človeških značilnosti. Razlaga, ki je precej posplošena, češ "voznik ni upošteval znaka, voznik ni prilagodil vožnje razmeram na cesti itd.", ni sprejemljiva prav za vsak primer in za vsako nesrečo.

C. Zaplotnik

S SODIŠČA

Sodni epilog "primera Klemenčič"

Zavrtnjena obtožba

Kranj, 28. julija - Ker je javno tožilstvo umaknilo obtožni predlog, s katerim je Bojanu Klemenčiču v Jesenicah očitano kaznivo dejanje nasilniškega obnašanja, je Temeljno sodišče Kranj 14. decembra lani izdalo zavrtno sodbo oz. razsodilo, da se obtožba zavrne. To pomeni, da je kazenski postopek zoper Klemenčiča ustavljen.

Obtožnica je Klemenčiču očitala, da je 8. oktobra 1984 v stanovanju A.D. v Kranju močno povlekel prijateljico, s katero je živel v zunajzakonski skupnosti, za lase in ji prizadejal še več prask na lasišču, nad desnim očesom, za levim uhljem, po rokah in kolenih. Temeljno sodišče Kranj ga je 22. aprila 1986 obsodilo na deset mesecev zapora, pri čemer je preklicalo tudi pogojno obsodbo sedem mesecev zapora s preskusno dobo štiri let (za kaznivo dejanje nasilniškega obnašanja in za preprečitev uradnega dejanja). Višje sodišče v Ljubljani je sodbo kranjskega temeljnega sodišča razveljavilo, "primer" vrnilo v ponovno sojenje in poudarilo, da naj sodišče presodi, ali gre za kaznivo dejanje nasilniškega obnašanja ali kaznivo dejanje grdega ravnanja. Kranjsko temeljno sodišče je "primer" ponovno obravnavalo 11. junija 1987, ko je Klemenčiču zagrozilo s tremi meseci zapora, če bo v treh letih storil istovrstno kaznivo dejanje. Višje sodišče je sodbo kranjskega temeljnega sodišča tudi tokrat razveljavilo, kranjsko sodišče je še enkrat izreklo enako kazen - pogojno obsodbo tri mesece zapora s preskusno dobo treh let, vendar jo je višje sodišče junija lani še tretjič razveljavilo. Namestnica javnega tožilca je po tistem umaknila obtožni predlog, kranjsko temeljno sodišče pa je izdalo zavrtno sodbo.

Zvezna prometna akcija

27 voznikov ni hotelo pihati

Kranj, 29. julija - V petek od devetih zvečer do treh zjutraj je bila v vsej državi zvezna prometna akcija. Na Gorenjskem je v njej sodelovalo 36 miličnikov, ki so v tem času ustavili in kontrolirali 1130 voznikov ter ugotovili 293 kršitev prometnih predpisov. 59 voznikov so opozorili, 102 so napisali predlog k sodniku za prekrške, 132 so jih denarno kaznovali. Pri 75 voznikih so ugotovili, da vozijo pod vplivom alkohola. 65 so odvzeli vozniška dovoljenja, nekateri pa jih sploh niso imeli pri sebi ali so vozili celo brez vozniškega izpita. Zanimivo je, da je 27 voznikov odklonilo preskus z alkokotestom. Petim voznikom so miličniki odvzeli prometno dovoljenje, 86 so prepovedali nadaljnjo vožnjo, dva pa so odpeljali v zdravstveni dom na odvoz (in pregled) krvi in urina. Tudi v tej akciji se je pokazalo, da veliko voznikov koles z motorjem in motorjev med vožnjo ne nosi čelade, čeprav je to po 1. juliju obvezno.

C. Z.

NESREČE

Vlamljali in kradli

Kranj, 28. julija - Peterica mladih iz Kranja (štirje mladoletni in en polnoletni) je osumljena, da je od januarja do polletja zagrešila skupno dvajset vlomov - pet v kioske Dela, v kiosku Tobaka v Stražišču, v pisarno KUD Primskovo, v skladišče teniškega kluba Triglav, v osebni avto, v bencinsko črpalko, v izložbo Mladinske knjige, v prostore, kjer vadi skupina Antigon... Kradli so cigarete, alkohol, sadje, glasbeno opremo, orodje, pijsko. "Blago" so nosili domov ali v skrivališča ob Kokri, ga prodajali ali zamenjevali.

Ogenj v kozolcih

Škofja Loka, 30. julija - V nedeljo okrog šestih popoldne je škofjeloška postaja milice prejela obvestilo, da v Frankovem naselju nasproti transformatske postaje gorita kozolca. Komisija UNZ Kranj, ki je prišla na kraj požara, je ugotovila, da je najprej začel goriti kozolec Pavla Zakotnika, kmalu zatem pa še osem metrov oddaljeni kozolec Andreja Krajnika. V prvem sta pogoreli dve toni sena, poškodovane pa so tudi late in del ostrešja. Škode je za deset milijonov dinarjev. V drugem so zgorale štiri tone sena, kmečki voz-lojtnik, cisterna za gnojevko, late in ostrešje, vse skupaj vredno 40 milijonov dinarjev. Ogenj je poškodoval tudi 45 metrov telefonskega kabla. Komisija UNZ Kranj domneva, da so ogenj zanetili otroci, ki so nedaleč od Zakotnikovega kozolca pekli krompir.

Granata ob hudourniški strugi

Kranjska gora, 26. julija - Ljubljanka, ki se je v sredo mudila v Kranjski gori, je na bregu hudourniške struge v bližini gostišča Mojca opazila granato in o tem obvestila oddelek milice. Miličniki so ugotovili, da se je pri vsipu obrežja v strugo pokazal del protitankovske granate z vžigalnikom, za katero domnevajo, da je padla tja med drugo svetovno vojno. Granato je naslednji dan prevzel pirotehnik.

Strelna udarila v kozolec

Andrej nad Zmencem, 25. julija - Med nevihto, ki je bila prejšnji torek okrog petih popoldne, je strelna udarila v kozolec Jožeta Hojkarja z Andreja nad Zmencem. Ker v bližini ni vode, je ogenj v celoti uničil kozolec, v katerem sta bili tudi dve toni sena. Domačinom je uspelo pravočasno odpeljati le stroje, ki so bili v bližini. Škode je za 30 milijonov dinarjev.

Smrt pod traktorjem

Sopotnica, 28. julija - 61-letni Janez Prevodnik s Sopotnice je v petek okrog pol devetih zvečer vozil traktor po gozdni poti iz Gabrške gore proti Sopotnici. Ker mu je na traktorju verjetno odpovedala zavora oz. sklopka, ga ni mogel zaustaviti. Traktor se je prevrnil na bok in pokopal pod sabo voznika, ki je bil takoj mrtev.

Usodni spanec

Radovljica, 26. julija - V sredo okrog štirih popoldne je za-

Leta 1988 je bilo na gorenjskih cestah poškodovanih ali uničenih 1000 prometnih znakov. Škoda je bila velika in se je porazdelila med prebivalce Gorenjske. Zato napovedujemo vojno vsem nekulturnim posameznikom, ki z vandalištvom siromajšo naše žepo. Verjetno se ne zavedajo, da "molčeči" prometni znaki opozarjajo na prometne pasti in nas tako varujejo pred nezgodami. Občinski sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu na Gorenjskem.

gorelo v stanovanju Helene Solar v Radovljici. Gospodinja je postavila na električni štedilnik posodo z okoli pol litra olja, ki ga je nameravala segreti, potem pa se je usedla na divan in zadremala. Ko se je po desetih minutah zbudila, je zaradi dima, ki se je že valil po stanovanju, zbežala ven. Gasilci, ki so prihitali na pomoč, so s pomočjo dihalnih aparatov vstopili v stanovanje in požar hitro pogasili. Ogenj, ki se je iz posode z oljem razširil tudi na omare in zavese, je povzročil za približno 40 milijonov dinarjev škode.

Samovžig žaganja

Rovte, 27. julija - V četrtek okoli desetih dopoldne je zagorelo v Rovtah, v drvarnici last Valentina Potočnika. Kot je ugotovila komisija UNZ Kranj, je prišlo do samovžiga žaganja, ki ga je lastnik hranil v papirnatih vrečah. Požar, ki je ogrožal tudi stanovanjsko hišo in gospodarsko poslopje, je povzročil za dvajset milijonov dinarjev škode.

Z dvorišča pred avto

Bohinjska Bistrica, 26. julija - 10-letni Goran I. iz Bohinjske Bistrice se je v sredo zvečer vo-

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Rafo je bil preglasen

Na Jesenicah so se zadnjič v bloku jezili, da ne morejo spati, ker jim sosed Rafo kali nočni red in mir. Miličniki v nočni patrulji so prišli mimo pogledat, kaj je na stvari. Mimogrede so nočnega razgrajca utišali.

Ljubosumen še post festum

Vrag je, če si nekdanja zakonca po razvezi še delita stanovanje. Tudi pri bivšem paru iz Žirov je tako, le da nekdanja žena že srečno prebiva na koruzi s prijateljem. Ondani je mož prišel v ženin del hiše in se razjezil na novopečeni par. Zgrabil je tudi poleno in jima grozil, da ju bo ubil, če ne zgineta iz njegove hiše. Res sta zbežala, toda vrnila sta se z okrepitvijo.

Zgled pa tak

Dva sinova, še solarja, sta morala zadnjič prijaviti rodnege očeta milici v Žireh, ker je vpil in norel nad njuno materjo. Vse kaže, da je bil nekoliko okajen in ko se mu je izkadilo, se je milici pustil pomiriti.

Kristalna noč

Bojan iz Kranja je zadnjič že močno okrogel v Ajdi terjal pijsko. Ker je spriču svojega stanja ni dobil, je zgrabil kristalno posodo za led in jo vrgel ob tla, potem pa pometel na tla še vrsto kozarcev. Črepinje mu očitno niso prinesle sreče, kajti možeje v modrem so se bližali. Bojan je zaradi teh okoliščin mdro nabrusil pete.

Plačo je treba zapiti

Ko so pri Cestnem podjetju dobili plačo, je Midhed sklenil, da je treba denar takoj spraviti v obtok, sicer ga bo pojedla inflacija. Vse popoldne je skrbel, da je bil denar v obtoku, zvečer pa se je s steklenico vred vrnil v samsko sobo v Naklem. Sostanovalec ni pustil spati, zato so ga brez milosti prijavi. V prostoru, kjer je potem prenočeval, se je lahko po mili volji drl.

Hop Cefizelj

Na Titovem trgu v Kranju sta se med prireditvijo dva stepla. Ker ni sodilo k duhu slovesnosti, sta ju obstopila dva uniformiranca in dejala: hop, Cefizelj. Nato sta ju odvedla.

ureja CVETO ZAPLOTNIK

MERKUR

TRGOVINA IN STORITVE
p. o., KRANJ, Koroška c. 1

DOBRA TRGOVINA JE VSELEJ DRAGA

Kranjski Merkur v zadnjem času večkrat omenimo, vselej v dobrem smislu. Nemara je bil v preteklosti preveč ob strani in smo bili vsi zagledani le v industrijo. Kakorkoli že, Merkur je danes ugledna trgovska hiša, ki zelo dobro posluje in ki je odlično založena z raznovrstnim tehničnim blagom. Morda bo kdo dejal, Merkur je drag. Toda, kaj ni vsaka dobra trgovina draga. Ob kranjskem občinskem prazniku se je Merkur odločil, da se vam predstavi v sliki in besedi.

MERKUR JE NAJBOLJE ZALOŽEN

Čas je vse bolj dragocen, tekanje od trgovine do trgovine narporno. Kranjski Merkur se lahko pohvali, da je najbolje založen, tam boste zanesljivo našli vse, kar iščete.

Trditve lahko podkrepimo s podatki. Merkurjeva služba za marketing namreč vestno be di nad založenostjo prodajaln in jo primerja z drugimi. Zadnje primerjavo so napravili 6. in 7. julija, ko so ugotovili, da izmed 115 izdelkov na Merkurjevih policah manjkajo le trije. Pri drugih trgovcih s tehničnim blagom na Gorenjskem in na širšem ljubljanskem območju pa je manjkalo veliko več izdelkov, ponekod res veliko, vendar bi bilo seveda neprimerno objavljati imena trgovcev, ki so slabše založeni.

Nobena skrivnost ni, da v Merkurju sproti opravljajo revalorizacijo vrednosti blaga, navsezadnje so prav zaradi tega odlično založeni. Toda primerjalna analiza je pokazala še nekaj. Vsi izdelki v Merkurju niso najdražji, v primerjavi z drugimi trgovci s tehničnim blagom je v Merkurju dražjih 55 odstotkov izdelkov, ostali pa so cenejši ali pa so imeli enako ceno.

MERKUR JE POSTAL DRUŽBENO PODJETJE

Danes, 1. avgusta, je Merkur postal družbeno podjetje, z današnjim dnevom namreč velja vpis v sodni register. Referendum so izvedli 29. junija, ko so se delavci izrekli za ukinitve tozdog in preoblikovanje v družbeno podjetje, v vseh petih tozdogih in v skupnih službah je bila večina za to, v povprečju pa se je za novo organiziranost odločilo skoraj 80 odstotkov delavcev, kar je seveda visok odstotek.

Merkur ima poslej štiri sestavne dele in sicer Prodajo na debelo, Prodajo na drobno, Zunanjo trgovino in Storitve. Z novo organizacijo so odpravili dosežanje pomanjkljivosti, pomembna pa je seveda za racionalnost in učinkovitost poslovanja. Prodaja na debelo je bila denimo doslej razbita v dva tozdog, poslej bo združena, kar bo prispevalo k večji učinkovitosti. Zaradi ukinitve tozdog se bo administriranje zmanjšalo, vendar pa zaradi tega nihče ne bo izgubil službe, navsezadnje, v Merkurju je bilo že od nekdaj zaposlovanje zelo racionalno.

NOVE PRODAJALNE IN OBNOVA »STARE POŠTE«

MERKUR ZELO USPEŠEN TUDI LETOS

Merkur je bil lani poslovno izjemno uspešen. Po merilih Rdeče knjige se je s Prodajo na drobno uvrstil med tri najbolj uspešne organizacije na Gorenjskem, kar je seveda izjemen uspeh. Rekordni skok pa je naredil na seznamu 300 največjih, bolje rečeno najmočnejših organizacij v Sloveniji, saj se je s 84. prebil na 39. mesto.

Poslovno zelo uspešen je Merkur tudi v letošnjem prvem polletju. Dosegel je 1.991 milijard dinarjev prometa in storitev, vsi sestavni deli podjetja so poslovali pozitivno, kot celota pa je Merkur ustvaril 3 odstotke dobička v celotnem prihodku, kar je za trgovino seveda uspešno. Še bolj uspešen pa bi bil, če prispevki iz dobička ne bi tako skokovito porasli, saj so bili kar za 947 odstotkov večji in so torej krepko prehiteli inflacijo.

Le z izjemno dobrim delom so lahko kos takšnim problemom, kar pokaže v nemške marke preračunan obseg prometa, ki je bil v letošnjem prvem polletju 47 odstotkov večji kot v enakem lanskem razdobju. Prodali so torej skoraj polovico več blaga, kar je omogočila dobra založenost in prizadevnost celotnega kolektiva. Prizadevnost, ki je nagrajena z dobrimi plačami, v prvem polletju je povprečna znašala 592 mark, bile pa so 5 odstotkov realno višje kot lani v tem času.

Merkur bo 14. avgusta v Gorenji vasi odprl novo prodajalno s 600 površinski metri sodobno opremljenih prostorov. Tam je prodajalno že imel, vendar manjšo in na prostoru, ki dolgoročno ne bo namenjen prodajalni. Zemljišča za nove prodajalne pa ima Merkur že v Ljubljani, Novi Gorici, Murski Soboti, Trzinu in na Jesenicah, v teku je izdelava načrtov in priprave na gradnjo.

Največja letošnja investicija pa je temeljita obnova "stare pošte" v Kranju, z gradnjo so začeli 22. junija, gradbena dela, ki jih opravlja Gradis, pa bodo končana tik pred novim letom. Zelo hitro, kar je ob visoki inflaciji pri gradnjah zelo pomembno. V prenovljene prostore bodo preselili konsignacijsko prodajalno, del zunanje trgovine in skupnih služb.

Merkur stalno povečuje poslovne prostore, zdaj jih ima že 350 tisoč površinskih metrov, prodajaln pa 33. V zadnjih letih so zgradili veliko skladiščnih prostorov, v Naklem imajo 50 tisoč, na Jesenicah 12 tisoč in ob železniški postaji v Kranju 20 tisoč površinskih metrov, tam so carinska in javna skladišča. Komericalne službe Prodaje na debelo selijo k skladiščem, v Naklem imajo 4 tisoč površinskih metrov lepih prostorov.

NAJBOLJŠI PRODAJNI POGOJI

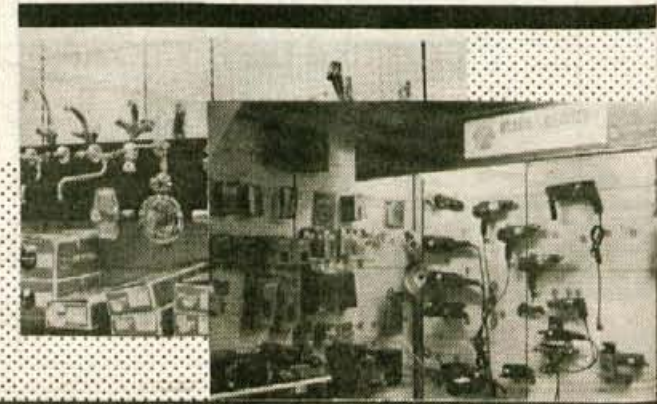
Za kupce so dandanes tako kot cene pomembni tudi prodajni pogoji, če so ugodni, je seveda moč vsaj malce prehiteti inflacijo. Dokler je bilo moč kupovati s čeki na obroke, so to prakticirali tudi v Merkurju, kupci so lahko napisali štiri do pet čekov in tako nakup razporedili na štiri do pet mesecev. Zaradi prepovedi so zdaj prodajo na več čekov ustavili, še naprej pa ostaja v veljavi 15 do 30 odstotni popust in gotovinsko plačilo.

Hitro pa so reagirali, takoj so uvedli potrošniška posojila, pri katerih morajo obračunavati obresti. Zanima vas seveda, kolikšne so obresti. Pri visoki inflaciji se seveda spreminjajo, najbolj jaseen je odgovor, da vam bodo računali tolikšne, da boste na istem, kot če bi izkoristili ugodnost gotovinskega plačila.

OBČINSKA NAGRADA DIREKTORJU

Ob kranjskem prazniku vsekakor ne moremo mimo občinske nagrade, ki jo danes prejema glavni direktor Merkurja Jakob Piskernik. V utemeljitvi je zapisano, da je s svojim strokovnim znanjem in kvalitetami ter vodenjem pripomogel k temu, da je Merkur danes ena najuspešnejših trgovskih organizacij v Sloveniji in Jugoslaviji. Dejaven pa je tudi izven podjetja, zelo dejaven je bil pri plinifikaciji Kranja. Sam o nagradi pravi: "Uspeh podjetja ni zasluga posameznika, temveč celotnega delovnega kolektiva, zato je to priznanje Merkurju. Hvaležen sem pa za priznanje v smislu prispevka k razvoju občine. Pri plinifikaciji smo res uspeli, Kranj je pripravljen za priključitev industrije in široke porabe na plin, le akcija za priključitev široke potrošnje še vedno ni bila speljana."

KOP
KOVINSKO
PODJETJE
KRANJ
Šuceva 27

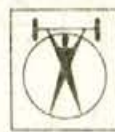
čestita občanom in delovnim ljudem Kra-
nja, Jesenic, Radovljice in Tržiča za občin-
ske praznike

VODOVOD JESENICE

Jesenice
M. Tita 49
p.p. 78

Delovnim ljudem
občine Jesenice
čestitamo za
občinski praznik

GORENJSKI GLAS
VEČ KOT ČASOPIS

Sava
Kranj

industrija
gumijevih,
usnjenih
in kemičnih
izdelkov

DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM
ČESTITAMO OB PRAZNIKU OBČINE
KRANJ!

Obrtno podjetje za popravilo
in izdelavo tehtnic,
popravilo kavnih mlinčkov in
mesoreznic ter ključavničarstvo

Vsem delovnim ljudem
čestitamo za občinski praznik
Kranja.

STANOVANJSKA ZADRUGA KRANJ

Mladinska 2

čestita svojim članom in sodelavcem ter
vsem prebivalcem občin Kranj, Jesenice,
Tržič in Radovljica za občinske praznike.

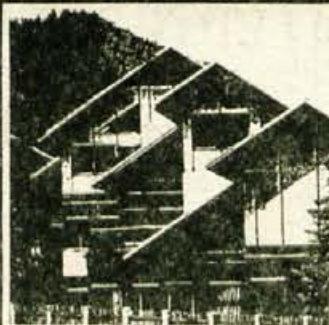

domplan
Kranj, Cesta JLA 14

TOZD INŽENIRING
TOZD STANOVANJSKA DEJAVNOST
TOZD URBANIZEM
DSSS

Delovnim ljudem in občanom
občine Kranj čestitamo za
praznik občine 1. avgust —

Delavci DO DOMPLAN Kranj

sozd zgp giposs ljubljana

SGP GRADBINEC
KRANJ n.s.o.
Nazorjeva 1

čestita občanom in poslovnim prijateljem
občin Kranja, Jesenic, Radovljice in Tržiča
za občinske praznike

Kokra

Čestitamo za občinske
praznike prebivalcem občin
Kranj, Jesenice, Tržič, Radovljica

**Priporočamo se za obisk
v naših poslovalnicah.**

SLOVENSKE
ZELEZARNE

ZELEZARNA JESENICE

Vsem občanom in poslovnim prijateljem
čestitamo
za praznik občine Jesenice

ELEKTROTEHNIŠKO PODJETJE

Kranj, Koroška c. 53

čestita občanom in poslovnim prijateljem za občinski praznik

Projektira in instalira vsa elektromontažna dela jaknega in šibkega toka.

Izdeluje el. razdelilce serijsko in po naročilu, opremija obdelovalne in druge naprave.

Prodaja elektrotehnični material na debelo in drobno.

Servisira izdelke priznanih firm: ISKRA, Ei, Riz, Elind, Čajevec, Grundig in Sever.

- SERVISIRA
- INSTALIRA
- PRODAJA
- PROIZVAJA
- PROJEKTIRA

Gorenjska oblačila Kranj

Občanom Kranja in Jesenic čestitamo za občinski praznik in jim želimo mnogo delovnih uspehov!

OBČANOM GORENJSKE

ČESTITAMO

ZA OBČINSKE PRAZNIKE

lesnina

Trgovina z gradbenim materialom — Kranj

GRADITE HITRO,
GRADITE SODOBNO,
GRADITE POCENI —
GRADITE Z NAMI

MERCATOR - KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT GORENJSKE

n. sol. o., KRANJ, JLA 2

S SVOJIMI
TEMELJNIMI ORGANIZACIJAMI:

TOZD KMETIJSTVO KRANJ
TOK RADOVLJICA
TOZD MLEKARNA KRANJ
TOZD TOVARNA OLJA BRITOF
TOZD KOMERCIALNI SERVIS KRANJ
TOZD AGROMEHANIKA KRANJ
TOZD MESOIZDELKI ŠKOFJA LOKA
TOZD KLAVNICA JESENICE
in DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

čestita občanom in poslovnim prijateljem iz občin Kranj, Jesenice, Radovljica in Tržič za občinske praznike

GOZDNO GOSPODARSTVO KRANJ

TOZD gozdarstvo Škofja Loka, Tržič in Preddvor,
TO kooperantov Škofja Loka, Tržič in Preddvor,
TOZD gozdno gradbeništvo, transport
in mehanizacija Kranj
in z delovno skupnostjo skupnih služb Kranj

Čestitamo vsem občanom in poslovnim prijateljem za praznik - 1. avgust

TEKSTILNA TOVARNA ZVEZDA

KRANJ, Savska cesta 46

Čestita občanom Kranja, Jesenic, Radovljice in Tržiča za občinske praznike

AGROCOOP — AIK NOVI SAD

z enotami:

TOZD TOZD NEOPLANTA
TOZD FARMACOOOP

čestita občanom Kranja, Jesenic, Radovljice in Tržiča za občinske praznike

V skladišču v Kranju, Cesta Staneta Žagarja 51, (tel.: 064/25-268 in 25-267) nudimo: sveže meso, mesne izdelke, mesne konzerve, sveže jajca in perutnino, sveže sadje in zelenjavo.

VARUJMO KULTURNO DEDIŠČINO

O. Verba
Stoji hi
Deb' u
Ne bla
Ne vedic
Ne kar
Ne bla
Ne bil
Svesto
Sa doto.
Bi bil

V saotji bla bi davno moja barka,
Pred ognjam dom, pred tozho mi psnenizo
Bi varval blisni sojed moj - svet Marka.

* Ribzhova hifha, v kateri je * Verbonfhi
bil svet. rojen, je nar. perva sa patron.

Zavarovalna skupnost Triglav
Gorenjska območna skupnost Kranj

želi občanom Kranja, Jesenic, Radovljice in Tržiča ob občinskem prazniku prijetno praznovanje

agrotehnika-gruda

PE GORENJSKA : Kranj, Dražgoška 2, tel.: 26-681

Škofja Loka, Novi svet 21, tel.: 622-166. Skladišče mehanizacije, Naklo, tel.: 47-171

Na navedenih prodajnih mestih nudi vseh vrst gozdarsko in kmetijsko mehanizacijo, uvožene priključke za kmetijstvo,

- orodje za vrčkarje — razne dele za kmetijsko mehanizacijo — rezervne dele za osebne avtomobile
ZASTAVA — vse vrste gum, klinasta jermena, ležaje, akumulatorje, avtolake — servisno orodje in rezervne dele BČS.

OBČANOM OBČIN KRANJ, JESENICE, RADOVLJICA IN TRŽIČ ČESTITAMO ZA OBČINSKE PRAZNIKE.

OPTIČNI SERVIS KRANJ Cesta JLA 18 (nasproti porodnišnice)

Avgusta pregledov vida zaradi dopusta ne bo!

Čestitamo
ob prazniku gorenjskih občin

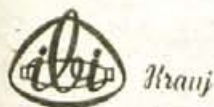
Delovnica: pon.-tor.8.-17.
sr.,čet.,pet.8.-16.

PREGLED VIDA: v ponedeljek, torek in sredo od 14.do15.ure
V ORDINACIJI V SERVISU

Telefon: 22-196

ZARADI DOPUSTA BO SERVIS ZAPRT OD 28. 7. DO
15. 8. 1989

OČESNA OPTIKA MARIBOR

**ČESTITA OBČANOM GORENJSKE OB
OBČINSKIH PRAZNIKIH.**

KO-OP MOJSTRANA
Kovinska oprema
Mojstrana

Izdelujemo kovinske izdelke za čevljarstvo industrijo in gradbeništvo, različne kooperacijske izdelke iz področja kovinske predelave, toplotna obdelava jekla v zaščitni atmosferi.

**Vsem delovnim ljudem
čestitamo za občinski
praznik Jesenic.**

**Triglav konfekcija
Kranj**

*Vsem delovnim ljudem, občanom in
poslovnim prijateljem čestitamo
za občinski praznik Kranja*

PREVOZNIK GORENJSKE

Naklo, Cvetlična 10,
telefon: (064) 47-772

**Čestitamo občanom Kranja,
Jesenic, Radovljice in Trziča
za občinske praznike!**

Skupščina občine Kranj in
družbenopolitične organizacije
Občinska konferenca SZDL
Občinska konferenca ZKS
Občinski sindikalni svet
Občinska konferenca ZSMS
Zveza združenj borcev NOV
Zveza rezervnih vojaških starešin

**čestitajo občanom za
občinski praznik 1. avgust.**

lesnina

KRANJ — PRIMSKOVO

Tel.: Kranj, Primskovo: 24-554
Kranj, Titov trg: 21-485
Jesenice: 81-179

ZAUPAJTE LESNINI IN ZADOVOLJNI BOSTE!

**Lesnina — salon pohištva Kranj — Primskovo, Salon
kuhinske opreme, Kranj, Titov trg 5 in Salon
pohištva Jesenice, Skladiščna 5**

**OBČANOM GORENJSKE
ČESTITAMO ZA OBČINSKE
PRAZNIKE**

Škofja Loka
Titov trg 4b

SOZD ALPETOUR Škofja Loka objavlja na podlagi sklepa komisij za delovna razmerja naslednja prosta dela in naloge v:

TOZD REMONT KRANJ

VODJE FINANČNO — RAČUNOVODSKE SLUŽBE

Pogoji:
VI. oz. V. stopnja ekonomske smeri in 2 oz. 4 leta delovnih izkušenj s področja finančno računovodskih opravil. Poskusno delo 3 mesece.

TOZD POTNIŠKI PROMET KRANJ

**SPREVEDNIKA AVTOBUSA
za DE Škofja Loka**

1 delavec za nedoločen čas
1 delavec za določen čas

Pogoji:
Končana osnovna šola ali II. stopnja usmerjenega izobraževanja in 6 mesecev delovnih izkušenj. Poskusno delo 3 mesece. Sposobnost ustnega in pisnega komuniciranja v slovenskem jeziku.

Pisne vloge sprejema 8 dni po objavi kadrovskega sektorja v Škofji Loki, Titov trg 4 b. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 60 dneh po izteku prijavnega roka.

PODJETJE ZA PTT PROMET KRANJ

**Čestita občanom občin Kranj,
Jesenice, Radovljica in Trzič
za občinske praznike.**

**DO GORENJSKA BOLNIŠNICA, o.o.
TOZD BOLNICA JESENICE, b. o.**

64270 Jesenice

Na podlagi sklepa delavskega sveta TOZD Splošna bolnica Jesenice in v skladu z določili Statuta TOZD, razpisna komisija TOZD Splošne bolnice Jesenice razpisuje prosta dela in naloge.

**PREDSTOJNIK KIRURGIČNEGA ODDELKA SPLOŠNE
BOLNICE JESENICE
za 4-letno mandatno obdobje**

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- dokončana medicinska fakulteta
- specialistični izpit iz kirurgije
- 5 let delovnih izkušenj kot zdravnik specialist kirurg
- sposobnost za organizacijo in vodenje dela na oddelku

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v roku 8 dni od objave na naslov: DO Gorenjska bolnišnica, TOZD Splošna bolnišnica Jesenice, Titova 112, 64270 Jesenice, v zaprti ovojnici z oznako »za razpisno komisijo«.

O izbiri bodo kandidati obveščeni takoj po opravljenem postopku imenovanja.

**CESTNO PODJETJE
KRANJ, p. o.**

Kranj, Jezerska cesta 20.
tel.: 064/26-861
telex: 37720 CP KR N YU

Projektiramo, rekonstruiramo in gradimo ceste in ostale objekte nizkih gradenj. Upravljamo in vzdržujemo vse kategorizirane ceste na Gorenjskem. Nudimo vam gramozne in druge kamnite materiale. Opravljamo svetovalni inženiring za gradnje in obnove prometnih objektov.

*Čestitamo občanom občin Kranj, Jesenice,
Trzič in Radovljica za občinske praznike.*

OKNA
SENCILA
VRATA

**GORENJSKI GLAS
VEČ KOT ČASOPIS**

TOVARNA POHIŠTVA
AJDOVSCINA

V SALONU POHIŠTVA
V PRIZIDKU
VEČNAMENSKE
DVORANE PČC
GORENJSKI
SEJEM KRANJ
LPA
POHIŠTVO

ZA PRIJEMO POČTJE
IN ULOŽBE
V SALONU

MERKUR

**MISLIMO
NA ZIMO**

**MERKUR KRANJ VAM NUDI UGODEN
NAKUP RJAVEGA ČEŠKEGA PREMOGA
IZ UVOZA.
KALORIČNA VREDNOST 4200 KALORIJ**

Informacije:
prodajalna KURIVO
NAKLO telefon:
064/47-000, 47-055

KOVIN
KOVINSKO PODJETJE JESENICE
p. o. Jesenice, H. Verdnika 22

OBJAVLJA LICITACIJO

1. Kuhinjski elementi za delilnico hrane iz nerjaveče pločevine — komplet	40.000.000.-
2. Termogen 2 kom	5.000.000.- za kos
3. Risalna deska nekompletna 1 kom	500.000.-
4. Železna blagajna 1 kom	2.000.000.-

Oprema pod točko 1 se licitira najprej kot komplet, potem pa tudi za vsak element posebej.
Prometni davek ni zajet v ceni in ga plača kupec.
Ogled je možen 7. avgusta 1989 od 7. — 9. ure.
Licitacija bo istega dne ob 10. uri. Plačilo varščine 10 % bo možno od 8. ure do začetka licitacije na blagajni DO KOVIN.
Kupci bodo morali kupljeno blago prevzeti in plačati v 7 dneh po licitaciji. Po tem roku zapade varščina.

poslovno
prireditveni
center
gorenjski sejem
kranj

objavlja prosta dela in naloge

ČISTILKE — KURIRKE

Pogoji:
dokončana osnovna šola, voziški izpit B kategorije. Delo je za določen čas — 1 leto (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu), poskusni rok je 2 meseca, OD po pravilniku.

Kandidati naj pošljejo svoje prijave v roku 8 dni na naslov: PPC Gorenjski sejem Kranj, Stara cesta 25. O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 15 dni po izbiri.

Na podlagi 165. čl. statuta občine Radovljica (Ur. vestnik Gorenjske 20/83) in 37. in 38. čl. zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Ur. l. SRS, št.18/84) je IS SO Radovljica na svoji 112. seji dne 25/7-1989 sprejel naslednji

SKLEP o javni razgrnitvi prostorsko ureditvenih pogojev za območje planske celote Kropa

1. člen

Osnutek prostorsko ureditvenih pogojev za območje planske celote Kropa, katerega je izdelal PLANUM IRC tozd ZUB Bled, pod št. 171/89 v avgustu 1989 se javno razgrne 30 dni od dneva objave sklepa v Gorenjskem glasu, v prostorih KS Kamna gorica, Kropa, Sr. Dobrava, Podnart, Ljubno.

2. člen

V času javne razgrnitve izvede komite za družbeni in prostorski razvoj v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi javno obravnavo osnutka prostorsko ureditvenih pogojev.

3. člen

Občani, organizacije združenega dela, družbenopolitične organizacije in skupnosti v času javne razgrnitve dajejo pripombe in predloge k razgrnjenemu osnutku prostorsko ureditvenih pogojev.

Pojasnila k osnutku PUP dajejo strokovni delavci Zavoda za planiranje in urejanje prostora občine Radovljica in Planum ZUB Bled.

Štev.: 12-ZN/L/897
Datum: 25. julij 1989

Predsednik IS:

mag. Pavel ŽEROVNIK, dipl. oec., l. r.

SKLEP O JAVNI RAZGRNITVI OSNUTKA SPREMENB ZN SD 12-A

1. člen

Osnutek ZN Zapis SD 12-A (Izdelal Planum IRC tozd ZUB Bled, št. projekta 833/85 z dne februar 1988), se posreduje v 30-dnevno javno razgrnitev od dneva objave v časopisu Gorenjski glas.

Javno razgrnitev se izvede v prostorih KS Zasp in v avli občine Radovljica

2. člen

Občani, organizacije združenega dela, družbenopolitične organizacije in skupnosti lahko v času javne razgrnitve dajejo pripombe in predloge k razgrnjenemu osnutku ZN.

Pojasnila k zazidalnemu načrtu dajejo strokovni delavci Zavoda za planiranje in urejanje prostora SO Radovljica v ZU Bled

Štev.: 13-ZN/Z/89-7
Dne: 25. julij 1989

Predsednik IS:

mag. Pavel Žerovnik, dipl. oec. l. r.

SKLEP o javni razgrnitvi sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta za obrtno cono »LISIČE« pri Bledu

1. člen

Osnutek, katerega je pripravil Planum IRC tozd ZUB Bled, se posreduje v 30-dnevno javno razgrnitev od dneva objave v časopisu Gorenjski glas.

Javno razgrnitev se izvede v prostorih KS Bled in avli občine Radovljica.

2. člen

V času javne razgrnitve izvede komite za družbeni in prostorski razvoj v sodelovanju s KS Bled obravnavo osnutka sprememb zazidalnega načrta.

3. člen

Občani, organizacije združenega dela, družbenopolitične organizacije in skupnosti, lahko v času javne razgrnitve dajejo svoje pripombe in predloge k razgrnjenemu osnutku ZN.

Pojasnila k zazidalnemu načrtu dajejo strokovni delavci Zavoda za planiranje in urejanje prostora SO Radovljica.

4. člen

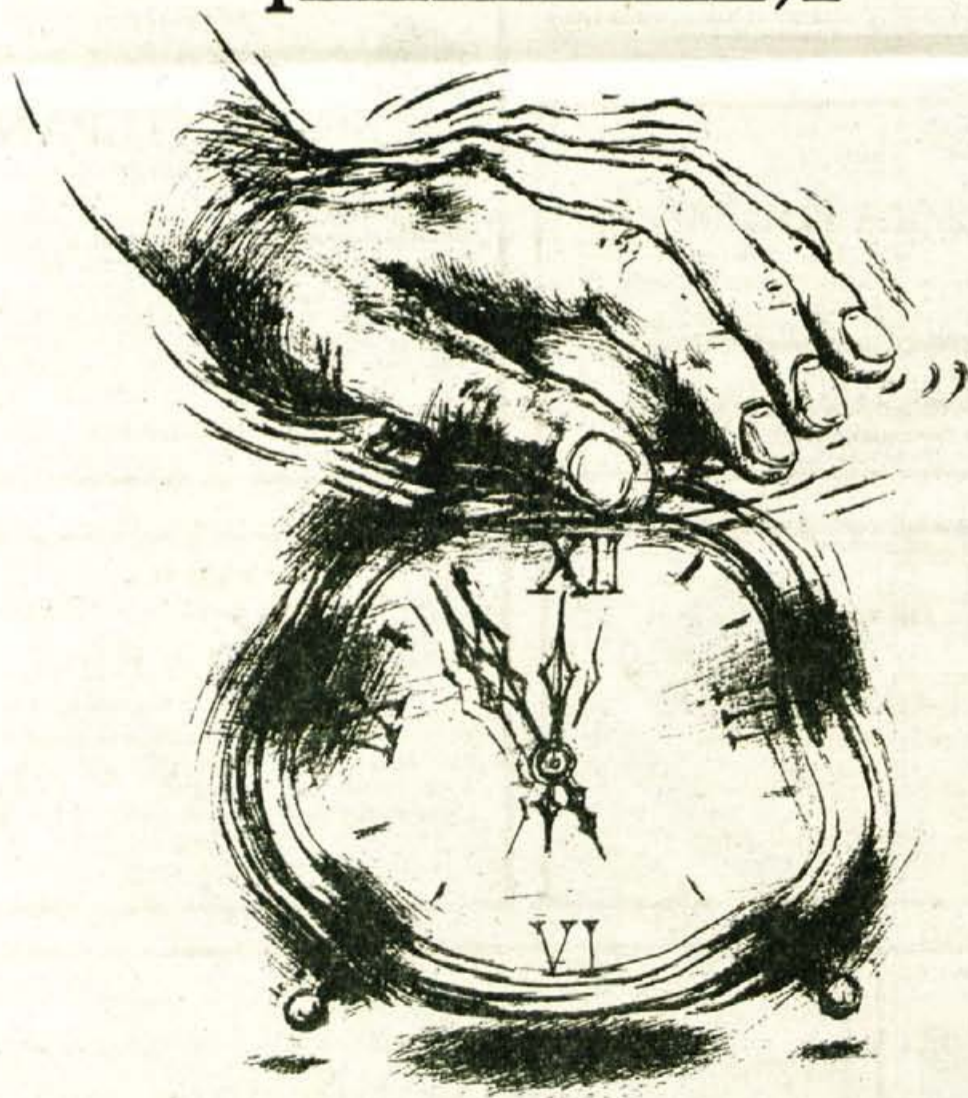
Sočasno se javno razgrnejo tudi variantne rešitve zasnove stanovanjskih objektov.

Štev.: 14-ZN/L/89-7
Dne: 25. julij 1989

Predsednik IS:

mag. Pavel Žerovnik, dipl. oec., l. r.

Dela imate čez glavo.
Neprestano hitite.
Čas je v vašem življenju
pravi rabelj!

Umetnost življenja je v tem, da človek ve, kdaj se mora ustaviti. Z mikrovalovno pečico Gorenje se času lahko smejete, saj v njej hitro in brez napora skuhate različne jedi. Tako vam ostane več prostega časa. Pri kuhanju v mikrovalovni pečici prihranite veliko energije in ohranite več vitaminov kot pri klasičnem kuhanju.

Smejte se času s časom na račun časa.

MIKROVALOVNA PEČICA GORENJE
Za nov življenjski slog

gorenje

MALI OGLASI

27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodaja gozdno PRIKOLICO z nakladačem hiab za večji traktor. Marko Šolar, Dražgoše 19, Železniki 11411

Ugodno prodaja nov BOJLER za centralno kurjavo feroterm, 125-litrski. Predmost 26, Poljane, 68-163 11457

40 odstotkov ceneje prodaja URO za avtomatsko regulacijo in nastavitve temperature, z elektromotorjem in tipali. 68-049 11469

Prodaja kombiniran ŠTEDILNIK gorenje, v dobrem stanju. Cena zelo nizka. 620-116 11470

Prodaja nov dvojni RADIOKASETOFON phillips. Cena po dogovoru. 39-113 11493

GRADBENI MATERIAL

Prodaja obažagan LES za ostrežje, dolžine 8 m. Naslov v oglasnem oddelku. 11289

Betonski STREŠNIK, 200 kvad. m., rabljen in strešno OKNO, dim. 145 x 105, prodaja. 622-325 11444

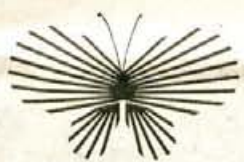
Prodaja smrekov OPAŽ, deb. 18 mm, PUNTE in rabljena OKNA. 621-726 11447

Prodaja rezan LES za ostrežje, dolžine 6 m, smrekove DESKE, deb. 25 in 80 mm, bukove DESKE, deb. 30 mm in suha bukova DRVA. 68-603 11452

Prodaja 10 kosov ARMATURNIH MREŽ, dim. 6 x 6 m. 621-156, po 20 uri 11486

Prodaja smrekove PLOHE, Pipanova 11, Senčur 11488

Prodaja smrekov OPAŽ, Draksler, Gasilska 24, Senčur 11492

RESTAVRACIJA
METULJ
DEL. ČAS: 13. DO 2.
UREV INTIMNEM
AMBIENTU BOSTE
LAHKO UŽIVALI OB
PRIJETNI GLASBI
IZBRANI HRANI TER
PIJAČI. NAŠLI JO
BOSTE V BIVŠEM
HOTELU POŠTA.

POSESTI

MARKETING AGENCIJA "CLM" BLEJ vam nudi strokovno pomoč pri nakupu, prodaji, zamenjavi hiš, parcel, vikendov, stanovanj in kmetij na Gorenjskem. Obiščite nas vsak dan, razen nedelje, od 8. do 11. urel. C. v Megre 7/a, Bled, 78-356 10147

Prodaja starejšo HIŠO v Zg. Savinjski dolini. Informacije na 24-125 11482

Prodaja ZAZIDLJIVO PARCELO 593 kv. m v Senčurju. Pokličite na 27-623 11490

STAN.OPREMA

Prodaja SPALNICO. Ogljed po 15. uri. 74-249, po 14. uri ali 75-140, int. 284, dopoldne 11476

Prodaja sobno OMARO z dvokrilnimi vrati. Brejc, Cankarjeva 6, Tržič, 52-398 11487

STANOVANJA

V najem vzamem SOBO ali GARSONJERO. Možno predplačilo. 38-321 11466

CENJENE GOSTE
OBVEŠČAMO, DA BO
PIZZERIJA MARKO GOVC
V MAVIČAH ZARADI
DOPUSTA ZAPRTA OD 31.
JULIJA DO 24. AVGUSTA.
PRIPOROČAMO SE,
KRANJČANOM IN
JESENIČANOM PA
ČESTITAMO OB
OBČINSKEM PRAZNIKU.

VOZILA

Prodaja Z 750, letnik 1977. Ani Drempetič, C. na Brdo 59, Kranj - Kokrica 11241

Prodaja BMW 1602, letnik 1974 ali zamenjam za manjši avto. 631-886 11404

Prodaja R 4, letnik 1975, karamboliran. Informacije na 35-834, popoldne 11440

Prodaja osebni WARTBURG, letnik 1980. 79-598 11441

Prodaja MOTOR za Z 128 ali Z 101 in rezervne dele. Pot na Jošta 26, Kranj 11442

Prodaja Z 750, letnik 1984. Štular, Galetova 22, Kranj - Kokrica 11443

Prodaja Z 750, letnik 1979. Godešič 10, Škofja Loka, 633-842 11454

Prodaja 126 P, letnik 1980. 50-716, po 19. uri 11455

Prodaja Z 750, letnik 1978. 51-086 11456

CTX 80, skoraj nov in žensko KOLO rog na 5 prestav, zelo ugodno prodaja. 77-388 11459

Z 126, letnik 1978, potreben ličarskih del, poceni prodaja. Krnica 64, Zg. Gorje 11460

Prodaja novo ČELADO. 35-711, po 10. uri 11462

Nujno prodaja osebni avto FIAT 125 P, letnik 1979, tehnično pregledan. Ogljed možen vsak dan, od 9. do 20. ure. Milašinovič, Kidričeva 22, Jesenice (na Avtobusni postaji Javornik, za kioskom) 11467

Z 101 L, letnik oktober 1978, registrirana do oktobra 1989, garažirana in obnovljena, prodaja. Bojan Jan, Sp. Bitnje 9, Žabnica, 44-668, vsak dan od 8. ure dalje 11475

Prodaja R 4 GTL, letnik februar 1989. 74-831 11479

Prodaja motorno KOLO tomos 15 SLC, letnik 1983. Blaž Mulej, Poljšiča 24/a, Zg. Gorje 11481

Prodaja karamboliran FIAT 750, registriran do novembra. Traven, Sveteljeva 20, Senčur 11489

Prodaja obnovljeno Z 750, letnik 1977. 75-231 11495

BMW 2002, letnik 1974, ugodno prodaja. 84-160, od 17. do 19. ure 11496

Prodaja R 9 TL, letnik 1983. Križnar, Zg. Bitnje 268, Žabnica 11497

ZAPOSLITVE

Zaposlim 3 mlajše delavce, iz Kranja ali bližnje okolice, z veseljem do mesarskega dela in pomožnih del, 1 MESARJA - predelovalca, z vozniškim izpitom C kategorije, 1 NK delavca za priučitev in 1 za rana pomožna dela. Nastop službe možen od 20. 8. do 1. 9. 1989. OD dober - po delovnem učinku. Pisne ponudbe pošljite na naslov: Franc Kalan, Mesarija, Gasilska 3, Kranj 11471

V Kr. gori ali okolici iščem stalno ali honorarno DELO v popoldanskem času. 81-189, dopoldne 11480

Honorarno delo za STREŽBO na vrtu nudim. 627-002 11494

ŽIVALI

Prodaja 7 tečnov starega BIKCA. 45-787 11418

Prodaja mlade PUDLJE. Informacije na 25-597 11446

Prodaja 9 tednov staro TELIČKO simentalco, za rejo ali zakol. Olševček 50, Preddvor, 45-616 11453

Prodaja BIKCA simentalca, starega 8 tednov. Pštata 5, Cerklje 11464

TELIČKO, v 9. mesecu brejosti, ugodno prodaja. Luže 33, Senčur 11468

Prodaja mesec dni stare bele PIŠČANCE brojlerje, primerno za dopitanje. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 11483

Prodaja manjše in večje PRAŠIČE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 11484

KUPIM

Kupim nevozne R 12 ali R 18. 78-693 11276

Umrla je

TEREZIJA HAFNAR,

dipl. ing.

vodja razvojno-investicijskega sektorja v pokoju

Vestno sodelavko bomo ohranili v lepem spominu.

Mercator - Kmetijsko živilski kombinat Gorenjske Kranj

Umrla je

MATJAŽ JERŠE

monter ogrevalnih naprav

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Inštalacije Škofja Loka

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

MATJAŽ JERŠE

monter ogrevalnih naprav

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Inštalacije Škofja Loka

Umrla je

TEREZIJA HAFNAR,

dipl. ing.

vodja razvojno-investicijskega sektorja v pokoju

Vestno sodelavko bomo ohranili v lepem spominu.

Mercator - Kmetijsko živilski kombinat Gorenjske Kranj

Umrla je

MATJAŽ JERŠE

monter ogrevalnih naprav

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Inštalacije Škofja Loka

Umrla je

TEREZIJA HAFNAR,

dipl. ing.

vodja razvojno-investicijskega sektorja v pokoju

Vestno sodelavko bomo ohranili v lepem spominu.

Mercator - Kmetijsko živilski kombinat Gorenjske Kranj

OSTALO

HARMONIKO - fraitonarico, B, S, AS, DES, prodaja, lahko tudi na obroke. Rado Košir, Rakovica 20, Zg. Besnica 11458

Prodaja PRIKOLICO skif, za kampanje. 632-394, popoldne 11485

Nujno iščem VARSTVO za 1-letnega otroka na domu, s pričetkom septembra. Vse ostalo po dogovoru. 21-468 11472

Prodaja nov otroški športni VOZIČEK. 37-906 11473

Ugodno prodaja kombiniran otroški VOZIČEK. 57-725 11478

Prodaja suho SENO. Sp. Brnik 34, Cerklje 11491

MANJŠE PODJETJE
NAJAME V KRANJU
ALI BLIŽNJI
OKOLICI
POSLOVNI
PROSTOR
V NAJEM ALI
ODKUP.
PONUDBE NA TEL.
39273

Prodaja brako PRIKOLICO, letnik 1979. Cena ugodna. 633-065 11485

Po kratkotrajni bolezn
nas je v štiriinosemdesetem letu starosti
zapustil naš dragiJANEZ KUCHAR
po domače IgvarjevOd njega se bomo poslovili v sredo,
2. avgusta 1989, ob 16. uri. Do pogreba leži
v mrliški vežici v Naklem.

ŽALUJOČI: VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob nepozabni in boleči izgubi ljube žene in matere

SONJE STEPAN

roj. Veber

se zahvalujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, najbližjim sodelavcem in znancem, ki ste z nami sočustvovali, izrazili sožalje osebno, pisno ali telegramsko in se poklonili njenemu spominu ter nam v težkih trenutkih vsestransko pomagali. Hvala krajanom Zasipa. Posebej hvala zdravstvenemu osebju bolnišnice Jesenice in ZD Bled, ob lajšanju njene težke in zahrbtne bolezni.

VSI NJENI

ZAHVALA

Tiho, kot je živela, je odšla od nas

MARIJA BEVC

Urhova Micka iz Kamne gorice

Zahvaljujemo se osebju Internega oddelka bolnice Jesenice, sosedom, prijateljem in sovaščanom, ki so nam pomagali in jo pospremili na njeni zadnji poti ter g. župniku za lepe poslovilne besede.

VSI NJENI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, dedka, tasta in strica

FRANCA TRAVNA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem Tekstilindusa ter znancem, ki ste z nami sočustvovali, podarili cvetje, nam izrekli ustno in pisno sožalje, se poslovili in ga spemili na njegovi zadnji poti ter počastili njegov spomin z lepo mislijo nanj. Prav tako se zahvaljujemo GD Senčur, Srednja vas, Voglje, Aerodromu, godbenikom, šenčurkim pevcem za spremstvo in zapete žalostinke ter dr. Pegamovi iskrena hvala za nudenje zdravniške pomoči. Posebej se zahvaljujemo govornikom KS Senčur, Pavlu Drakslerju, GDŠ Andreju Celjarju, sodelavcem TT Senožeče za spremstvo na zadnji poti in prelepe poslovilne besede. Prav lepa hvala g. dekanu A. Slabetu za lepo opravljen cerkveni obred. Še posebej se zahvaljujemo družinama Mali in Kirm za vso pomoč in tolažilne besede ob težki izgubi našega dragega očeta. Še enkrat vsem iskrena hvala!

VSI ŽALUJOČI

Senčur, 21. julija 1989

ZAHVALA

Ob boleči in mnogo prezgodnji smrti našega dobrega moža, atija, dedka, brata, svaka, zeta, strica in bratranca

ANTONA PREZELJA

p. d. Galetovega Toneta iz Češnjice

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani v dneh težkega slovesa. Posebna zahvala dr. Dolencu, sosedom, sorodnikom, delavcem orodjarne in delovni organizaciji Iskra Železniki. Hvala g. župniku Žagarju in Suštarju za lep pogrebni obred, govorniku za besede slovesa, pevcem za lepe zapete pesmi, godbeniku za zagranico melodijo Tišina, nosilcu prapora in sošolcem. Hvala vsem tistim, ki ste nam karinkoli pomagali in mu poklonili toliko lepega cvetja, nam izrekli sožalje in ga v tako velikem številu spemili na njegovi zadnji poti. Za njim nam ostaja neizmerna bolečina in ponos, da je bil naš. Vsem in vsakemu še enkrat iskrena hvala.

VSI NJEGOVI

Češnjica, 25. julija 1989

Praznik koscev

Kdor prvi kosi, eno kravo več redi

Nova Oselica, 30. julija - Turistično društvo Sovodenj je v nedeljo priredilo v Novi Oselici tradicionalni, sedemnajsti praznik koscev, ki so ga tako kot ponavadi popestrili še s tekmovanjem koscev in grabljic ter s prikazom ročnih kmečkih del. Številni obiskovalci, ki so se zbrali pod stoletnimi lipama, so slišali (in videli) marsikaj zanimivega o košnji, koscih in grabljicah pa tudi o tem, kako so nekdanj orali, sejali, mlatili, prebirali seme...

O košnji le tole: začeti se mora "o kresu" in končati do Jerneja, do 24. avgusta, ker je potem "trava predivo in je zelena". In še nekaj pregovorov: kdor prvi kosi, eno kravo več redi, kakor se kosa brusni, tako se kosi, in "kak se koscem streže, tak mu kosa reže"... Povorka, v kateri so prikazovali kmetovanje v starih časih, ko še ni bilo traktorjev in drugih strojev, je imela naslov "naš vsakdanji kruh". Jure Kavčič z Jarčje doline je s parom konj pokazal, kako so nekdanj orali, in tudi povedal, da je (bil) levi konj pri oranju vedno glavni in da je tako tudi v družbi, kjer so levi glavni, in v družini, kjer je žena vedno na levi... "Vse, kar imam, zorjem s konji pa še sosedom pomagam," je dejal. Sejalec Franc Oblak s Podjelovega brda je tokrat sejal kar pod lipama in zatrjeval, da tod seme ne bo vzklilo. "Nekdanj smo kmetje sejali pšenico, rž, ječmen, ajdo, zdaj pa žit ne sejejo dosti," je dejal. Janko Kalan je pripovedoval, kako so nekdanj pripravljali slamo za kritje streh. "V Oselici slamnat strehe ni več," je ugibal in se spomnil, da jo je videl na grajskem dvorišču v Škofji Loki, kjer pa so jo prekrili še s polivinilom... Na vozu, kjer so prikazovali mlatev s staro mlatilni-

Janez Treven, predsednik Turističnega društva Sovodenj

Stara kosa bolje reže kot nova

co, je bilo komaj prostora za vse "delavce", za Janeza Eržena in Toneta Slabeta s Podjelovega brda, Vinka Trevna iz Laniš, Marijo Eržen iz Sovodnja in Alberta Bevka iz Jazin (voz pa je vozil Janez Rupnik iz Nove Oselice). "Kdor ve, kako smo nekdanj orali, želi in mlatili, zna boljše ceniti kruh," so pripove-

dovali. "Le redki pridelajo še toliko pšenice, da je imajo dovolj za svoje potrebe, sicer pa raje kot kruh kupujemo moko in pečemo doma."

Praznik koscev se je končal s tekmovanjem koscev in grabljic, pokošnica pa se je ob zvokih ansambla zavlekla pozno v noč.

C. Zaplotnik

Srečanje na Blegošu

Kmetice iz škofjeloške kmetijske zadruge so se v nedeljo že dvanajstič srečale na Blegošu. V kulturnem programu so sodelovali nonet kmetijske zadruge, folklorna skupina Javorje ter kmečke žene, ki so prebirale svoje literarne prispevke. Za hrano in pijačo so poskrbele zadružnice iz enot Javorje in Poljane.

Mlatiči na delu

70 let gasilskega društva Virmaše - Sv. Duh

Vesel gasilski praznik

Virmaše, 30. julij - Z zborom gasilcev in prevzemom novega gasilskega avta je gasilsko društvo Virmaše - Sv. Duh proslavilo svojo 70-letnico, podelili so priznanja najbolj zaslužnim gasilcem in gasilskim društvom, s katerimi dobro sodelujejo.

Kakor se za gasilce spodobi so visok jubilej proslavili delovno, z obnovljenim gasilskim domom in z novim gasilskim orodnim avtom, za katerega so 30 odstotkov denarja prostovoljno zbrali vaščani, preostalo je prispevala občinska gasilska zveza Škofja Loka. Na zbor so prišli tudi gasilci sosednjih in gasilskih društev škofjeloške občine, sprevid pa je pokazal, da v gasilskem društvu Virmaše - Sv. Duh znajo skrbeti za podmladek.

Kroniko gasilskega društva Virmaše-Sv. Duh, ki je bilo ustanovljeno leta 1919, je podal častni predsednik Peter Triler. Pred 70 leti, ko je ogenj uničil Štefančkovo hišo, je 12 vaščanov ustanovilo gasilsko društvo, kupili so ročno brizgalno, ki jo še danes skrbno hranijo. Gasilni dom so zgradili leta 1953, prvi gasilni avto pred petnajstimi leti.

Republiška in občinska priznanja je podelil predsednik občinske gasilske zveze Rudi Zadnik, ki je društvu izročil republiško priznanje in občinsko

Sedemdeset let stara ročna brizgalna ob novem gasilskem orodnem avtu.

Hribernik in Gabrijel Jelovčan. Predsednik gasilskega društva Virmaše - Sv. Duh Karel Triler pa je društvena priznanja in zahvale podelil desetim gasilskim društvom, s katerimi najbolj sodelujejo ter domači krajevni skupnosti in domačemu športnemu društvu Polet ter krajevni skupnosti Stara Loka-Podlubnik.

Slovesnost se je nadaljevala z vrtno veselico, saj gasilski praznik vendar mora biti vesel.

M. V.

GLASOVA ANKETA

Še vedno zgolj besede

Nas je zadnja ekološka katastrofa v Sloveniji kaj vzdrnila? Naše tokratne sogovornike smo povprašali kaj menijo v zvezi z zadnjim ekološkim dogodkom v naši republici in nasploh o skrbi za zdravo človekovo okolje?

Rednim bralcem tako dnevnega časopisa kot strokovne literature je že dolgo znano, da je ekologija danes v razvitih državah eden največjih in hkrati hudo aktualnih problemov. Ne gre tukaj samo za Zelene ali njim podobne organizacije, pač pa za enega osrednjih družbenih problemov. Seveda je ob tem naše balkansko prepiranje o posameznih elementih družbene ureditve (kje je potem šele ekologija) povsem svojevrstna zadeva. Kaj pa o tem menijo naši anketiranci?

Božo Dorčić: "Na splošno ocenjujem, da se z ekološkimi problemi pri nas še nismo začeli ukvarjati resno. Industrializacija se ni znala spreti prilagajati ustreznimi zaščitnimi ukrepi. Ekološke katastrofe morajo priti v javnosti, kajti mogoče bomo lahko sago mo na tak način resnično začeli drugače ukrepati."

Milan Perko: "Pravzaprav sem ob tej grozoti brez komentarja. Kje je v takšnih primerih takojšnja in učinkovita akcija naše republiške vlade? Mar niso v takšnih primerih pri nas nekateri še posebej odgovorni za takojšnjo sanacijo problemov?"

Kar pa se nasploh tiče ekologije, upam, da se bo vsaj z Zelenimi nekaj konkretnega naredilo."

Janez Wolf: "Odnos do narave je vendar najbolj konkreten primer naše splošne kulturno - razvojne stopnje. Kaj pravzaprav ljudje sami naredimo za čisto okolje? Tovarne veselo spuščajo odpadne snovi, nastajajo novi in novi divji smetnjaki, le kdaj se

bomo tega zavedeli?"

Ksenja Živkovič: "Če bomo še naprej samo govorili in nič konkretnega naredili, je to seveda povsem zgrešena investicija. Gre za zavest vsakega posameznika in dokler bo ta na tako nizki ravni kot je danes, se na žalost še ne moremo pogovarjati o kakšni posebni skrbi za naravo."

Marko Kocelj: "Niti najmanj mi ni vseeno, kaj se dogaja okrog mene. Mislim, da v šolah v veliko premajhni meri vključujejo v različne predmete tudi pravilni odnos do narave in njenih dobrin, če pa bi to rekel še za Zelene in podobna gibanja, so verjetno šele na začetku poti."

V. B.
Foto: Gorazd Šinik

V Kranjski gori gradijo Žičnice Kranjska gora nov objekt, v katerem naj bi še do zime uredili blagajno za smučiča, izposojevalnico smučarske opreme, servis smučarske opreme, smučarsko šolo, agencijo, v njem pa naj bi bila tudi uprava Žičnic Kranjska gora. Objekt stoji na samem smučiču in bo smučarjem v Kranjski gori vsekako dobrodošel, saj do zdaj niso imeli kje pustiti smučič, razveseljivo pa je tudi, da bo poslej vse, kar smučarji potrebujejo, na enem mestu. Foto: F. Perdan

Kranjska noč

Bilo je tako kot vedno: zabavno, veselo, pestro in zanimivo. Ko je zaigral Adria band, so nekatere zasrbele pete...

Pred pultom turistične agencije Odisej je vzbujala pozornost izkušena klekljarica..

Fotografije: Gorazd Šinik

Mali Jakec: »Meni so že od nekdanj najbolj všeč godbeniki...«

Trenutek počitka, hipec oddiha...